ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យ ធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យ
ធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

មាតិកា

ជំពូកទី១

សមិទ្ធផលស្តីពីការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍
លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ទំព័រ

អារម្ភកថា i

ក .សេចក្តីផ្តើម ១

ខ .វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ .... ២

១ .ការកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ២

២ .ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ៣

២.១ .ជួសជុល-ថែទាំ ការស្តារ និងសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ៣

២.២ .ការជួសជុល-ថែទាំសំណង់សិល្បការ ៤

២.៣ .ការជួសជុល-ថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដោយមានប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម ៥

២.៣.១. ការជួសជុល-ថែទាំទំនប់ ៥

២.៣.២. ការងារជីក-ស្តារប្រឡាយ ៥

២.៤ .ការរៀបចំសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ៥

៣ .ការគ្រប់គ្រងគ្រោះទឹកជំនន់-ទឹកប្រៃ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ៦

៣.១ .ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់-ទឹកប្រៃ ៧

៣.១.១. ការទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ ៧

៣.១.២. ការទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ ៨

៣.២ .ការគ្រប់គ្រង និងការអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវពេលមានគ្រោះរាំងស្ងួត ៩

៣.២.១. ការអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវពេលមានគ្រោះរាំងស្ងួត ៩

៣.២.២. ការដំឡើង-ជួសជុល ស្ថានីយបូមទឹក និងម៉ាស៊ីនបូមទឹក ៩

៤ .ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ស្តីពីធនធានទឹក និងឧតុនិយម ១០

៤.១ .ការងារជលសាស្ត្រ ១០

៤.២ .ការងារឧតុនិយម ១១

៥ .ការការពារ និងការអភិរក្សធនធានទឹក ១១

គ .បរិការណ៍នៃការអភិវឌ្ឍ ១២

១ .បញ្ហាប្រឈម និងការលំបាក ១២

២ .ភាពលនុវត្តភាព និងភាពងាយស្រួល ១៣
ឃ .ការសន្និដ្ឋាន និងការវាយតម្លៃលើវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ .... ១៤
ង .ឧបសម្ព័ន្ធ : តារាងសង្ខេបលទ្ធផល ដែលសម្រេចបានក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ .... ១៦

ជំពូកទី ២

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យ
ធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ក .សេចក្ដីផ្ដើម ១៩
ខ .ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ .... ២១
១ .មូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ២១
១.១ .មូលដ្ឋានគ្រឹះទី១៖អនុក្រឹត្យ ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ២១
១.២ .មូលដ្ឋានគ្រឹះទី២៖គោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២២
១.២.១. ចក្ខុវិស័យទឹក ២៣
១.២.២. បេសកកម្ម ២៣
១.៣ .មូលដ្ឋានគ្រឹះទី៣៖ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ២៣
១.៤ .មូលដ្ឋានគ្រឹះទី៤៖យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា ២៤
២ .ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងបញ្ហាប្រឈម ២៧
២.១ .ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ២៧
២.២ .តម្រូវការធនធានទឹក និងឧតុនិយម ២៨
២.៣ .បញ្ហាប្រឈម និងនិន្នាការសកល ២៩
២.៣.១. បញ្ហាប្រឈម និងនិន្នាការសកល ២៩
២.៣.២. ច្បាប់ និងគោលនយោបាយ ៣០
២.៣.៣. សមត្ថភាពស្ថានប័ន ៣០
២.៣.៤. ទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន ៣០
២.៣.៥. ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះថ្នាក់បណ្ដាលមកពីទឹក ៣១
២.៣.៦. ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ៣១
៣ .លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាអាទិភាព ៣២
៣.១ .អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ៣២
៣.២ .អាទិភាពវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ៣៣
៤ .ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលបំណង គោលដៅរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ .... ៣៤
៤.១ .ចក្ខុវិស័យ ៣៤
៤.២ .បេសកកម្ម ៣៤

៤.៣ .គោលបំណង ៣៤
៤.៤ .គោលដៅ ៣៥
៤.៥ .យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព ៣៧
៤.៥.១ .ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចស្ថាប័ន ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស សហប្រតិបត្តិការ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងទឹក ៣៩
៤.៥.២ .បង្កើនប្រសិទ្ធភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការងារទឹក និងអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់ ៤១
៤.៥.៣ .ពង្រឹងសន្តិសុខទឹក និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីបង្កើនភាពធន់ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ៤៤
៤.៥.៤ .ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍លើប្រព័ន្ធព័ត៌មានទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ៤៦
៤.៥.៥ .បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក ៤៨
៤.៦ .ការកំណត់សូចនាករសម្រាប់អនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ .... ៥០
៥ .ស្ថានភាពថវិកា ៥២
៥.១ .ប្រភពថវិកា ៥២
៥.២ .ចំណូល និងចំណាយថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ៥២
៥.៣ .តម្រូវការថវិកា ៥៣

ជំពូកទី ៣

ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

ក .គោលបំណង ៥៦
ខ .វិធីសាស្ត្រ និងយន្តការ ៥៦
គ .ក្របខណ្ឌការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ៥៧
១ .ក្របខណ្ឌគោលដៅ ៥៩
២ .ក្របខណ្ឌលទ្ធផលចុងក្រោយ ៥៩
៣ .ក្របខណ្ឌលទ្ធផល ៥៩
ឃ .ដំណាក់កាលវាយតម្លៃ ៥៩
ង .ភាពប្រឈម ៦០
ច .ការរៀបចំ និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ៦១

ជំពូកទី ៤

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

ក .សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៦៣
ខ .អនុសាសន៍ និងសំណូមពរ ៦៣

អារម្ភកថា

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០៦៩៩/០៨ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ និងអនុក្រឹត្យលេខ ៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។

តាមរយៈគោលនយោបាយជាតិ លើវិស័យធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៤ ក្រសួងបានរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រាប់ចូលរួមអនុវត្តន៍ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ៥ឆ្នាំ លើកទី២ (១៩៩៩-២០០៣) លើកទី៣ (២០០៤-២០០៨) លើកទី៤ (២០០៩-២០១៣) លើកទី៥ (២០១៤-២០១៨) លើកទី៦ (២០១៩-២០២៣) និងលើកទី៧ (២០២៤-២០២៨) ដើម្បីបញ្ជូនទៅក្រសួងផែនការ រៀបចំជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០២៤-២០២៨) របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

នៅក្នុងបរិបទនៃការអនុវត្ត សម្រេចបានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិលើកទី៦ (២០១៩-២០២៣) ពេលនេះត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិលើកទី៧ (២០២៤-២០២៨) ដែលជាអាណត្តិផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល**ក្នុងការអនុវត្ត**យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណដំណាក់កាលទី១** របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សម្រាប់នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា។

ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ សម្តេចមហាបវរធិបតី **ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាននឹងកំពុងបន្តធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាទទួលបាននូវស្ថេរភាពនយោបាយពេញលេញដែលបានផ្តល់ឱកាសដល់កម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តនូវកំណែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ សំដៅកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគោលបំណងទាក់ទាញ វិនិយោគិនទាំងក្នុងទាំងក្រៅប្រទេស ឲ្យចូលរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិជានាបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងចូលរួមធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជូនប្រជាពលរដ្ឋ។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមតាមរយៈការជួសជុល-ស្តារឡើងវិញ និងសាងសង់ថ្មីនូវប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រគ្រប់ខ្នាត ប្រព័ន្ធការពារទឹកជំនន់ និងទំនប់ការពារទឹកប្រៃ បានជួយកាត់បន្ថយគ្រោះមហន្តរាយដែលបង្កឡើងដោយធម្មជាតិ និងធានាដល់សន្តិសុខទឹក ដោយធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទឹក សម្រាប់ជីវភាពរស់នៅ ការបង្កបង្កើនផលស្រូវ ដំណាំគ្រប់ប្រភេទ ដែលជាផ្នែកមួយជួយឲ្យសម្រេចបាននូវគោល នយោបាយជាតិ ស្តីពីសន្តិសុខស្បៀង និងយុទ្ធសាស្ត្រនាំស្រូវ-អង្ករចេញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសដែលសម្បូរធនធានទឹក ទាំងទឹកលើដី ទាំងទឹកក្រោមដី និងមានទន្លេមេគង្គ ទន្លេបាសាក់ ទន្លេសាប និងបឹងទន្លេសាប ដែលជាបឹងទឹកសាបធំជាងគេនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ព្រមទាំងមានស្ទឹង និងអូរ។ ប្រភពទឹកដ៏សំបូរបែបខាងលើនេះ បានផ្តល់សារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងដល់ការអភិវឌ្ឍ

វិស័យឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម ផលផល នាវាចរណ៍ វារីអគ្គិសនី អេកូទេសចរណ៍ និងការអភិរក្សប្រព័ន្ធជីវចម្រុះ។

កន្លងមកនេះ ដោយសារកង្វះខាតនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រព និងភាពចាស់ទ្រុឌទ្រោមនៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងប្រព័ន្ធដោះទឹក បានធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាប្រឈមនឹងការខ្វះខាតទឹក និងជួបប្រទះទឹកជំនន់ស្ទើររៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដើម្បីឆ្លើយតប និងដោះស្រាយនូវការប្រឈម ដែលបានអូសបន្លាយពេលដ៏ច្រើនទសវត្សកន្លងមកនេះ នាទសវត្សឆ្នាំ១៩៩០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍជាអាទិភាពគន្លឹះចំនួន ៤ គឺ (១)ទឹក (២)ផ្លូវ (៣)ភ្លើង និង(៤)មនុស្ស បន្ទាប់មកអាទិភាពគន្លឹះបានប្តូរមកជា (១)មនុស្ស (២)ផ្លូវ (៣)ទឹក (៤)ភ្លើង (អាណត្តទី៦ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល) និងប្តូរមកជាអាទិភាពគន្លឹះចំនួន ៥ គឺ (១)មនុស្ស (២)ផ្លូវ (៣)ទឹក (៤)ភ្លើង និង(៥)បច្ចេកវិទ្យា (អាណត្តទី៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល)។

គិតត្រឹមឆ្នាំ១៩៩៨ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានអនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រេចបាននូវលទ្ធភាពស្តុកទឹក និងលទ្ធភាពស្រោចស្រពផ្ទៃដីស្រែចំនួន **៤០៨.០០០ហិកតា** ក្នុងនោះស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **៣០២.០០០ហិកតា** ស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **១០៦.០០០ហិកតា** ដោយបានធ្វើការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងការពារទឹកប្រៃ។

តាមរយៈការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្រសួងបានជួសជុលស្តារឡើងវិញ សាងសង់ថ្មីនូវប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រគ្រប់ខ្នាត ទំនប់ការពារទឹកជំនន់ និងទំនប់ការពារទឹកប្រៃ ព្រមទាំងបានតម្លើងស្ថានីយ៍រ៉ាដាឧតុនិយមតេជោសែន នៅរាជធានីភ្នំពេញ ស្ថានីយ៍ឧតុនិយម និងជលសាស្ត្រ នៅតាមបណ្តាខេត្ត-រាជធានី និងនៅតាមទន្លេ-ស្ទឹងសំខាន់ៗ។

ដោយបានកំណត់គោលដៅ ក្នុងការបង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រលើដំណាំស្រូវទាំង រដូវវស្សា និងរដូវប្រាំងឲ្យបាន **៣០.០០០ហិកតា** និងដំណាំរួមផ្សំឲ្យបាន **៥០០ហិកតា** ក្នុង១ឆ្នាំៗ បន្ថែមលើផ្ទៃដីស្រោចស្រព។ គិតត្រឹម**ឆ្នាំ២០២៣** ដែលមានលទ្ធភាពស្រោចស្រពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របានចំនួន **១.៩៤៣.៩៩២ ហិកតា** ក្នុងនោះស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **១ ៣៧០ ៨២២ ហិកតា** និងស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **៥៧៣ ១៧០ហិកតា** ស្មើនឹង **៦៣,០៧%** ប្រៀបធៀបទៅនឹងផែនការបង្កបង្កើនផល ស្រូវទាំងរដូវវស្សា និងទាំងរដូវប្រាំង ដែលមានចំនួន **៣ ០៨១ ៨៩០ ហិកតា** ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ (តួលេខរបស់ក្រសួងកសិកម្ម)។

បន្ថែមលើនេះ បរិមាណទឹកដែលស្ថិតនៅតំបន់ផ្ទៃរងទឹកភ្លៀងមាត់សមុទ្រមានចំនួនប្រហែល ៣៥ ពាន់លានម៉ែត្រគ្រីគុណ បាននឹងកំពុងធ្វើការអភិវឌ្ឍប្រើប្រាស់ជាទំនប់វារីអគ្គិសនី។ បរិមាណទឹកចំនួនប្រហែល ៤៦១,៧៥៩,១៣០ ម៉ែត្រគ្រីគុណ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងមួយឆ្នាំ បម្រើដល់វិស័យរដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តសៀមរាប រដ្ឋាករទឹកសាធារណៈ និងប្រតិបត្តិករឯកជន ហើយមានអត្រាកំណើនជាមធ្យម ១៦ភាគរយក្នុងមួយឆ្នាំ (តួលេខបានមកពី រដ្ឋាករទឹកស្វ័យឆ្នាំ២០២៣)។ ដោយឡែកបរិមាណទឹកមួយចំនួនទៀត បម្រើដល់វិស័យឧស្សាហកម្មធុនធ្ងន់ ស្រាល និងមធ្យម ពុំទាន់មានតួលេខច្បាស់លាស់នៅឡើយ ហើយក្រសួងនឹងធ្វើការចុះបញ្ជីនៅពេលខាងមុខ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០២៤-២០២៨) នេះត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមទម្រង់យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមានការចូលរួមពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយពីនាយកដ្ឋានជំនាញចំណុះឲ្យក្រសួង ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ៥ ទី១.ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចស្ថាប័ន អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស សហប្រតិបត្តិការ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងទឹក ទី២.បង្កើនប្រសិទ្ធភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការងារទឹក និងអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់ ទី៣.ពង្រឹងសន្តិសុខទឹក និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីបង្កើនភាពធន់ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទី៤.ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍លើប្រព័ន្ធព័ត៌មានទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងទី៥.បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០២៤-២០២៨) ក៏បានការកំណត់សកម្មភាពជាអាទិភាព សូចនាករពេលវេលាច្បាស់លាស់សម្រាប់អនុវត្តន៍ និងយន្តការសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើក្របខណ្ឌលទ្ធផល ហើយបានកំណត់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់នាយកដ្ឋានជំនាញនីមួយៗ ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុង**ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តសិទ្ធិភាព និងមាននិរន្តរភាព ដើម្បីពង្រឹងសន្តិសុខទឹក ទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងកាត់បន្ថយនូវការខូចខាត ដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះធម្មជាតិដូចជា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ប្រកបដោយភាពធន់។**

ក្នុងនាមក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ក្នុងការគាំទ្រទាំងបច្ចេកទេស ទាំងហិរញ្ញវត្ថុ លើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹកនិងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០២៤-២០២៨) ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងនាពេលអនាគត។

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ១១ រោច ខែ ផល្គុន ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២៤

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ថោ ជេដ្ឋា

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យ
ធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ជំពូកទី១

សមិទ្ធផល ស្តីពីការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍
លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ក. សេចក្តីផ្តើម

វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម គឺជាវិស័យស្នូលមួយដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការចូលរួមចំណែកដល់ការអនុវត្ត (១)យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤របស់រាជរដ្ឋាភិបាល (២)ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ និង (៣)គោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹកបានជួយកាត់បន្ថយនូវគ្រោះមហន្តរាយដែលកើតឡើងពីធម្មជាតិ និងធានាដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការបង្កបង្កើនផលស្រូវ ដំណាំគ្រប់ប្រភេទ ដែលជាផ្នែកមួយជួយលើកស្ទួយដល់គោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីសន្តិសុខស្បៀងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រនាំស្រូវ-អង្ករចេញ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងជួយបង្កើតលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតដល់ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតាមទីក្រុង និងជនបទ។

ដើម្បីអនុវត្តតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន នៅក្នុងអាណត្តិទី៦របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានប្រមូលផ្តុំ និងប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវធនធាននានាដែលមាន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាសក្តានុពលដែលមានដូចជា៖

- ការស្តារប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រឡើយវិញ ក្នុងគោលបំណងផ្គត់ផ្គង់ទឹកគ្រប់គ្រាន់ និងជឿទុកចិត្តបានដល់ដំណាំកសិកម្ម ការប្រើប្រាស់ទឹកប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន សត្វពាហណៈ និងទេសចរណ៍។
- ទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ និងទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃក្នុងគោលដៅការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម ការពារទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងការពារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវកិច្ចប្រឹងប្រែងនេះ ទាមទារនូវការគាំទ្រទាំងផ្នែកថវិកា និងបច្ចេកទេសពីរាជរដ្ឋាភិបាល ការចូលរួមពីវិស័យឯកជន និងសហគមន៍ផ្តល់ជំនួយ។ ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ក៏ដូចជាការចូលរួមចំណែកអនុវត្តន៍យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម កន្លងមកបានសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដើម្បីឲ្យជួយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការស្តារ និងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមនៅកម្ពុជា ដែលមានដូចជា ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន ទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់

ការអភិវឌ្ឍ ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិកូរ៉េ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធនាគារពិភពលោក ប្រទេសអូស្ត្រាលី ប្រទេសជប៉ុន ប្រទេសបារាំង ប្រទេសឥណ្ឌា ប្រទេសចិន ប្រទេសកូរ៉េ ។ល។ ការចូលរួមដ៏មានតម្លៃនេះបានគាំទ្រ ដល់ដំណើរការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកឲ្យសម្រេចបានគោលដៅក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកគ្រប់គ្រាន់ដល់វិស័យកសិកម្ម ព្រមទាំងចូលរួមចំណែកដល់គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក៏បានត្រួតពិនិត្យ និងបានវាយតម្លៃយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវការអនុវត្តការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ កន្លងមកនេះ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល នៃសមិទ្ធិផលដែលសម្រេចបានយ៉ាងច្រើនគួរជាទីមោទនភាព។

ខ. វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ក្រសួងមានតួនាទី និងភារៈកិច្ចយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអនុវត្ត ការគ្រប់គ្រង និងការតាមដាននូវរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក ព្រមទាំងការកាត់បន្ថយគ្រោះមហន្តរាយពីធម្មជាតិបណ្តាលមកពីទឹក និងការប្រែប្រួលធាតុអាកាស។ ក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរបស់ក្រសួង ដែលផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់នីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ក្រសួងបានបន្តកែលម្អ និងពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន លើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញរបស់មន្ត្រីរាជការ ពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្នែកបច្ចេកទេស រដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ និងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ ចំពោះការស្តារ និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ក្រសួងបានកំណត់យកគោលដៅសក្តានុពលស្រោចស្រពដែលមាន ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពបន្ថែមលើលទ្ធភាព ដែលមានកន្លងមកសម្រាប់ផលិតកម្មកសិកម្ម ការកាត់បន្ថយទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងការពារទឹកប្រៃ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ ក្រសួងបានយកចិត្តទុកដាក់ និងខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីធានាឲ្យបាននូវការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។ តាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ ក្រសួងបានសម្រេចនូវសមិទ្ធផលជាក់ស្តែងសំខាន់ៗមានដូចខាងក្រោម៖

១. ការកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស (ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទី១របស់ក្រសួង) ក៏ដូចជាចំណុច ៤.១៦៤ នៃឯកសារ (ផយអជ២០១៩-២០២៣)

ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញ តាមរយៈការផ្តល់ចំណេះដឹងបច្ចេកទេស និងការគ្រប់គ្រងថ្មីៗដល់មន្ត្រីរាជការក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានបញ្ជូនមន្ត្រីរាជការចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់មន្ត្រីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នូវមុខវិជ្ជាពាក់ព័ន្ធដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ដោយមានការយក

ចិត្តទុកដាក់ និងលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីជាស្ត្រីឲ្យចូលរួមផងដែរ។ ហើយលទ្ធផលខាងលើនេះ មានបែងចែកតាមបណ្ដាឆ្នាំ ដូចខាងក្រោម៖

- ***បញ្ជូនមន្ត្រីរាជការចូលរួមក្នុងអង្គសិក្ខាសាលា និងបណ្ដុះបណ្ដាល***

ល.រ	ឆ្នាំ	បណ្ដុះបណ្ដាល (នាក់)			សិក្ខាសាលា (នាក់)		
		ក្នុងប្រទេស	ក្រៅប្រទេស	សរុប	ក្នុងប្រទេស	ក្រៅប្រទេស	សរុប
១	២០១៩	២៣៧	១៩	២៥៦	២៩៦	៣២	៣២៨
២	២០២០	១៦៩	៥	១៧៤	១៥៦	៧	១៦៣
៣	២០២១	៩៤	០	៩៤	១៣៣	០	១៣៣
៤	២០២២	១៦២	៨	១៧០	៣១២	៣	៣១៥
៥	២០២៣	១៧០	១១	១៨១	២៧៧	២០	២៩៧

- ***ក្រសួងបាន បើកវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល និងសិក្ខាសាលា ដល់មន្ត្រីរាជការ***

ឆ្នាំ	២០១៩	២០២០	២០២១	២០២២	២០២៣
ចំនួន	២៩លើក	១១លើក	២លើក	០លើក	៩លើក

២. ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ (នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទី២របស់ក្រសួង) ក៏ដូចជាចំណុច ៤.១៦៥ នៃឯកសារ (ផយអជ ២០១៩-២០២៣)

ការស្តារ និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលប្រកបដោយគុណភាព គឺជាស្នូល និងជាការយកចិត្តទុកដាក់ជាចម្បង លើវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដែលក្រសួងបានប្រកាន់យកដើម្បីធានាបានសន្តិសុខទឹក សម្រាប់ផលិតកម្មកសិកម្ម ការប្រើប្រាស់ និងគោលបំណងដទៃទៀត។ តាមរយៈការយកចិត្តទុកដាក់ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ក្រសួងសម្រេចបាននូវសមិទ្ធិផលដូចខាងក្រោម៖

២.១. ជួសជុល-ថែទាំ ការស្តារ និងការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ

ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសសំបូរទៅដោយធនធានទឹក និងប្រព័ន្ធទន្លេដូចជា ទន្លេមេគង្គ ទន្លេសាប បឹងទន្លេសាប ទន្លេបាសាក់ និងដៃទន្លេនានា តែផ្ទៃដីទទួលបានការស្រោចស្រពនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។ ដោយមើលឃើញពីការលំបាក និងសក្តានុពលដែលមាន ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានខិតខំធ្វើការជួសជុល-ថែទាំ ស្តារឡើងវិញ និងសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ទាំងតូចទាំងធំ នៅទូទាំងប្រទេស ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ កន្លងមកនេះ ដោយសម្រេចបានលទ្ធភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីដំណាំស្រូវសរុបចំនួន **១៤៦ ៣៣៨ ហិកតា** ក្នុងនោះរួមមាន (ស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **៩៧ ៩៨៤ ហិកតា** និងស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **៤៨ ៣៥៤ ហិកតា**) ដំណាំរួមផ្សំចំនួន **៥ ៤០១ ហិកតា និងចំការ ២ ៣៧៦ ហិកតា**។ លទ្ធផលខាងលើមានតាមបណ្ដាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	លទ្ធភាពស្រោចស្រពស្រូវ (ហិកតា)			សរុបបន្តបន្ទាប់ (ហិកតា)	ដំណាំរួមផ្សំ (ហិកតា)
		វស្សា	ប្រាំង	សរុប		
	២០១៨				១ ៨០២ ៣៥៩	
១	២០១៩	២២ ៣១៥	១០ ៧៤៨	៣៣ ០៦៣	១ ៨៣៥ ៤២២	៤១២
២	២០២០	១៩ ៣០១	១១ ៨០១	៣១ ១០២	១ ៨៦៦ ៥២៤	៥៣៥
៣	២០២១	១៥ ៦០១	៦ ៩៨៧	២២ ៥៨៨	១ ៨៨៩ ១១២	១ ២៦១
៤	២០២២	១៦ ៤៣៦	១១ ០២៦	២៧ ៤៦២	១ ៩១៦ ៥៧៤	១ ៨៤៨ ចំការ ៨១៦
៥	២០២៣	២៤ ៣៣១	៧ ៧៩២	៣២ ១២៣	១ ៩៤៣ ៩៩២	១ ៣៤៥ ចំការ ១ ៥៦០
សរុប		**៩៧ ៩៨៤**	**៤៨ ៣៥៤**	**១៤៦ ៣៣៨**		**៥ ៤០១ ចំការ ២ ៣៧៦**

ក្រៅពីការបង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រព ក៏មានការរក្សានិរន្តរភាពនៃការស្រោចស្រពស្រូវតាមរយៈការជួសជុល-ថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាប្រចាំ និងខួប។ លទ្ធផលតាមបណ្តាឆ្នាំដូចតារាងខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	រក្សានិរន្តរភាពលទ្ធភាពស្រោចស្រពស្រូវ (ហិកតា)			ដំណាំរួមផ្សំ (ហិកតា)	ចំការ (ហិកតា)
		វស្សា	ប្រាំង	សរុប		
១	២០១៩	៤០៩ ២៦៧	៩០ ៤៧៣	៤៩៩ ៧៤០	១ ៩២៤	-
២	២០២០	៤៣៣ ០៩៥	៨៨ ៦៧២	៥២១ ៧៦៧	២ ៣១៩	-
៣	២០២១	៥៧៥ ៧៦៥	១១៥ ៤៥៦	៦៩១ ២២១	៣ ៦៤៦	-
៤	២០២២	៤០២ ១៨៦	៨៨ ៥៥៥	៤៩០ ៧៤១	៣ ៤៤៧	១ ៥០៤
៥	២០២៣	៤៥៩ ៦២៤	១០០ ៥១៣	៥៦០ ១៣៧	៤ ៩៩២	៨៨៧

២.២. ការជួសជុល-ថែទាំសំណង់សិល្បការ

ក្រសួងបានធ្វើការជួសជុល-ថែទាំ សំណង់សិល្បការតាមបណ្តាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនៅតាមខេត្ត ហើយសម្រេចបានរួមមាន សំណង់ទ្វារទឹកសរុបចំនួន **១៧៤ កន្លែង** សំណង់លូទឹកសរុបចំនួន **១២៥ កន្លែង** សំណង់ស្នាក់ទឹកសរុបចំនួន **៥២ កន្លែង** និងសំណង់បង្ហៀរទឹកសរុបចំនួន **១៨ កន្លែង** ដោយចំណាយថវិកាសរុបចំនួន **៣០១ ៥៥៣ ៥០០**រៀល។ លទ្ធផលខាងលើមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ទ្វារទឹក (កន្លែង)	លូទឹក (កន្លែង)	ស្នាក់ទឹក (កន្លែង)	បង្ហៀរ (កន្លែង)	ចំណាយថវិកា	
						(រៀល)	(ដុល្លារ)
១	២០១៩	៣៤	៤២	៣៧	៣	២៩១ ៥០០ ៥០០	
២	២០២០	៤០	៥	៣	១	១០ ០៥៣ ០០០	
៣	២០២១	៨	១៥	១	៤		
៤	២០២២	៤៨	១២	៦	៤		
៥	២០២៣	៤៤	៥១	៥	៦		
សរុប		**១៧៤**	**១២៥**	**៥២**	**១៨**	**៣០១ ៥៥៣ ៥០០**	

២.៣. ការជួសជុល-ថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដោយមានប្រជាពលរដ្ឋចូលរួម

២.៣.១. ការជួសជុល-ថែទាំទំនប់

បានធ្វើការជួសជុលថែទាំទំនប់នៅតាមបណ្ដាខេត្តសរុបចំនួន **១០៨កន្លែង** ប្រវែង **១៤៦ ៣៣៣ម** សាច់ដីសរុបចំនួន **៧៤ ៤២០ម^{៣}** និងគ្រឿងចក្រ ចំណាយថវិកាចំនួន **១ ២៧៥ ០០០រៀល** និង **៩២ ១៥៨ដុល្លារអាមេរិក**។ លទ្ធផលខាងលើនេះមានតាមបណ្ដាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំ	ចំនួន (កន្លែង)	ប្រវែង (ម)	សាច់ដី (ម^{៣})	គ្រឿងចក្រ/ពលករ (នាក់)	ប្រេងម៉ាស៊ូត (ល)	ចំណាយថវិកា	
						(រៀល)	(ដុល្លារ)
២០១៩	១៥	២៦ ៧២៤	១ ០៤៤	គ្រឿងចក្រ		១ ២៧៥ ០០០	២ ០០០
២០២០	៣១	៣៩ ៨៤០	-	គ្រឿងចក្រ		-	-
២០២១	២១	១០ ៧៦៧	៤០៤	គ្រឿងចក្រ		-	៩០ ១៥៨
២០២២	១៩	២៩ ៧៤៦	៦៩ ៩៧២	គ្រឿងចក្រ		-	-
២០២៣	២២	៣៩ ២៥៦	៣ ០០០	គ្រឿងចក្រ		-	-
សរុប	**១០៨**	**១៤៦ ៣៣៣**	**៧៤ ៤២០**			**១ ២៧៥ ០០០**	**៩២ ១៥៨**

២.៣.២. ការងារជីក-ស្ដារប្រឡាយ

បានធ្វើការងារជីក-ស្ដារប្រឡាយ នៅតាមបណ្ដាខេត្តសរុបចំនួន **២៧៦ ខ្សែ** ប្រវែង **៥៩៧ ០៤១ ម** សាច់ដីសរុបចំនួន **៤៨២ ០១១ ម^{៣}** និងគ្រឿងចក្រ ចំណាយថវិកាចំនួន **១០៨ ២៩៦ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលខាងលើនេះមានតាមបណ្ដាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំ	ចំនួន (ខ្សែ)	ប្រវែង (ម)	សាច់ដី (ម^{៣})	គ្រឿងចក្រ/ពលករ (នាក់)	ចំណាយថវិកា	
					(រៀល)	(ដុល្លារ)
២០១៩	៥២	៩៨ ៦០៧	២៦ ៧២៤	គ្រឿងចក្រ	៤៣ ៥៦៨ ០០០	
២០២០	៧១	១៤១ ៩៦៨	២៨៦ ០៤៣	គ្រឿងចក្រ	៦៤ ៧២៨ ០០០	
២០២១	៤៣	១២០ ០៨៤	១០០ ៣៥៧	គ្រឿងចក្រ	-	
២០២២	៣៦	៦៦ ៨៩២	៣៣ ២២៥	គ្រឿងចក្រ	-	
២០២៣	៧៤	១៦៩ ៤៩០	៣៥ ៦៦២	គ្រឿងចក្រ	-	
សរុប	**២៧៦**	**៥៩៧ ០៤១**	**៤៨២ ០១១**		**១០៨ ២៩៦ ០០០**	

២.៤. ការរៀបចំសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក

ដោយផ្អែកតាមស្មារតីនៃសារាចរលេខ ០១សរ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៩ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងអនុក្រឹត្យ ស្ដីពីនីតិវិធីនៃការបង្កើត ការរំសាយចោល និងការកំណត់តួនាទី និងភារកិច្ចនៃសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ដែលគណៈរដ្ឋមន្ត្រីប្រជុំពេញអង្គ អនុម័តជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានចុះផ្សព្វផ្សាយណែនាំលក្ខន្តិកៈ អនុវត្តន៍ការរៀបចំបង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកនៅតាមប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនៅតាមបណ្ដាខេត្ត ទូទាំងប្រទេស ដើម្បី

បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ទឹក ការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំប្រព័ន្ធស្រោចស្រព តាមរយៈការប្រមូលភាគទានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ពីអ្នកទទួលផល សម្រាប់ជួយកាត់បន្ថយការចំណាយថវិការដ្ឋក្នុងការថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងដើម្បីរក្សានិរន្តរភាពយូរអង្វែង។

ក្រសួងបានរៀបចំបង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក នៅតាមប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ បានសរុបចំនួន **៦៥ សហគមន៍** មានកសិករចូលរួមចំនួន **៨២ ៧៦៨ គ្រួសារ** ដែលមានផ្ទៃដីស្រូវសុរបចំនួន **១៣២ ១៦៥ ហិកតា** ក្នុងនោះស្រូវវស្សាសរុបចំនួន **៥៥ ៣៣០ ហិកតា** និងស្រូវប្រាំងសរុបចំនួន **៥៥ ៣៣០ ហិកតា**។ តួលេខនេះមាននៅតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនសហគមន៍	ផ្ទៃដីដំណាំស្រូវ (ហិកតា)			ចំនួនគ្រួសារ
			ផ្ទៃដីស្រូវវស្សា	ផ្ទៃដីស្រូវប្រាំង	ផ្ទៃដីសរុប	
១	២០១៩	១៣	២៨ ៩៥៥	៤ ៤០៣	៣៣ ៣៥៨	២១ ៣០៨
២	២០២០	២២	២១ ៥២៧	៣ ៥៣១	២៥ ០៥៨	៥ ៨៣៧
៣	២០២១	១២	៥៧ ០៥១	៣៨ ០៥៧	៩៥ ១០៨	៤៤០
៤	២០២២	១៣	១០ ៥៤៣	៥ ៦៥៨	១៦ ២០១	២២ ៥៩៤
៥	២០២៣	៥	៦០ ៩៦៣	២ ០២៧	៦២ ៩៩០	៣២ ៥៨៩
សរុប		**៦៥**	**១៧៩ ០៣៩**	**៥៣ ៦៧៦**	**២៣២ ៧១៥**	**៨២ ៧៦៨**

ក្រៅពីនេះ មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយមតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្តបានធ្វើការចុះពង្រឹងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក នៅតាមប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របានសរុបចំនួន **១៤២ កន្លែង** ក្នុងនោះខេត្តស្វាយរៀង ៧កន្លែង ខេត្តព្រៃវែង ៨កន្លែង ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ៨កន្លែង ខេត្តកំពង់ចាម ១១កន្លែង ខេត្តកណ្តាល ៧កន្លែង រាជធានីភ្នំពេញ ២កន្លែង ខេត្តតាកែវ ៥កន្លែង ខេត្តកំពត ៨កន្លែង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ១៣កន្លែង ខេត្តកែប ៣កន្លែង ខេត្តព្រះសីហនុ ៤កន្លែង ខេត្តកោះកុង ២កន្លែង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ១០កន្លែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ១១កន្លែង ខេត្តបាត់ដំបង ១១កន្លែង ខេត្តប៉ៃលិន ២កន្លែង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ៤កន្លែង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ៤កន្លែង ខេត្តកំពង់ធំ ៤កន្លែង ខេត្តព្រះវិហារ ៣កន្លែង ខេត្តក្រចេះ ៣កន្លែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៣កន្លែង ខេត្តរតនគិរី ៣កន្លែង ខេត្តមណ្ឌលគិរី ៣កន្លែង និងខេត្តសៀមរាប ៥កន្លែង។

៣. ការគ្រប់គ្រងគ្រោះទឹកជំនន់-ទឹកប្រៃ និងគ្រោះរាំងស្ងួត (ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទី៣របស់ក្រសួង) ក៏ដូចចំណុច ៤.១៦៦ នៃឯកសារ (ផយអជ២០១៩-២០២៣)

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រទេសកម្ពុជា តែងតែជួបប្រទះទឹកជំនន់ទឹកទន្លេ-ស្ទឹង និងជំនន់ទឹកភ្លៀង នៅរដូវវស្សា និងគ្រោះរាំងស្ងួតនៅរដូវប្រាំង ដែលបង្កការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងទ្រព្យសម្បត្តិ រំខានដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងអាយុជីវិតរបស់ប្រជាជន។ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុបានធ្វើឲ្យស្ថានភាពធាតុអាកាសកាន់តែមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ និងបង្កឲ្យមានគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតកាន់តែកើនឡើង ទាំងចំនួន និងទំហំ។ ដោយមើលឃើញពីការលំបាក និងបញ្ហាប្រឈមនេះ និងតាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ក្រសួងបានពុះពារសម្រេចបាននូវសមិទ្ធិផលដូចខាងក្រោម៖

៣.១. ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់-ទឹកប្រៃ

ទឹកជំនន់ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ បានបណ្តាលឲ្យខូចខាតដល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាច្រើន ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានធ្វើការជួសជុលទំនប់ទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ និងទឹកប្រៃ ដូចមានខាងក្រោម៖

៣.១.១. ការទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់

- បានធ្វើការសាងសង់ទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់បានចំនួន **១ គម្រោង** ដែលបានបង្កើនលទ្ធភាពការពារលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន **១០០ ហិកតា** ចំណាយថវិកាចំនួន **៧០០ ៥០០ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនគម្រោង	ចំណាយថវិកា (រៀល)	បង្កើនលទ្ធភាពការពារទឹកជំនន់ (ហិកតា)			
				លំនៅដ្ឋាន	ស្រូវ	ដំណាំ	សរុប
១	២០១៩	១	៧០០ ៥០០ ០០០	១០០	-	-	១០០
២	២០២០	0	-		-	-	-
៣	២០២១	0	-		-	-	-
៤	២០២២	0	-		-	-	-
៥	២០២៣	0	-		-	-	-
សរុប		**១**	**៧០០ ៥០០ ០០០**	**១០០**			**១០០**

- ក្រៅពីការបង្កើនលទ្ធភាពការពារ ក៏មានការរក្សានិរន្តភាពការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់បានចំនួន **៦ គម្រោង** ដែលរក្សានិរន្តរភាពនៃលទ្ធភាពការពារលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន **៤ ៩០១ ហិកតា** ចំណាយថវិកាចំនួន **៩ ៣៦៨ ៦២៨ ០០០ រៀល** តាមរយៈការជួសជុល-ថែទាំទំនប់ជាប្រចាំ។ លទ្ធផលមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនគម្រោង	ចំណាយថវិកា (រៀល)	រក្សានិរន្តរភាពនៃលទ្ធភាពការពារទឹកជំនន់ (ហិកតា)			
				លំនៅដ្ឋាន	ស្រូវ	ដំណាំ	សរុប
១	២០១៩	២	៩៣២ ៣២១ ០០០	**៣ ៤២០**	**១ ៤៨១**	-	**៤ ៩០១**
២	២០២០	១	៥២៦ ៨៣០ ០០០	២ ៣២០	១ ៤៨១	-	៣ ៨០១
៣	២០២១	១	៨៤៨ ៩៧៧ ០០០	២ ៣២០	១ ៤៨១	-	៣ ៨០១
៤	២០២២	២	៧ ៤៦០ ៥០០ ០០០	៣០០	-	-	៣០០
៥	២០២៣	-	-	-	-	-	-
សរុប		**៦**	**៩ ៣៦៨ ៦២៨ ០០០**				

- ក្រសួងបានអនុវត្តន៍ការងាររៀបចំ ការពារច្រាំងទន្លេនៅក្នុងខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងខេត្តក្រចេះ ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០១៩-២០២៣) សម្រេចបានសរុបចំនួន **៣៨ គម្រោង** សរុបមានប្រវែង **៣៧ ៨០០ ម៉ែត្រ** ហើយបានចំណាយថវិការាជរដ្ឋាភិបាលសរុបចំនួន **២៩៦ ៥១៦ ០០០ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលសម្រេចបានមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនគម្រោង	ចំណាយថវិកា	លទ្ធភាពសម្រេចបានប្រវែង	ផ្សេងៗ
			(រៀល)	(ម៉ែត្រ)	
១	២០១៩	៧	៨៤ ០៦២ ០០០ ០០០	១៣ ៥៩៥	
២	២០២០	៨	៨៤ ៣៨៩ ០០០ ០០០	៧ ២៦០	
៣	២០២១	៧	៤១ ៨៥៥ ០០០ ០០០	៥ ៨៤៥	
៤	២០២២	៦	៤១ ៩៦៤ ៥០០ ០០០	៤ ២៨០	
៥	២០២៣	១០	៨៤ ៦៨៥ ៥០០ ០០០	៦ ៨២០	
សរុប		**៣៨**	**២៩៦ ៥១៦ ០០០ ០០០**	**៣៧ ៨០០**	

៣.១.២. ការទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ

- បានធ្វើការសាងសង់ទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃបានចំនួន **៦ គម្រោង** ដែលបានបង្កើនលទ្ធភាពការពារលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន **៣ ៥៣៩ ហិកតា** ដែលបានចំណាយថវិការាជរដ្ឋាភិបាលសរុបចំនួន **១៥ ២០១ ០០០ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលខាងលើនេះមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនគម្រោង	ចំណាយថវិកា	បង្កើនលទ្ធភាពការពារទឹកប្រៃ (ហិកតា)				
			(រៀល)	លំនៅដ្ឋាន	ស្រូវវស្សា	ស្រូវប្រាំង	ដំណាំ	សរុប
១	២០១៩	២	៦ ៦៣៩ ០០០ ០០០	-	៦២៥	៣០	២០	៦៧៥
២	២០២០	១	២ ១៨២ ០០០ ០០០	-	៤៦៣	-	៧	៤៧០
៣	២០២១	១	២ ១១១ ៥០០ ០០០	៩៧	៩៣៣	-	៦០	១ ០៩០
៤	២០២២	១	២ ០៩៨ ០០០ ០០០	-	១ ០១៤	-	-	១ ០១៤
៥	២០២៣	១	២ ១៧០ ៥០០ ០០០	-	២៨០	-	១០	២៩០
សរុប		**៦**	**១៥ ២០១ ០០០ ០០០**	**៩៧**	**៣ ៣១៥**	**៣០**	**៩៧**	**៣ ៥៣៩**

- ក្រៅពីការបង្កើនលទ្ធភាពការពារ ក៏បានធ្វើការជួសជុល-ថែទាំទំនប់ការពារទឹកប្រៃដើម្បីរក្សានិរន្តរភាពការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃបានចំនួន **៦២ គម្រោង** ដែលបានរក្សានិរន្តរភាពនៃលទ្ធភាពការពារលើផ្ទៃដីសរុបចំនួន **១៥ ៨៩៩ ហិកតា** ដែលបានចំណាយថវិការាជរដ្ឋាភិបាលសរុបចំនួន **១១ ១៨៧ ៨៤៣ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលខាងលើនេះមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ចំនួនគម្រោង	ចំណាយថវិកា	រក្សានិរន្តរភាពនៃលទ្ធភាពការពារទឹកប្រៃ (ហិកតា)				
			(រៀល)	លំនៅដ្ឋាន	ស្រូវវស្សា	ស្រូវប្រាំង	ដំណាំ	សរុប
១	២០១៩	១៦	១ ២៦៨ ២៨០ ០០០	**៣៨៦**	**១៥ ៤០៣**	-	**១១០**	**១៥ ៨៩៩**
២	២០២០	១២	៥ ៨១៧ ២៤០ ០០០	៣៨៦	១៤ ០៥៦	៣០	១២០	១៤ ៥៩២
៣	២០២១	១២	១ ៧១៩ ២២៣ ០០០	-	១៣ ៧២៨	-	៣៥	១៣ ៧៦៣
៤	២០២២	១១	១ ២០២ ៥០០ ០០០	-	១១ ៤០៣	-	-	១១ ៤០៣
៥	២០២៣	១១	១ ១៨០ ៦០០ ០០០	-	១១ ៤០៣	-	-	១១ ៤០៣
សរុប		**៦២**	**១១ ១៨៧ ៨៤៣ ០០០**					

៣.២. ការគ្រប់គ្រង និងការអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវពេលមានគ្រោះរាំងស្ងួត

គ្រោះរាំងស្ងួតតែងកើតមានឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ គ្រោះរាំងស្ងួតបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ផលិតកម្មសិកម្ម ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យទិន្នផលស្រូវធ្លាក់ចុះ និងធ្វើឲ្យប្រជាកសិករមានចំណូលទាប។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ ការអន្តរាគមន៍ដោយម៉ាស៊ីនបូមទឹកដែលជួយដោយរាជរដ្ឋាភិបាល បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយសង្គ្រោះ និងសម្រាលការខូចខាតផល ដំណាំកសិកម្ម ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះរាំងស្ងួត។

៣.២.១. ការអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវពេលមានគ្រោះរាំងស្ងួត

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានប្រមូលផ្តុំនូវម៉ាស៊ីនបូមទឹក និងមធ្យោបាយចាំបាច់នានា ដើម្បីអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវ ដែលប៉ះពាល់ពីគ្រោះរាំងស្ងួតក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ដែលបានចំណាយប្រេងម៉ាស៊ូតចំនួន **៤ ០៧០ ៧០០ លីត្រ** និងប្រេងម៉ាស៊ីនចំនួន **៣៤ ៧៥០ លីត្រ** ហើយបានសម្រេចលទ្ធផលមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ការប្រើប្រាស់ប្រេង		ផ្ទៃដីស្រូវសង្គ្រោះបាន		
		ប្រេងម៉ាស៊ូត(ល)	ប្រេងរំអិល(ល)	ប្រាំង (ហ.ត)	វស្សា (ហ.ត)	សរុប (ហ.ត)
១	២០១៩	១ ១៤០ ០០០	៥ ៦០០	៤៧ ៨៩២	៤២ ២៩៧	៩០ ១៨៩
២	២០២០	១ ១៥០ ៧០០	១១ ៣៥០	៥៨ ៧៣៩	៣៤ ៣៤៥	៩៣ ១៨៤
៣	២០២១	៨៩៥ ០០០	៨ ៩៥០	៥០ ២៧៣	៣៣ ០៥៥	៨៣ ៣២៨
៤	២០២២	៤៦៥ ០០០	៤ ៦៥០	៤៤ ៩៧៨	៩ ៧៣៥	៥៤ ៧១៣
៥	២០២៣	៤២០ ០០០	៤ ២០០	៤៨ ១៤៥	២២ ២៨០	៧០ ៤២៥
សរុប		**៤ ០៧០ ៧០០**	**៣៤ ៧៥០**			៣៩១ ៨៣៩

ក្រៅពីការងារអន្តរាគមន៍សង្គ្រោះស្រូវដោយម៉ាស៊ីនបូមទឹក ក៏មានការងារសង្គ្រោះស្រូវដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ (បង្ហូរ) ហើយសម្រេចបានលទ្ធផលមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចតារាងខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	លទ្ធផលបង្ហូរសង្គ្រោះស្រូវ			ផ្សេងៗ
		ប្រាំង (ហ.ត)	វស្សា (ហ.ត)	សរុប (ហ.ត)	
១	២០១៩	៥៨២	៨៣៩	១ ៤២១	
២	២០២០	៥៤៩	១ ២៥៧	១ ៨០៦	
៣	២០២១	៨៩៧	៦៥០	១ ៥៤៧	
៤	២០២២	៣០៨	១ ០៩៥	១ ៤០៣	
៥	២០២៣	៩ ៧៤០	២០ ៧៥៣	៣០ ៤៩៦	

៣.២.២. ការដំឡើង-ជួសជុល ស្ថានីយបូមទឹក និងម៉ាស៊ីនបូមទឹក

ដើម្បីឲ្យការងារអន្តរាគមន៍បូមទឹកសង្គ្រោះស្រូវទទួលបានជោគជ័យ ក្រសួងបានធ្វើការសាងសង់-ដំឡើងស្ថានីយបូមទឹកចំនួន **២ ស្ថានីយ** ជួសជុលស្ថានីយបូមទឹកចំនួន **១៦ កន្លែង** និងជួសជុលម៉ាស៊ីនបូមទឹកចំនួន **១៣២ គ្រឿង** ដោយចំណាយថវិកាចំនួន **៣ ៥៤០ ៧៩៨ ០០០ រៀល**។ លទ្ធផលនេះមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំ	សាងសង់ ស្ថានីយ (កន្លែង)	ជួសជុល ស្ថានីយ (កន្លែង)	ជួសជុល ម៉ាស៊ីន (គ្រឿង)	ចំណាយថវិកា		ផ្សេងៗ
				(រៀល)	(ដុល្លារ)	
២០១៩	-	៣	៤៩	៧២៧ ៥៥៨ ០០០		
២០២០	២	៦	២៣	៦៨១ ៧៤០ ០០០		
២០២១	-	៣	២៣	៧០៩ ៥០០ ០០០		
២០២២	-	២	១៣	៧១១ ០០០ ០០០		
២០២៣	-	២	២៤	៧១១ ០០០ ០០០		
សរុប	**២**	**១៦**	**១៣២**	**៣ ៥៤០ ៧៩៨ ០០០**		

៤. ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ស្តីពីធនធានទឹក និងឧតុនិយម (ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទី៤ របស់ក្រសួង) ក៏ដូចជា ចំណុច ៤.១៦៧ នៃឯកសារ (ផយអជ២០១៩-២០២៣)

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានបណ្តាលឲ្យកើតមានឡើងនូវគ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់ ដែលជាគ្រោះធម្មជាតិដ៏ធំ បានធ្វើឲ្យបាត់បង់ដល់អាយុជីវិតមនុស្ស សត្វ ខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តជាច្រើន។ ដើម្បីទប់ទល់ និងកាត់បន្ថយនូវគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិនេះ ទាមទារឲ្យមានការដំឡើងស្ថានីយឧតុនិយម និងស្ថានីយជលសាស្ត្រនៅតាមទន្លេ ដងទន្លេ និងស្ទឹងសំខាន់ៗ ដើម្បីទទួលបាននូវទិន្នន័យធាតុអាកាសជាក់លាក់ និងកម្រិតកម្ពស់ទឹក ទិន្នន័យធារទឹក សម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ស្ថានភាពឧតុនិយម និងស្ថានភាពជលសាស្ត្រឲ្យបានទៀងទាត់ សុក្រឹត និងផ្សព្វផ្សាយជូនដំណឹងទាន់ពេលជូនដល់សាធារណជន ឲ្យបានមុនពេលគ្រោះមហន្តរាយពីធម្មជាតិកើតឡើង ដូចជាភាពរាំងស្ងួត ខ្យល់ព្យុះ ខ្យល់កន្ត្រាក់ រន្ទះ និងទឹកជំនន់។ សមិទ្ធិផលការងារខាងលើក្រសួងសម្រេចបានដូចខាងក្រោម៖

៤.១. ការងារជលសាស្ត្រ

- ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្របានចំនួន **១២ កន្លែង** នៅតាមបណ្តាដងទន្លេមេគង្គលើ ទន្លេមេគង្គក្រោម ទន្លេសាប ទន្លេបាសាក់ និងដងស្ទឹងសំខាន់ៗ។
- ជួសជុលស្ថានីយជលសាស្ត្របានចំនួន **៥៣ កន្លែង**
- ដំឡើងក្តារម៉ែត្រវាស់កម្ពស់ទឹកបានចំនួន **៦ កន្លែង** និងជួសជុលក្តារម៉ែត្រវាស់កម្ពស់ទឹកចំនួន **៤ កន្លែង** នៅតាមចំណុចត្រួតពិនិត្យតាមបណ្តោយទន្លេ និងស្ទឹង។

លទ្ធផលនេះមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ស្ថានីយជលសាស្ត្រ (កន្លែង)		ក្តារម៉ែត្រវាស់កម្ពស់ទឹក (កន្លែង)		ឧបករណ៍ស្វ័យប្រវត្តិ (កន្លែង)	ឧបករណ៍វាស់ធារទឹក (កន្លែង)	ថវិកា (រៀល)
		ដំឡើង	ជួសជុល	ដំឡើង	ជួសជុល			
១	២០១៩	-	១	១	១	-	-	៣ ៥៣៨ ០០០
២	២០២០	១	៥	១	-	-	-	
៣	២០២១	៩	៣៣	៣	-	-	-	
៤	២០២២	២	៩	១	១	-	-	
៥	២០២៣	-	៥	-	២	-	-	
សរុប		**១២**	**៥៣**	**៦**	**៤**	-	-	**៣ ៥៣៨ ០០០**

៤.២. ការងារឧតុនិយម

- ដំឡើងស្ថានីយឧតុនិយមបានចំនួន **៣៣ កន្លែង** និងជួសជុលកែលម្អស្ថានីយឧតុនិយមបានចំនួន **១២១ កន្លែង** នៅតាមបណ្តាលខេត្ត។
- ដំឡើងប៉ុស្តិ៍តម្រងទឹកភ្លៀងបានចំនួន **១០៦ កន្លែង** និងជួសជុលបានចំនួន **១២ កន្លែង**។
- បំពាក់ឧបករណ៍ស្វ័យប្រវត្តិតាមស្ថានីយបានចំនួន **៧ កន្លែង** ។ ដោយចំណាយថវិកាសរុបចំនួន **៥ ២៤៣ ៣៥៦ ០០០ រៀល**។

លទ្ធផលនេះមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ឆ្នាំ	ស្ថានីយឧតុនិយម (កន្លែង)		ប៉ុស្តិ៍តម្រងទឹកភ្លៀង (កន្លែង)		បំពាក់ឧបករណ៍ស្វ័យប្រវត្តិ (កន្លែង)	ចំណាយថវិកា	
		ដំឡើង	ជួសជុល	ដំឡើង	ជួសជុល		(រៀល)	(ដុល្លារ)
១	២០១៩	-	៧	២០	៥	-	៨៥៣ ០០០ ០០០	
២	២០២០	៤	១១	១៩	៤	៧	១ ០៧៩ ១៥៦ ០០០	
៣	២០២១	២៩	២៧	២៥	៣	-	៥៥៦ ២០០ ០០០	
៤	២០២២	-	២៧	១៨	-	-	១ ២១១ ០០០ ០០០	
៥	២០២៣	-	៤៩	២៤	-	-	១ ៥៤៤ ០០០ ០០០	
សរុប		៣៣	១២១	១០៦	១២	៧	**៥ ២៤៣ ៣៥៦ ០០០**	

៥. ការការពារ និងការអភិរក្សធនធានទឹក (ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទី៥របស់ក្រសួង) ក៏ដូចជាចំណុច ៤.១៦៨ នៃឯកសារ (ផយអឋ ២០១៩-២០២៣)

ដើម្បីអនុវត្តន៍ច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានរៀបចំដោយស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ហើយដែលត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រឡាយព្រះហត្ថលេខា ប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ បន្ទាប់ពីព្រឹទ្ធសភាប្រជុំអនុម័តនៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ និងរដ្ឋសភាប្រជុំអនុម័តនៅថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៧៖

- ក្រសួងបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត និងតាមបណ្តាសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក។
- បានចុះកំណត់ផ្ទៃដីអាងទឹក បោះបង្គោលកំណត់ព្រំអាងទឹក ចំណីប្រឡាយ ចំណីស្ទឹង ចំណីអូរ និងបឹងធម្មជាតិ ដើម្បីធ្វើការអភិរក្សធនធានទឹក នៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត ហើយក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០១៩-២០២៣) សម្រេចបានសរុបចំនួន ២៧៥ កន្លែង។

លទ្ធផលសម្រេចបានខាងលើនេះ មានតាមបណ្តាលឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

*នៅឆ្នាំ២០១៩ បានចំនួន ១៣ កន្លែង

*នៅឆ្នាំ២០២០ បានចំនួន ៥២ កន្លែង

*នៅឆ្នាំ២០២១ បានចំនួន ៣៤ កន្លែង

*នៅឆ្នាំ២០២២ បានចំនួន ១៣៤ កន្លែង

*នៅឆ្នាំ២០២៣ បានចំនួន ១២២ កន្លែង

- ក្រសួងបានធ្វើការតាមដាន និងវាស់កម្រិតនីវ៉ូស្តាទិចទឹកអណ្តូងសរុបបានចំនួន **៣៨ អណ្តូង** ក្នុងនោះនៅខេត្តព្រៃវែង **២០ អណ្តូង** នៅខេត្តស្វាយរៀង **១៣ អណ្តូង** និងនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ **៥ អណ្តូង**។
- ក្រសួងបានខួងអណ្តូងពិសោធន៍ទឹកក្រោមដីបានចំនួន **៤ អណ្តូង** ខួងអណ្តូងទឹកស្អាតជូនប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់ នៅតាមបណ្តាខេត្តបានចំនួន **៣០ អណ្តូង** និងជីកស្រះយកទឹកជូនប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់បានចំនួន **១២០ ស្រះ** ដោយបានចំណាយថវិកាសរុបចំនួន **៣៧៧ ៦០០ ០០០រៀល**។

លទ្ធផលសម្រេចបានរួមមានតាមបណ្តាឆ្នាំដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំ	ខួងអណ្តូងពិសោធន៍ទឹក (អណ្តូង)	ខួងអណ្តូងទឹកស្អាត (អណ្តូង)	ជីកស្រះទឹក (ស្រះ)	ចំណាយថវិកា (រៀល)	ផ្សេងៗ
២០១៩	-	២៩	១០៣		
២០២០	១	១	៨	៩៤ ០០០ ០០០	
២០២១	១	-	៧	៨៩ ៦០០ ០០០	
២០២២	១	-	១	៩០ ០០០ ០០០	
២០២៣	១	-	១	១០៤ ០០០ ០០០	
សរុប	**៤**	**៣០**	**១២០**	**៣៧៧ ៦០០ ០០០**	

គ. បរិកាណ៌នៃការអភិវឌ្ឍ

១. បញ្ហាប្រឈម និងការលំបាក

នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការ ប្រតិបត្តិតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈម ក៏ដូចជាការលំបាកមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ការផ្ទុះឡើងនៃជំងឺ Covid-19 រយៈពេល ២ឆ្នាំ (២០២០-២០២១) បានបង្កការរំខាន និងដាក់បន្ទុកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សកម្មភាពការងាររបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក៏ដូចជាក្រសួង-ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងបង្កការរាំងស្ទះដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស។
- ការផ្តល់ថវិកាលើការងារជួសជុល-ស្តារ និងសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនៅមានកម្រិត និងមិនទាន់អាចឆ្លើយតបបានទាំងស្រុងតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។
- ការផ្តល់អាទិភាពក្នុងការវិនិយោគសាធារណៈប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម នៅកម្ពុជានៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ។
- ថវិកាលើការងារជួសជុល ថែទាំ និងកិច្ចដំណើរការលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធព្យាករណ៍ឧតុនិយម និងជលសាស្ត្រក៏នៅមានកម្រិតទាប មិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងចំនួនប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ស្ថានីយឧតុនិយម ស្ថានីយជលសាស្ត្រ ដែលបានធ្វើការអភិវឌ្ឍរួចហើយ។

- ការចូលរួមរបស់កសិករលើការងារប្រើប្រាស់ និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក ទំនប់ការពារទឹកជំនន់ នៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ។
- សមត្ថភាពជំនាញបច្ចេកទេស និងធនធានដែលមាន ពុំទាន់គ្រប់លក្ខណៈក្នុងការលើកទឹកចិត្ត និងជំរុញឲ្យមានការយកមកអនុវត្តន៍ និងប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដែលជួយដល់ភាពធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុនៅក្នុងគម្រោងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។
- ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះអន្តរវិស័យ រួមទាំងការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេ ពុំទាន់បានអនុវត្តឲ្យបានទូលំទូលាយ និងមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ ដែលតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់និងខិតខំបន្ថែមទៀត ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្ត និងសំដៅចូលរួមដោះស្រាយចំពោះការកើនឡើងនៃសម្ពាធលើធនធានទឹក ដែលបណ្ដាលមកពីការអភិវឌ្ឍដូចជា៖ កំណើនវិស័យកសិកម្ម នគររូបនីយកម្ម ឧស្សាហកម្មហូបនីយកម្ម និងការផលិតថាមពល។
- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ-ពត៌មាន ឧបករណ៍វាយតម្លៃ សមត្ថភាពជំនាញ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិនានា ពុំទាន់ត្រូវបានបង្កើតឡើងឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្ត និងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។

២. កាលានុវត្តភាព និងភាពងាយស្រួល

ទន្ទឹមនឹងការលំបាកខាងលើនេះ ក៏មានភាពងាយស្រួលមួយចំនួន ដែលបានបង្កលក្ខណៈឲ្យក្រសួងអនុវត្តន៍ការងារ និងបានសម្រេចលទ្ធផលដូចដែលបានពិពណ៌នាខាងលើ ដែលមានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ការធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្ម ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ការកើនឡើងនៃផលិតកម្ម និងសេវាកម្ម ព្រមទាំងការបង្កើនការតភ្ជាប់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ និងសកលបានបន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។
- រាជរដ្ឋាភិបាលបានបន្តការយកចិត្តទុកដាក់ និងការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
- ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងប្រកបដោយភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងការដឹកនាំ ផ្ដល់ការណែនាំ ជំរុញលើកទឹកចិត្ត និងតម្រង់ទិសដល់បណ្ដាបុគ្គលិក-មន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ ដើម្បីបំពេញការងារប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងវិជ្ជាជីវៈ។
- ការបន្តយកចិត្តទុកដាក់ និងការផ្ដល់កិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធពីសំណាក់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការពិនិត្យ ផ្ដល់យោបល់ និងការផ្ដល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការងារជួសជុល ស្ដារឡើងវិញ ការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកជារួម។

- មន្ត្រីរាជការបន្តប្រើប្រាស់សមត្ថភាពជំនាញ ប្រកបដោយស្មារតីយកចិត្តទុកដាក់ និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តការងារ។
- ក្រសួងមានបទពិសោធន៍ជាច្រើនក្នុងការអនុវត្តលើ ការងារជួសជុល-ស្តារ និងសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក ទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ និងទឹកប្រៃ។
- មានទំនាក់ទំនង និងសហការបានល្អ លើការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន។ មានសាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុងល្អរវាងមន្ត្រីរាជការ និងថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង។

ឃ. ការសន្និដ្ឋាន និងការវាយតម្លៃលើវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ដើម្បីអនុវត្តន៍ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ កន្លងមកនេះ ក៏ដូចជាដើម្បីចូលរួមអនុវត្តន៍ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ សំដៅបង្កើនកំណើនការងារ និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមមួយប្រកបដោយសុខមាលភាព និងបរិយាប័ន តាមរយៈការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានកំណត់នូវគោលដៅ ក្នុងការបង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រឲ្យបានចំនួន **៣០ ០០០ ហិកតា** ក្នុងមួយឆ្នាំ បន្ថែមលើលទ្ធភាពដែលមានកន្លងមកតាមរយៈការប្រមូលទឹកទុកនារដូវវស្សាឲ្យបានជាអតិបរិមា ដើម្បីធានាដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកគ្រប់គ្រាន់ និងជឿទុកចិត្តបានសម្រាប់ការបង្កបង្កើនផលស្រូវឲ្យបានពី ២ ទៅ ៣ ដង ក្នុង១ ឆ្នាំ និងដំណាំគ្រប់ប្រភេទ ក្នុងគោលបំណងបង្កើនឱកាសការងារ ក៏ដូចជាបង្កើនចំណូលជូនប្រជាកសិករ។

តាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ និងក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ កន្លងមកនេះ ក្រសួងសម្រេចបាន៖

- លទ្ធភាពស្រោចស្រពសម្រេចបានលើផ្ទៃដីដំណាំស្រូវសរុបចំនួន **១៤៦ ៣៣៨ ហិកតា** ក្នុងនោះរួមមាន ស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **៩៧ ៩៨៤ ហិកតា** និងស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **៤៨ ៣៥៤ ហិកតា**។ បន្ថែមលើលទ្ធភាពស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់នៅចុងឆ្នាំ២០១៨ ចំនួន **១ ៨០២ ៣៥៩ ហិកតា** (ស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **១ ២៧៦ ០៣០ ហិកតា** និងស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **៥២៦ ៣២៩ ហិកតា**)។ ដូចនេះជារួមគិតមកដល់ឆ្នាំ២០២៣ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌទូទាំងប្រទេសយើងមានលទ្ធភាពស្រោច ស្រពដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របានចំនួន **១ ៩៤៣ ៩៩២ ហិកតា** ក្នុងនោះលទ្ធភាពស្រោចស្រពសម្រាប់ស្រូវរដូវវស្សាចំនួន **១ ៣៧០ ៨២២ ហិកតា** និងសម្រាប់ស្រូវរដូវប្រាំងចំនួន **៥៧៣ ១៧០ ហិកតា** ស្មើនឹង ៦៣,០៧% ប្រៀបធៀបទៅនឹងផែនការបង្កបង្កើនផលស្រូវទាំងរដូវវស្សា និងទាំងរដូវប្រាំងចំនួន **៣ ០៨១ ៨៩០ ហិកតា** ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ (តួលេខរបស់ក្រសួងកសិកម្ម)។

- ចងក្រងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (សកបទ) បានចំនួន **៦៥ សហគមន៍** បន្ថែមលើសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានស្រាប់នៅចុង ឆ្នាំ២០១៨ ដែលមានចំនួន **៥៤៤ សហគមន៍** ដូច្នេះជាសរុបមានសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកចំនួន **៦១២ សហគមន៍** ត្រូវបានបង្កើតឡើបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០២៣។
- ការការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ ដោយបានការពារផ្ទៃដីចំនួន **១០០ ហិកតា** បន្ថែមលើលទ្ធភាពការពារដែលមានស្រាប់នៅចុងឆ្នាំ២០១៨ ចំនួន **១៣៩ ១៥៦ ហិកតា** ដូច្នេះជាសរុបបន្តបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០២៣ លទ្ធភាពការពារផ្ទៃដីពីទឹកជំនន់មានចំនួន **១៣៩ ២៥៦ ហិកតា**។
- ការការពារច្រាំងទន្លេមេគង្គ ទន្លេបាសាក់ បានចំនួន **៣៧ ២៦៥ ម៉ែត្រ** បន្ថែមលើលទ្ធភាពការពារច្រាំងទន្លេ ដែលមានស្រាប់នៅចុងឆ្នាំ ២០១៨ មានចំនួន **៦១៦ ម៉ែត្រ** ដូច្នេះជាសរុបបន្តបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០២៣ លទ្ធភាពការពារច្រាំងទន្លេមានចំនួន **៣៧ ៨៨១ ម៉ែត្រ**។
- ការការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ ដោយបានការពារផ្ទៃដីចំនួន **៣ ៥៣៩ ហិកតា** ពីទឹកប្រៃបន្ថែមលើលទ្ធភាពការពារដែលមានស្រាប់នៅចុងឆ្នាំ២០១៨ ដែលមានចំនួន **២១ ០៤៣ ហិកតា** ដូច្នេះជាសរុបបន្តបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០២៣ លទ្ធភាពការពារផ្ទៃដីពីទឹកប្រៃមានចំនួន **២៤ ៥៨២ ហិកតា**។
- បានធ្វើការព្យាករណ៍ជាប្រចាំ និងជូនដំណឹងអំពីស្ថានភាពឧតុនិយម និងជលសាស្ត្រ។

កំណើនលទ្ធភាពស្រោចស្រព និងលទ្ធភាពការពារពីទឹកជំនន់ និងទឹកប្រៃខាងលើនេះ បើប្រៀបធៀបនឹងគោលដៅ និងសូចនាករដែលបានកំណត់ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម បានខិតខំពុះពារ ប្រឹងប្រែង រហូតសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលជាច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ និងជាទីមោទនៈ។ ជោគជ័យ និងសមិទ្ធផលទាំងនេះ នឹងមិនអាចកើតមានឡើង បើគ្មានការដឹកនាំប្រកបដោយចក្ខុវិស័យ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ របស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង និងការយកចិត្តទុកដាក់ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ របស់មន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃ និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី**នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងកិច្ចសហការគាំទ្រពីសំណាក់បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ-អន្តរជាតិ និងជាពិសេសក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

ង.ឧបសម្ព័ន្ធ : តារាងសង្ខេបលទ្ធផល ដែលសម្រេចបានក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ល.រ	យុទ្ធសាស្ត្រ និងសូចនាករ	ឯកតា	សរុបត្រឹម ឆ្នាំ ២០១៨	ឆ្នាំ ២០១៩	ឆ្នាំ ២០២០	ឆ្នាំ ២០២១	ឆ្នាំ ២០២២	ឆ្នាំ ២០២៣	ផ្សេង
១	**ការកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស**								
	១.បញ្ជូនមន្ត្រីចូលរួម៖								
	-បណ្ដុះបណ្ដាលសម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	នាក់		២៥៦	១៧៤	៩៤	១៧០	១៨១	ក្នុង និងក្រៅប្រទេស
	-សិក្ខាសាលាសម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	នាក់		៣២៨	១៦៣	១៣៣	៣១៥	២៩៧	ក្នុង និងក្រៅប្រទេស
	២.បើកវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល និងសិក្ខាសាលា៖								
	នៅតាមបណ្ដាឆ្នាំនីមួយៗ	លើក		២៩	១១	២	០	៩	ក្នុងប្រទេស
២	**ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ**								
	១.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីដំណាំស្រូវ	ហិកតា	១៤៦ ៣៣៨						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៣៣ ០៦៣	៣១ ១០២	២២ ៥៨៨	២៧ ៤៦២	៣២ ១២៣	ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		៣៣ ០៦៣	៦៤ ១៦៥	៨៦ ៧៥៣	១១៤ ២១៥	១៤៦ ៣៣៨	ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	២.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដំណាំរួមផ្សំ	ហិកតា	៥ ៤០១						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៤១២	៥៣៥	១ ២៦១	១ ៨៤៨	១ ៣៤៥	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		៤១២	៩៤៧	២ ២០៨	៤ ០៥៦	៥ ៤០១	
	៣.បង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក	កន្លែង	៦៥						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១៣	២២	១២	១៣	៥	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		១៣	៣៥	៤៧	៦០	៦៥	

៣	ការគ្រប់គ្រងគ្រោះទឹកជំនន់-ទឹកប្រៃ និងគ្រោះរាំងស្ងួត								
	១.ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់	ហិកតា	១០០						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		១០០	០	០	០	០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	
	២.ការការពារច្រាំងទន្លេ	ម៉ែត្រ	៣៧ ៨០០						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ម៉ែត្រ		១៣ ៥៩៥	៧ ២៦០	៥ ៨៤៥	៤ ២៨០	៦ ៨២០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ម៉ែត្រ		១៣ ៥៩៥	២០ ៨៥៥	២៦ ៧០០	៣០ ៩៨០	៣៧ ៨០០	
	៣.ការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ	ហិកតា	៣ ៥៣៩						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៦៧៥	៤៧០	១ ០៩០	១ ០១៤	២៩០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		៦៧៥	១ ១៤៥	២ ២៣៥	៣ ២៤៩	៣ ៥៣៩	
	៤.ជួយសង្គ្រោះដំណាំស្រូវពេលរាំងស្ងួត	ហិកតា	៣៩១ ៨៣៩						ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៩០ ១៨៩	៩៣ ១៨៤	៨៣ ៣២៨	៥៤ ៧១៣	៧០ ៤២៥	
	៥.សាងសង់ស្ថានីយបូមទឹក	កន្លែង	២						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		០	២	០	០	០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		០	២	២	២	២	
	៦.ជួសជុលស្ថានីយបូមទឹកតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង	១៦						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៣	៦	៣	២	២	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៣	៩	១២	១៤	១៦	
	៧.ជួសជុលម៉ាស៊ីនបូមទឹកតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង	១៣២						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៤៩	២៣	២៣	១៣	២៤	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៤៩	៧២	៩៥	១០៨	១៣២	

៤	**ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ស្តីពីធនធានទឹក និងឧតុនិយម**								
	១.ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រ វាស់កម្ពស់ទឹក	កន្លែង	១២						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		០	១	៩	២	០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		០	១	១០	១២	១២	
	២.ជួសជុលស្ថានីយជលសាស្ត្រតាមឆ្នាំនីមួយៗ			១	៥	៣៣	៩	៥	
	៣.ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រគុណភាពទឹក	កន្លែង	១២						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		០	១	៩	២	០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		០	១	១០	១២	១២	
	៤.ដំឡើងស្ថានីយឧតុនិយម	កន្លែង	៣៣						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		០	៤	២៩	០	០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		០	៤	៣៣	៣៣	៣៣	
	៥.ជួសជុលស្ថានីយឧតុនិយមតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៧	១១	២៧	២៧	៤៩	
៥	**ការការពារ និងការអភិរក្សធនធានទឹក**								
	ការកំណត់ផ្ទៃព្រំអាងចំណីស្ទឹង ចំណីប្រឡាយ ចំណីអូរ និងបឹងធម្មជាតិ	កន្លែង	២៧៥						
	+សម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១៣	៥២	៣៤	១៣៤	១២២	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		១៣	៦៥	៩៩	២៣៣	២៧៥	

ជំពូកទី ២

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យ

ធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ក. សេចក្តីផ្តើម

ទឹកជាធនធានធម្មជាតិមួយយ៉ាងសំខាន់ ដែលមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ និងជាធនធានមូលដ្ឋានគ្រឹះផងដែរសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមជាតិ។ តាមលក្ខណៈ និងទីតាំងភូមិសាស្ត្រ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាប្រទេសមួយសម្បូរទៅដោយធនធានទឹក ដែលមានដូចជាទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ ល្អាងទឹកធម្មជាតិក្រោមដី និងសមុទ្រជាដើម ដែលជាប្រភពធនធានទឹកដ៏សំខាន់សម្រាប់បម្រើឲ្យការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិដូចជា ការស្រោចស្រព កសិកម្ម សិប្បកម្ម ឧស្សាហកម្ម ថាមពលអគ្គិសនី នាវាចរណ៍ ទេសចរណ៍ ការទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ជីវៈចម្រុះ និងការប្រើប្រាស់សម្រាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

វិសាលភាពទឹកនៃទន្លេមេគង្គកម្ពុជា និងដោយរួមបញ្ចូលទាំងបឹងទន្លេសាប ទន្លេសាប ទន្លេបាសាក់ ព្រមទាំងដៃទន្លេនានាទៀត បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការថែរក្សា និងទ្រទ្រង់ដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ហើយក៏ជាធនធានមូលដ្ឋានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ប៉ុន្តែយើងពុំទាន់មានសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពពេញលេញ ដើម្បីទាញយកមកប្រើប្រាស់ និងកែច្នៃនូវធនធានទឹកឲ្យអស់ពីលទ្ធភាព និងសក្តានុពល ដែលយើងមាននៅឡើយ។

ទឹកលើដីមានចំនួនប្រមាណ ១២០ ០០០ លានម^{៣} ដោយមិនគិតបរិមាណទឹកដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ផ្ទៃរងទឹកភ្លៀងនៅតំបន់មាត់សមុទ្រ និងទឹកក្រោមដី ដែលមានចំនួនប្រមាណ ១៧ ៦០០ លានម^{៣}។ បរិមាណទឹកនេះ មានច្រើន យើងបាននឹងកំពុងធ្វើការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បានចំនួនប្រហែល ១០ ទៅ ២០ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ជាមធ្យមប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលអំណោយផលទឹកភ្លៀងប្រមាណពី ១ ៤០០ មម ទៅ ៣ ៥០០ មម។ ក្នុងមួយឆ្នាំៗ បរិមាណទឹកទន្លេមេគង្គប្រមាណ ៤៧៥ ០០០ លានម^{៣} បានហូរកាត់ប្រទេសកម្ពុជាធ្លាក់ចុះទៅក្នុងសមុទ្រភាគខាងត្បូង។

បឹងទន្លេសាប គឺជាបឹងទឹកសាបដ៏ធំបំផុតនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងជាបឹងមួយក្នុងចំណោមបឹងដទៃទៀត ដែលមានផលិតភាពជលផលខ្ពស់ ។ បឹងនេះតភ្ជាប់ពីទន្លេមេគង្គតាមដងទន្លេសាបប្រវែងប្រមាណ ១០០ គីឡូម៉ែត្រ។ បឹងនេះមានលក្ខណៈជលសាស្ត្រពិសេស ដែលមានលំហូរចូលក្នុងអំឡុង ខែមិថុនា-កក្កដា និងហូរចេញអំឡុងខែតុលា-វិច្ឆិកា។ កម្រិតទឹកបឹងប្រែប្រួលពី ១ ម៉ែត្រ នៅរដូវប្រាំង រហូតដល់ ១០ ម៉ែត្រ នៅរដូវវស្សា។ បឹងទន្លេសាបមានកម្រិតផ្ទៃទឹកអប្បបរិមាប្រហែល ២ ៥០០ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងអតិបរិមាប្រហែល ១៣ ០០០ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ហើយបរិមាណទឹកមានចំនួនប្រហែល ៧០ ០០០ លានម៉ែត្រគូប។ ក្នុងនោះដែរ បឹងទន្លេសាប បានទទួលបរិមាណទឹក

ប្រមាណ ៣៤ ភាគរយ ហូរពីស្ទឹងដែលស្ថិតនៅជុំវិញប្រហែល ៥៣ ភាគរយ បានពីទន្លេមេគង្គ និង ១៣ ភាគរយ បានពីទឹកភ្លៀង។

ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើនបន្តជួបប្រទះនឹងភាពខ្វះខាតទឹកនៅរដូវប្រាំង ព្រមទាំងមានកូនរដូវប្រាំង ដែលតែងតែកើតមានឡើងនៅក្នុងរដូវវស្សាផងដែរ។ នៅរដូវវស្សាមានទឹកសម្បូរហូរហៀរហើយនៅកន្លែងខ្លះបានជួបប្រទះនូវបរិមាណទឹកលើសពីសេចក្តីត្រូវការ ដែលបណ្តាលនាំឲ្យមានទឹកជំនន់ ហើយនៅកន្លែងខ្លះទៀត ប្រឈមទៅនឹងកង្វះខាតទឹក។ បញ្ហានេះកើតឡើងក៏ដោយសារយើងពុំទាន់មានប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពគ្រប់គ្រាន់ និងដោយសារសភាពចាស់ទ្រុឌទ្រោមរបស់វា ដែលបង្កជាការលំបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ការរក្សាទឹកទុកការបែងចែកទឹក និងការផ្គត់ទឹកសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

ប្រភពទឹកក្រោមដី ក៏មានសារៈសំខាន់ផងដែរ នៅក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក ការថែរក្សានូវគុណភាពទឹក និងជាប្រភពទឹកសាបដ៏សំខាន់ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន ការស្រោចស្រពដំណាំកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ហើយអាចមានលទ្ធភាពផ្តល់ទឹកបានស្ទើរពេញមួយឆ្នាំ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ការសិក្សា ការបែងចែក និងការកំណត់បរិមាណទឹកក្រោមដី ពុំទាន់បានអនុវត្តនៅឡើយ ដោយសារយើងពុំទាន់មានទិន្នន័យ-ព័ត៌មានច្បាស់លាស់ និងកង្វះខាតធនធានបច្ចេកទេស និងថវិការ។

ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានទឹកឲ្យបានល្អប្រសើរ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើនការវិនិយោគលើការស្តារ និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដើម្បីជៀសវាងការប្រើប្រាស់គ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងការខូចខាតទៅលើធនធានទាំងនោះ ដែលបង្កភាពអន្តរាយដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍យូរអង្វែងរបស់ប្រទេសជាតិ។

ទឹក គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត ហើយក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរាល់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃធនធានទឹករបស់ជាតិ ដើម្បីធានាឲ្យមាននិរន្តរភាព សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដែលទាក់ទងនឹងវិស័យទឹកដូចជា ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅទីក្រុង និងជនបទ វារីអគ្គិសនី ការនេសាទ គមនាគមន៍ និងទេសចរណ៍ជាដើម។

ដោយផ្អែកលើអត្ថប្រយោជន៍នៃទឹក ចំពោះការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងសង្គម និងដើម្បីបន្តអនុវត្តន៍តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវបន្តរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ដោយកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីគោលបំណង គោលដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រចម្បងនានារបស់ក្រសួង ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងឧតុនិយមសម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ផ្តល់នូវទិន្នន័យ-ព័ត៌មាន ដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុង និងធ្វើឲ្យមានសង្គតិភាពដល់ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ សំដៅដល់ការរួមចំណែកអនុវត្តន៍ កម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ដើម្បីសម្រេចបានបាវចនាទាំង ៥ (១)កំណើន (២)ការងារ (៣)សមធម៌

(៤)ប្រសិទ្ធភាព និង(៥)ចីរភាព ឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០ ក្នុងគោលបំណងសម្រេចឲ្យបានគោលដៅចំបងនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងក្លាយទៅជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស់។

ខ. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ក្នុងការរៀបចំឯកសារនេះ ក្រសួងបានសិក្សាតាមដាន វិភាគ ឆ្លុះបញ្ចាំង និងវាយតម្លៃយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវការអនុវត្ត និងសមិទ្ធិផល ដែលសម្រេចបានលើការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ កន្លងមកនេះ។ ហើយដោយឈរលើមូលដ្ឋាននេះ ក្រសួងបានកំណត់នូវ គោលបំណង គោលដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗនៃការរៀបចំ**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨**។

១. មូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ

ឯកសារសំខាន់ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ សម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរួមមាន៖

- អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
- គោលនយោបាយជាតិ លើវិស័យធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងគោលនយោបាយអាទិភាពសំខាន់ៗ សម្រាប់នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា លើការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រ។
- យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដើម្បីសម្រេចបានបាវចនាទាំង ៥ (១)កំណើន (២)ការងារ (៣)សមធម៌ (៤)ប្រសិទ្ធភាព និង(៥)ចីរភាព ឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០ ដំណាក់ទី១របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា។

១.១. មូលដ្ឋានគ្រឹះទី១៖ អនុក្រឹត្យ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់ក្រសួង ធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម គឺជាភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដែលមានកំណត់នៅក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ ៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩។ អនុក្រឹត្យនេះ បានកំណត់ពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដូចមានសង្ខេបជូនខាងក្រោម៖

- កំណត់គោលនយោបាយដែលទាក់ទងនឹងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក
- សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីធនធានទឹក
- រៀបចំផែនការសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក និងធ្វើការអភិរក្ស
- គ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលលើការប្រើប្រាស់ទឹក និងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្តាលមកពីទឹក
- ត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តច្បាប់ទឹក

- ប្រមូល ចងក្រងទិន្នន័យ និងព័ត៌មានឧតុនិយម និងជលសាស្ត្រ
- ផ្តល់ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេស
- បន្តកិច្ចគ្រប់គ្រងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រួមទាំងគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ

ចាប់តាំងពីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៩ ការងារអាទិភាពសំខាន់ៗចំនួន ៥ រួមមានៈ (១)ការជួសជុល និងស្តារឡើងវិញ (២)ការសាងសង់ (៣)កិច្ចដំណើរការថែទាំនៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការដោះទឹក (៤)ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យទឹកជំនន់ និង (៥)ស្ថានភាពជលសាស្ត្រ-ឧតុនិយម។

ក្នុងគោលបំណងគាំទ្រ យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា កសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០។ ប្រៀបធៀបសមិទ្ធផល ដែលសម្រេចបាន ទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការជាក់ស្តែង គឺឃើញថានៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ដូច្នេះទាមទារឲ្យក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវតែបន្តខិតខំ និងគៀងគរធនធានឲ្យបានច្រើនបន្ថែមទៀត សម្រាប់យកទៅវិនិយោគលើវិស័យគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធានទឹក ដើម្បីធានាបានសន្តិសុខទឹកពេញមួយឆ្នាំ សម្រាប់គ្រប់តំបន់ មានគុណភាព អាចទទួលបានគ្រប់គ្នា ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយគ្រោះធម្មជាតិ ដែលតែងតែយាយី និងកើតមានឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

១.២. មូលដ្ឋានគ្រឹះទី២ៈ គោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ដើម្បីចូលរួមចំណែកធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម តាមរយៈឯកសារស្តីពី **"គោលនយោបាយជាតិ លើវិស័យធនធានទឹក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា"** ធ្វើជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ ក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដែលបានរៀបចំឡើងនេះ គឺដើម្បីជំរុញ និងតម្រង់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្ពោះទៅកាន់ប្រទេសមួយ ដែលធានាបាននូវសន្តិសុខទឹក ទាំងបរិមាណ ទាំងគុណភាព ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ/ស្ទឹង និងប្រភពទឹកទាំងអស់សម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍគ្រប់វិស័យ ដើម្បីចូលរួមចំណែកទ្រទ្រង់ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ជាពិសេសលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។ គោលនយោបាយខាងលើនេះ គឺដើម្បីធានាឲ្យបាននូវការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល សមធម៌ បរិយាប័ន្ន និងនិរន្តរភាព។ គោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្មដូចខាងក្រោមៈ

១.២.១. ចក្ខុវិស័យទឹក

- ផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យដល់ជនគ្រប់រូបក្នុងការប្រើប្រាស់ទឹក សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រប់គ្រាន់ ប្រកបដោយអនាម័យល្អ មានសុវត្ថិភាព និងតម្លៃសមស្រប។
- ផ្គត់ផ្គង់ទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដល់វិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗទៀត។
- ដោះស្រាយ និងកាត់បន្ថយឲ្យបានជាអតិបរមា នូវគ្រោះគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត និងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ របស់ប្រជាពលរដ្ឋពីមហន្តរាយដែលបង្កឡើងដោយទឹក។
- គ្រប់គ្រងបរិស្ថានធនធានទឹក ដែលគ្មានសារជាតុបំពុល។

១.២.២. បេសកកម្ម

បង្កើនការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងគោលបំណងផ្តល់សេវាគាំទ្រដល់វិស័យពាក់ព័ន្ធនានាឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងមានគុណភាពខ្ពស់ មានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេស នវានុវត្តន៍ បទដ្ឋានគតិយុត្ត តាមគោលនយោបាយច្បាស់លាស់ប្រកបដោយ កំណើន ការងារ សមធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព។

១.៣. មូលដ្ឋានគ្រឹះទី៣៖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ដើម្បីធានាបានសន្តិសុខទឹក ទាំងបរិមាណ និងគុណភាព ក្នុងក្របខណ្ឌអាងទន្លេ ស្ទឹង និងប្រភពទឹកទាំងអស់ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជាអាទិភាពដូចខាងក្រោម៖

- ពង្រឹងវិធានការការពារ ទប់ស្កាត់ និងអភិរក្សធនធានទឹក តាមរយៈការពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងថែរក្សាអាងទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួ ព្រែក ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងផ្លូវទឹកធម្មជាតិ ដោយរៀបចំឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវផែនទីកំណត់តំបន់គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ទឹក ផែនទីប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងស្រោចស្រព និងកំណត់បរិមាណផ្ទៃទឹក ចំណីទន្លេ ចំណីអាងស្ទឹង ចំណីបឹង ចំណីព្រែកជាដើម ព្រមទាំងបន្ត និងពង្រឹងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ ដើម្បីធានាចីរភាពនៃធនធានទឹក។
- បន្តអភិវឌ្ឍន៍ និងជំរុញការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងសំណង់សិល្បការទឹក តាមរយៈការបង្កើនទុនវិនិយោគសាធារណៈ ការទាក់ទាញជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងការចូលរួមពីវិស័យឯកជន ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការស្រាវជ្រាវ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ។
- បន្តស្តារ ជួសជុល និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាប្រចាំ ដើម្បីរក្សាបាននូវអត្ថិភាព និងចីរភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់ទឹក សម្រាប់ស្រោចស្រពផ្ទៃដីបង្កបង្កើនផលជលវប្បកម្ម និងបំពេញតម្រូវការនៃការប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ។

- បន្តជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យប្រជាកសិករស្ម័គ្រចិត្ត ចូលរួមបង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក នៅតាមគ្រប់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់ក្នុងការចូលរួមទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រង ប្រើប្រាស់ និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនោះ។
- បន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានជលសាស្ត្រ ឧតុនិយម ព្យាករណ៍អាកាសធាតុ និងផ្តល់ព័ត៌មានធាតុអាកាសឲ្យបានមុនហេតុការណ៍ ជាពិសេសព័ត៌មាន ស្តីពីបាតុភូតគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដែលអាចកើតឡើងដូចជា គ្រោះទឹកជំនន់ ខ្យល់ព្យុះ រាំងស្ងួត និងរលកកម្តៅ ដល់ប្រជាជនឲ្យប្រុងប្រយ័ត្ន និងចាត់វិធានការត្រៀមបង្ការ បញ្ចៀស និងឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់។

១.៤. មូលដ្ឋានគ្រឹះទី៤៖ យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា

យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានសម្តេចមហាបវរធិបតី **ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានប្រកាសជាផ្លូវការ សម្រាប់នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា នៅថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៨ កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៧ រាជធានីភ្នំពេញត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣។ យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណនេះ គឺដើម្បី*កំណើន ការងារ សមធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០* ដែលត្រូវបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាឧបករណ៍ប្រតិបត្តិ និងចង្កុលបង្ហាញយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដើម្បីយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពអនុវត្ត សម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។ ខ្លឹមសារនៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់ទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

** បញ្ចកោណទី១៖ **ការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស***

** បញ្ចកោណទី២៖ **ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង***

** បញ្ចកោណទី៣៖ **ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការងារ***

** បញ្ចកោណទី៤៖ **ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពធន់ ចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន***

** បញ្ចកោណទី៥៖ **ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថល***

យុទ្ធសាស្ត្រខាងលើនេះ បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់អំពីគោលដៅអាទិភាព របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដែលជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម គឺជាការចូលរួមចំណែកមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

បញ្ហាកោណទាំង៥ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ហាកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានមុំនៃបញ្ហាកោណនីមួយៗ មានយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រាប់អនុវត្តន៍ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨៖

* បញ្ហាកោណទី១៖ **ការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស**

- មុំទី២៖ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៤* (១)

* បញ្ហាកោណទី២៖ **ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង**

- មុំទី១៖ ការអភិវឌ្ឍវិស័យគន្លឹះ និងប្រភពថ្មីនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៥* (២)
- មុំទី២៖ ការលើកកម្ពស់ការតភ្ជាប់ និងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យ ដឹកជញ្ជូន និងឡូជីស្ទីក, វិស័យថាមពល, វិស័យទឹកស្អាត និង វិស័យឌីជីថល
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៣* (៣)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៩* (៤)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី១២* (៥)

* បញ្ហាកោណទី៣៖ **ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការងារ**

- មុំទី៣៖ ការពង្រឹងភាពជាដៃគូវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី១* (៦)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៤* (៧)

* បញ្ហាកោណទី៤៖ **ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពធន់ ចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន**

- មុំទី៣៖ ការលើកស្ទួយកសិកម្ម និងការអភិវឌ្ឍជនបទ
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៣* (៨)
- មុំទី៥៖ ការធានាចីរភាពបរិស្ថាន និងការរៀបចំខ្លួនឆ្លើយតបនឹងការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចបៃតង
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី២* (៩)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៣* (១០)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៤* (១១)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៥* (១២)

*បញ្ហាកោណទី៥៖ **ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថល**

- មុំទី១៖ ការកសាងរដ្ឋាភិបាលឌីជីថល និងពលរដ្ឋឌីជីថល
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៧*(១៣)
  + *ពាក់ព័ន្ធចំណុចដៅអាទិភាពទី៨* (១៤)

(១) ការជំរុញ និងពង្រឹងកម្មវិធីបង្កើនជំនាញ, កម្មវិធីរៀបចំជំនាញឡើងវិញ និងកម្មវិធីផ្ទៀតផ្ទាត់ទទួលស្គាល់ជំនាញ និងការជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នវានុវត្តន៍ និងបច្ចេកទេសអនុវត្តស្របតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

(២) ការបន្តលើកកម្ពស់ និងបង្កើនតម្លៃបន្ថែមវិស័យកសិកម្ម និងកសិឧស្សាហកម្ម តាមរយៈការបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ ២០២២-២០៣០ និងបង្កើនពាណិជ្ជភាវូបនីយកម្ម ព្រមទាំងជំរុញការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍កសិ-ឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ ២០១៩-២០៣០។

(៣) ការបន្តបង្កើនថវិកាវិនិយោគ និងគៀងគរហិរញ្ញប្បទាន ព្រមទាំងការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ ដើម្បីបន្តអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តគន្លឹះៗ ទាំងផ្លូវគោក ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក កំពង់ផែ និងផ្លូវអាកាស ជាពិសេសគម្រោងផ្លូវនាវាចរណ៍ និងប្រព័ន្ធឡូជីស្ទីកទន្លេបាសាក់ "ព្រែកជីកហ្វូណនតេជោ" ព្រមទាំងការគិតគូរក្នុងការអភិវឌ្ឍផ្លូវល្បឿនលឿនបន្ថែមទៀត ការតភ្ជាប់ប៉ូលសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ និងការអភិវឌ្ឍរបៀងសេដ្ឋកិច្ចគន្លឹះក្នុងប្រទេសទៅនឹងប្រទេសជិតខាង។

(៤) ការពិនិត្យ និងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ សម្រាប់វិស័យទឹកស្អាត ជាពិសេសសម្រួលនីតិវិធីនៃការស្នើសុំភ្ជាប់បណ្តាញ ពង្រឹងការអនុវត្តលក្ខខ័ណ្ឌអាជ្ញាប័ណ្ណ និងរក្សាប្រភពទឹកឆៅ ព្រមទាំងបង្កើតយន្តការស្ថាប័នសំខាន់ៗ បង្កើតគណៈកម្មការបណ្តោះអាសន្នរវាងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បង្កើតនិយតករទឹកស្អាត ដើម្បីគ្រប់គ្រងអភិវឌ្ឍន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា។

(៥) ការជំរុញ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលឲ្យបានជាអតិបរមា ជាពិសេសក្នុងសកម្មភាពធុរៈកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈវិធានការប្រទាក់ក្រឡា និងជាប្រព័ន្ធដូចមានក្នុងបញ្ចកោណទី ៥។

(៦) ការបន្តបញ្ជ្រាបការយល់ដឹង និងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងធនធានមនុស្សនៅតាមក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធលើការគ្រប់គ្រងនិងការអនុវត្តគម្រោងតាមយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន។

(៧) ការបន្តអភិវឌ្ឍន៍គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ តាមរយៈយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន ដើម្បីទទួលបានហិរញ្ញប្បទានពីវិស័យឯកជនបន្ថែម សម្រាប់ពន្លឿនការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ សំដៅគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការបន្ធូរបន្ទុកលើថវិកាជាតិ និងបំណុលសាធារណៈ។

(៨) ការពង្រឹងកិច្ចសហការក្នុងការធ្វើវិចារណកម្មវិនិយោគលើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដើម្បីធានាសន្តិសុខទឹក សម្រាប់វិស័យកសិកម្មនិងការអភិវឌ្ឍជនបទ។

(៩) ការបន្តជំរុញ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹក រួមទាំងប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តិកម្ម ដើម្បីធានានូវសន្តិសុខទឹក និងចីរភាពបរិស្ថាន នឹងឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

(១០) ការបន្តបង្កើនការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាភាគរបរិស្ថាន និងភាគរអាកាសធាតុ ដូចជាបច្ចេកវិទ្យាដំណោះស្រាយតាមបែបធម្មជាតិ និងការប្រើប្រាស់ម៉ូដែល និងបច្ចេកវិទ្យាបញ្ញាសប្បនិម្មិត ទៅក្នុងការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាពទឹក និងបរិស្ថាន។

(១១) ការបន្តពង្រឹងក្របខណ្ឌគតិយុត្តិ និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធបរិស្ថានទឹក និងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ក៏ដូចជាការងារការទូតបៃតង ដើម្បីធានានិរន្តរភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងការរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

(១២) ការបន្តការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ជំនាញ និងចំណេះដឹងបច្ចេកទេស ព្រមទាំងការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ លើផ្នែកបរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍបៃតង សន្តិសុខទឹក ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការបន្សាំខ្លួនទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាព ព្រមទាំងការចងក្រងផលិតឯកសារឧបទេស សម្រាប់ការអប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ដើម្បីជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តការចូលរួមអនុវត្តតាមសាលារៀន និងអារាមភាគរបរិស្ថាន និងគោលនយោបាយភូមិ ឃុំ-សង្កាត់មានសុវត្ថិភាព ប្រកបដោយអនាម័យ, សោភ័ណភាព និងបរិស្ថានល្អ។

(១៣) ការបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីឌីជីថលតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំ និងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំឌីជីថលដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការ និងការពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើតអង្គភាពបរិវត្តកម្មឌីជីថលទៅតាមអាទិភាពការងារនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន។

(១៤) ការកសាងមូលធនមនុស្សដែលមានជំនាញឌីឌីថល តាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្ម និងសុវត្ថិកម្មកម្មវិធីសិក្សា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈឌីជីថល ការគៀគរនិងការទាក់ទាញធនធានមនុស្ស ដែលមានទេពកោសល្យឌីជីថលពីបរទេស និងលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការស្រាវជ្រាវបែបអនុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ទាំងក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន។

២. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងបញ្ហាប្រឈម

២.១. ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន

ការរៀបចំស្ថាប័ននៅក្នុងវិស័យគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍធនធានទឹក តម្រូវឲ្យមានការផ្លាស់ប្ដូរ និងកែទម្រង់ ដើម្បីឲ្យសមស្រប និងតាមទាន់ការវិវឌ្ឍសភាពការណ៍លើតម្រូវការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន ឱកាស និងសក្ដានុពលអភិវឌ្ឍន៍ដែលមាន ក៏ដូចជាបញ្ហាប្រឈមនានា ដូចដែលបានអធិប្បាយខាងលើ។

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានបង្កើតឡើងនៅ ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលជាសេនាធិការឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដឹកនាំលើការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹក នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រកបដោយ សមធម៌ និងនិរន្តរភាព។

ច្បាប់ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានព្រះករុណាទ្រង់ព្រះហស្តលេខាប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ រីឯគោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹកបានអនុម័តដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៤។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិ ប្រទេសកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងមេគង្គនៅឆ្នាំ១៩៩៥ ស្ដីពីសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃអាងទន្លេមេគង្គ ដែលមានសមាជិក ៤ប្រទេសៈ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតឡាវ ព្រះរាជាណាចក្រថៃ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម។ ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គកម្ពុជា ដែលជាស្ថាប័នជាតិស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការសម្របសម្រួលលើការគ្រប់គ្រង ការការពារ ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងធនធានពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ។

ក្រៅពីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានក្រសួងជាប់ពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត ដែលមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវពាក់ព័ន្ធលើបញ្ហាទឹកដូចជា ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល (ការប្រើប្រាស់ទឹក សម្រាប់វារីអគ្គិសនី) ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ (ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក នៅតាមទីក្រុង) ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (កសិកម្ម ការនេសាទ និងព្រៃឈើ) ដែលជាក្រសួងមួយមានតម្រូវការប្រើប្រាស់ទឹកយ៉ាងច្រើននៅកម្ពុជា និងក្រសួងបរិស្ថាន (ការការពារធនធានធម្មជាតិ និងគុណភាពបរិស្ថាន រួមទាំងទឹកផងដែរ)។ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមមានភារកិច្ចស្នូល និងការទទួលខុសត្រូវរួម (ជាទូទៅ) ដើម្បីធានាថាធនធានទឹកដែលមាន ត្រូវបានគ្រប់គ្រងអភិរក្ស បែងចែក និងប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមធម៌ និងមាននិរន្តរភាពសម្រាប់គ្រប់វិស័យ និងគ្រប់ការប្រើប្រាស់។

ប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលលើការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក គឺមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័ន ដែលធ្វើការពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យទឹកទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានផ្ដល់ការទទួលខុសត្រូវខ្លះចំពោះថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានផ្ដល់សិទ្ធិដល់មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយម

រាជធានី-ខេត្ត ក្នុងការអនុវត្តគម្រោង និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ជាមួយគ្នានេះ ដើម្បីធានាបានប្រសិទ្ធភាពលើការប្រើប្រាស់ទឹក ក៏ដូចជានិរន្តរភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹក ជាពិសេសប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ក្រសួងក៏បានបង្កើត សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងសមត្ថភាពអ្នកប្រើប្រាស់ទឹក ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ និងរួមចំណែកដល់ការអនុវត្តវិមជ្ឈការ វិសហមជ្ឈការ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនេះ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវការថវិកាគ្រប់គ្រាន់ និងព័ត៌មាន-ទិន្នន័យជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការសិក្សា ការវាយតម្លៃ ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ ព្រមទាំងការពង្រឹងសមត្ថភាពឲ្យបានទូលំទូលាយនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

២.២. តម្រូវការធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ដោយសារតែមានទន្លេមេគង្គ និងល្អាងទឹកធម្មជាតិក្រោមដីធំៗ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាប្រទេសសម្បូរដោយទឹក ហើយបានគណនាថាមានបរិមាណលំហូរទឹកចំនួន ៤៧៥ ពាន់លានម៉ែត្រគូប ដែលបានមកពីប្រព័ន្ធទន្លេមេគង្គ និងទន្លេសាប និងបរិមាណទឹកក្រោមដីចំនួន ១៧ ៦០០ លានម៉ែត្រគូប។ ទន្លេមេគង្គ និងបឹងទន្លេសាប ព្រមទាំងដៃរបស់វា គឺជាប្រភពធនធានទឹកដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ការស្រោចស្រព កសិកម្ម វារីអគ្គិសនី ជលផល ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ជីវៈចម្រុះ ការដឹកជញ្ជូន ការធ្វើដំណើរតាមផ្លូវទឹក និងទេសចរណ៍។

ដោយសារ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ និងរបបខ្យល់មូសុង វាបានធ្វើឲ្យរដូវវស្សាកាន់តែខ្លី ហើយរដូវប្រាំងកាន់តែមានរយៈពេលយូរ និងកាន់តែក្ដៅខ្លាំង។ បាតុភូតនេះ បានធ្វើឲ្យផ្ទៃទឹកមានភាពហួតហែង និងកម្ពស់ទឹកទន្លេបានស្រកចុះយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ នៅតាមកន្លែងខ្លះ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកគឺមានរយៈពេលខ្លី ព្រមទាំងមានការប្រកួតប្រជែងលើការប្រើប្រាស់ទឹក ហើយគុណភាពទឹកទៀតសោតក៏ទទួលរងនូវការប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ បញ្ហាទាំងអស់នេះបានបង្កើតឲ្យមានការដណ្ដើមទឹកដែលមានគុណភាពល្អសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ដូចជា ការទទួលទាន ការចិញ្ចឹមសត្វ ផលិតកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងសម្រាប់ប្រព័ន្ធបរិស្ថានក្នុងទឹក។ល។ លើសពីនេះ ដោយសារមានការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សលើវិស័យកសិកម្មតាមរយៈការធ្វើប្រពលវប្បកម្ម ឧស្សាហកម្ម សិប្បកម្ម និងកំណើនប្រជាជននៅតាមទីក្រុង ការណ៍នេះបានបង្កឲ្យមានការគំរាមគំហែងកើនឡើងថែមទៀតទៅលើគុណភាពទឹក។

នៅរដូវវស្សា ធាតុអាកាសកាន់តែមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ បង្កឲ្យមានព្យុះភ្លៀងកាន់តែមានលក្ខណៈគំហុក និងច្រើនថ្ងៃ ដែលជាហេតុបង្កឲ្យមានទឹកជំនន់ទឹកភ្លៀង និងជំនន់រហ័សជន់លិចនៅតាមតំបន់វាលទំនាប និងទីក្រុងមួយចំនួន ដែលបណ្ដាលឲ្យមានការបាត់បង់អាយុជីវិត ខូចខាតដំណាំកសិកម្ម ទ្រព្យសម្បត្តិ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត បង្កការរំខានដល់ការរស់នៅ និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំថ្ងៃ។ ប្រឈមនឹងបញ្ហាដែលតែងតែកើតមានឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំនេះ ការចាត់វិធានការលើការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ គឺមានការចាំបាច់ និងបន្ទាន់ដោយរួមមាន ការព្យាករណ៍ជំនន់

ទឹកភ្លៀង និងជំនន់រហ័សនៅតាមផ្ទៃរងទឹកភ្លៀង ដែលងាយរងគ្រោះមួយចំនួន ការព្យាករណ៍ជំនន់ទន្លេនៅតាមដងទន្លេសំខាន់ៗមួយចំនួនរួមទាំងទន្លេមេគង្គ ការបង្កើតប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន និងការត្រៀមបង្ការ និងការកសាងទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់កុំឲ្យលិចទីក្រុងសំខាន់ៗ ជាពិសេសរាជធានីភ្នំពេញ ដែលជាមជ្ឈមណ្ឌលនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម វប្បធម៌ របស់កម្ពុជា។

ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅតំបន់អាស៊ី ដែលមានធាតុអាកាសក្តៅហើយសើម ធាតុអាកាសបែបនេះបានផ្តល់អំណោយផលយ៉ាងល្អប្រសើរដល់ការដាំដុះកសិកម្ម។ មានប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាប្រហែល ៣៥,៧% រស់នៅតាមជនបទ ដែលពឹងផ្អែកលើរបរកសិកម្មសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅ។ ដោយសារបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃអាកាសធាតុ (កំដៅហួតហែង គ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់) បានធ្វើឲ្យកសិករប្រឈមមុខទៅនឹងការធ្លាក់ចុះនៃទិន្នផលដាំដុះ ក៏ដូចជាការធ្លាក់ចុះផ្ទៃ ដីដាំដុះ។ ផ្ទៃដីដែលមានប្រព័ន្ធស្រោចស្រពអាចទុកចិត្តបាន សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដល់ការដាំដុះចម្រុះគឺមានបរិមាណតិចនៅឡើយ ហើយការស្រោចស្រពភាគច្រើន គឺជាការស្រោចស្រពបន្ថែម។ ជាវិបាកការប្រកួតប្រជែង និងការដណ្តើមទឹកប្រើប្រាស់ដោយគ្មានការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រងបានបង្កជាការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើសន្តិសុខ និងនិរន្តរភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានទឹក។

២.៣. បញ្ហាប្រឈម និងនិន្នាការសកល

មានបញ្ហាលំបាក និងឧបសគ្គមួយចំនួន ដែលក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវប្រឈម និងពុះពារ ដើម្បីអាចសម្រេចបាននូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ បញ្ហាលំបាក និងឧបសគ្គទាំងនោះរួមមាន៖

២.៣.១. ច្បាប់ និងគោលនយោបាយ

- ច្បាប់ជាតិ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកត្រូវបានអនុម័តឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ចាប់តាំងពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ ប៉ុន្តែអនុក្រឹត្យមួយចំនួន ដែលត្រូវការចាំបាច់ ក្នុងការសម្រួលដល់ការ អនុវត្តច្បាប់ទឹក ពុំទាន់ត្រូវបានតាក់តែង និងបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រាន់ដល់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងការបង្កើតបទដ្ឋានគតិយុត្តិពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាយន្ត ការចាំបាច់នានាសម្រាប់ការអនុវត្តច្បាប់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពជាពិសេសគឺអាជ្ញាប័ណ្ណទឹក។
- អនុក្រឹត្យ បទប្បញ្ញត្តិ លិខិតបទដ្ឋាន និងនីតិវិធីនានា ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការគ្រប់គ្រង ការបែងចែក ការវិនិយោគ ការធ្វើអាជីវកម្ម ការថែរក្សា ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក នៅពុំទាន់បង្កើតឡើងឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។
- លិខិតបទដ្ឋាន និងនីតិវិធីនានា ដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការបែងចែក និងការចែកចាយទឹកតាមវិស័យពុំទាន់បានបង្កើតឡើង ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យការគ្រប់គ្រងលើការបែងចែក និងការចែកចាយទឹកតាមវិស័យ ពុំទាន់ស្របតាមតម្រូវការនៃការប្រើប្រាស់ទឹក។

- ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យនៃការអនុវត្តច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងច្បាប់នានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក នៅមានភាពទន់ខ្សោយ ដែលតម្រូវឲ្យមានការបង្កើតយន្តការពិនិត្យ និងតាមដានការអនុវត្តឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២.៣.២. ការរៀបចំស្ថាប័ន

- យន្តការដែលបានបង្កើត សម្រាប់ការសម្របសម្រួលការបំពេញការងារអន្តរក្រសួង ចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការពង្រឹង និងកែលម្អ ជាពិសេសគឺ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសកសិកម្ម និងទឹក ដែលជាយន្តការគ្រឹះ និងមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីធានាបានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលលើការប្រើប្រាស់ទឹក តាមរយៈការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តការងារ ដែលមានការសម្របសម្រួលរវាងក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដែលជាស្ថាប័នផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងបណ្តាក្រសួងដទៃទៀតដែលជាស្ថាប័នប្រើប្រាស់ទឹក។ ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តការងារ គឺមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូច្នេះវាជាតម្រូវការ និងជាកិច្ចការចាំបាច់បន្ទាន់ដែលត្រូវបំពេញ ដើម្បីកសាងលិខិតបទដ្ឋាន នីតិវិធីនានា និងពង្រឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ការងារសម្រាប់ការផ្ទេរការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ទៅឲ្យសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ និងគ្រប់គ្រង។
- ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងអាងស្ទឹង-ទន្លេ គឺមានការចាំបាច់ និងបន្ទាន់ ដើម្បីសម្រួល និងធានាឲ្យការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក ក៏ដូចជាធនធានដទៃទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមធម៌ និងនិរន្តរភាព។

២.៣.៣. សមត្ថភាពស្ថាប័ន

- ប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាពនៃការការគ្រប់គ្រង ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងធនធានដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក គឺអាស្រ័យទៅលើសមត្ថភាពដឹកនាំគ្រប់គ្រង និងជំនាញបច្ចេកទេសនៅក្រសួង និងមន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយម រាជធានី-ខេត្ត និងនៅមូលដ្ឋាន (រួមទាំងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក)។ ក្នុងបរិបទនេះ តម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិវឌ្ឍ និងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពដឹកនាំ គ្រប់គ្រង និងជំនាញបច្ចេកទេស ព្រមទាំងការជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់អង្គភាពនីមួយៗ ឲ្យមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងការតាំងចិត្តខ្ពស់លើការងារគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តន៍វិមជ្ឈការ ទទួលបានជោគជ័យ។

២.៣.៤. ទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន

- មូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន គឺមានការចាំបាច់ ដើម្បីរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាក់ទងនឹងទឹក ការកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដោយទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។ ការទទួលបានទិន្នន័យ និងព័ត៌មានច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ គឺជាមូលដ្ឋានជួយដល់ការធ្វើផែនការ និងការសម្រេចចិត្តបានច្បាស់លាស់

ដើម្បីជួយដោះស្រាយ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់សម្រាប់បណ្តាអាងទន្លេ ដែលមានភាពងាយរងគ្រោះ និងប្រកបដោយការប្រកួតប្រជែង ឬដណ្តើមទឹកប្រើប្រាស់។

- ការទទួលបាន និងការក្តាប់បានរាល់ទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន ស្តីពីបរិមាណនៃការប្រើប្រាស់ទឹកលើវិស័យផ្សេងៗនៅមានកម្រិត ដែលតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ និងពង្រឹងបន្ថែមដោយមានការសហការពីបណ្តាក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។
- ការប្រមូល និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងព័ត៌មានឧតុនិយម និងរបបជលសាស្ត្រ សម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ ផ្សព្វផ្សាយ ការធ្វើផែនការ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅពុំទាន់មានប្រសិទ្ធភាពតាមការចង់បាន ដោយសារថវិកាមានកម្រិត ។

២.៣.៥. ការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលមកពីទឹក

វិធានការណ៍ចាំបាច់សម្រាប់ការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតរួមមាន៖

- ការធ្វើអន្តរាគមន៍បន្ទាន់នានា ការងារសាងសង់ទំនប់ អន្តរាគមន៍បូមទឹក សង្គ្រោះដំណាំស្រូវ និងការងារផ្សេងៗ ដែលត្រូវញ្ជូលទៅក្នុងកម្មវិធីដែលមានខ្ទង់ចំណាយ។
- ការប្រែប្រួលលើការប្រើប្រាស់ដី ដោយសារការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងបន្ថែមដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បានបង្កឲ្យមានគ្រោះរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ និងកំណកដីល្បាប់កើតមានកាន់តែច្រើនឡើង និងមានលក្ខណៈកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ដែលជាទូទៅបណ្តាលឲ្យមានការលិចលង់ក្នុងរដូវវស្សា ដោយសារបរិមាណទឹកលើសលប់ ដែលលើសពីសេចក្តីត្រូវការនៃការប្រើប្រាស់ និងលើសពីសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង។ ប៉ុន្តែគួរឲ្យសោកស្តាយ បើទោះបីប្រទេសកម្ពុជាក្នុងមួយឆ្នាំៗ មានបរិមាណទឹកលើសលប់ក៏ដោយ ក៏ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅតាមជនបទនៅតែបន្តជួបប្រទះកង្វះខាតទឹកប្រើប្រាស់ និងសម្រាប់ការបង្កបង្កើតផលយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនៅរដូវប្រាំង។

២.៣.៦. ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ជាទិសដៅរួម ក្រសួងត្រូវបន្តលើកកម្ពស់ការត្រួតពិនិត្យបរិមាណទឹក (ផ្នែកខាងលើ និងផ្នែកខាងក្រោមអាងឬប្រព័ន្ធ) និងទិន្នន័យទឹកភ្លៀងនៅតំបន់ជនបទ ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែករបស់កសិករ ដែលជានិច្ចកាលរំពឹងតែទៅលើទឹកភ្លៀង និងដើម្បីជួយជំរុញ ផលិតផលកសិកម្មឲ្យមានការកើនឡើង ប៉ុន្តែដើម្បីអាចសម្រេចកិច្ចការនេះបានក្រសួងត្រូវ ជំនះការលំបាក និងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនរួមមាន៖

- ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលមានស្រាប់ ច្រើនមានលក្ខណៈទ្រុឌទ្រោម និងមួយចំនួនទៀតពុំទាន់មានលក្ខណៈពេញលេញដើម្បីបំពេញមុខងាររបស់វា (មានតែអាងទឹក តែនៅខ្វះប្រឡាយមេ ប្រឡាយរង ប្រឡាយជើងក្អែប និងសំណង់សិល្បការ) ដើម្បីធានាដល់ការបែងចែក និងបញ្ជូនទឹក សម្រាប់ការងារបង្កបង្កើនផលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងផលិតភាពខ្ពស់។

- ការកំណត់ និងការជ្រើសរើសប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងដោះទឹក ដែលមានផលិតភាពខ្ពស់ និងតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ សម្រាប់ធ្វើការស្តារ និងជួសជុល សំដៅពង្រឹងកិច្ចអន្តរាគមន៍ ដោះស្រាយការខ្វះខាតទឹក ក៏ដូចជាការទប់ស្កាត់គ្រោះទឹកជំនន់។
- ធ្វើសមាហរណកម្មឃុំឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព ដើម្បីគ្រប់គ្រងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលគ្របដណ្តប់ច្រើនឃុំ។
- លើកទឹកចិត្តដល់កសិករម្នាក់ៗ ឬក្រុមតូចៗ ដើម្បីឲ្យពួកគាត់ចូលរួមគ្រប់គ្រងទឹកជាពិសេសលើទីតាំងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្នុងឃុំ ដែលមានបញ្ហាស្មុគស្មាញ។
- គ្រប់គ្រងទឹកឲ្យមាននិរន្តរភាព សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់បណ្តាអាងទន្លេ ដែលតម្រូវការប្រើប្រាស់ទឹកលើសពីលទ្ធភាពផ្តល់ឲ្យ។
- ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍលើអាងទន្លេ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដោយសារ កង្វះខាតធនធានមនុស្ស ដែលមានសមត្ថភាព និងជំនាញ ថវិកានៅមានកម្រិត និងលិខិត-បទដ្ឋានគតិយុត្តិ (អនុក្រឹត្យ) ចាំបាច់សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្ត ពុំទាន់ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលជាហេតុបង្កឲ្យមានការធ្វើអាជីវកម្មខុសច្បាប់។
- យុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធានការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រង ធនធានទឹក ត្រូវធ្វើឡើងឲ្យស៊ីគ្នាទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ និងវិធានការលើកកម្ពស់ និងបង្កើន ផលិតកម្មសម្រាប់បណ្តាវិស័យដែលមានការប្រើប្រាស់ទឹក ជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម។

៣. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាអាទិភាព

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវយកមកប្រើសម្រាប់ជ្រើសរើសគោលដៅកម្មវិធី និងសកម្មភាព គឺឲ្យស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួង គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺ យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា ដែលផ្តល់ជាក្របខ័ណ្ឌ និងជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់កំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ។

៣.១. អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនាពេលកន្លងមក រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់អាទិភាពសំខាន់ៗចំនួន ៤ គឺ "*មនុស្ស ផ្លូវ ទឹក និងភ្លើង*" ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដែលជាលំដាប់ ត្រូវបានកែប្រែទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗនៃការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេស។ យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់អាទិភាពសំខាន់ៗចំនួន ៥ ដោយបន្ថែម "*បច្ចេកវិទ្យា*" ខណៈពេលដែល "*មនុស្ស*" នៅតែស្ថិតនៅលើកំពូល បន្ទាប់មកគឺ "*ផ្លូវ ទឹក ភ្លើង និងបច្ចេកវិទ្យា*" គឺជាអាទិភាពបន្តបន្ទាប់គ្នា។

នៅក្នុងនីតិកាលទី៧របស់រដ្ឋសភារាជរដ្ឋាភិបាលផ្តោតសំខាន់លើយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដូចខាងក្រោម៖

- ការជំរុញ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹក រួមទាំងប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តកម្មទឹកដើម្បីធានាបាននូវសន្តិសុខទឹក និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ការបន្តបង្កើនការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ភាតរភាពដល់បរិស្ថាន និងភាតរអាកាសធាតុដូចជាបច្ចេកវិទ្យា ការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយផ្អែកលើធម្មជាតិ និងការប្រើប្រាស់ម៉ូដែលនិងបច្ចេកវិទ្យាបញ្ញាសិប្បនិម្មិត ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងសន្តិសុខទឹក បរិស្ថានជាដើម។
- ការបន្តពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌ ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយទាក់ទងនឹងបរិស្ថានទឹក គ្រោះធម្មជាតិ ក៏ដូចជាការងារទូតបៃតងធានានូវប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- បន្តអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ និងចំណេះដឹងផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ព្រមទាំងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រលើបរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍន៍បៃតង សន្តិសុខទឹក ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

៣.២. អាទិភាពវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម

អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម រួមមាន៖

- ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមក្នុងការបង្កើត និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយទឹក កាត់បន្ថយគ្រោះធម្មជាតិ
- ការរួមចំណែកដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយភាពរុងរឿង សមធម៌ និរន្តរភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- ការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ភាពធន់ សមធម៌ ភាតរភាពបរិស្ថាន និងនិរន្តរភាពដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយផ្អែកលើធម្មជាតិ និងការប្រើប្រាស់ម៉ូដែល និងបច្ចេកវិទ្យាបញ្ញាសិប្បនិម្មិតក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក។
- ការពង្រឹង អនុវត្តន៍ប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ច សំដៅអនុវត្ត ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពនៃផែនការសកម្មភាព អភិបាលកិច្ចល្អ ក្នុងវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។

ដើម្បីសម្រេចបានអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានដាក់ចេញនូវ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ដែលមានពីរគោលដៅដើម្បីចូលរួមអនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិមាន៖

- **គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាប័ន៖** បង្កើត និងបន្តពង្រឹងការអនុវត្តនីតិវិធី លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីអភិរក្សធនធានទឹក ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន-ទិន្នន័យ ការកែលម្អ ការគាំទ្រដល់ដំណើរការ និងប្រតិបត្តិការ នៃរាល់សេវាកម្មគាំទ្រនានាដូចជា ផ្នែករដ្ឋបាល ហិរញ្ញវត្ថុ លទ្ធកម្ម និងការបណ្តុះបណ្តាល។
- **គោលដៅអាទិភាពជាតិ៖** ការជួសជុល ការស្តារឡើងវិញ ការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយគុណភាព ការប្រើប្រាស់ និងការថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក។

អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ គឺជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យគោល ប្រើដើម្បីលើកជាសំណើសុំថវិកាជាតិ និងជំនួយពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនានា (ម្ចាស់ជំនួយ) សម្រាប់យកមកអនុវត្តរាល់កម្មវិធីគម្រោង និងសកម្មភាពការងារ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅដែលបានចែង។

៤. ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលបំណង គោលដៅ របស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

៤.១. ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យ របស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រាប់ទឹកគឺ ធានាការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និរន្តរភាព ឆ្លាតវៃ និងសមធម៌ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានចក្ខុវិស័យយូរអង្វែង។ **ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងមាននិរន្តរភាព ដើម្បីពង្រឹងសុវត្ថិភាពទឹក ទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងកាត់បន្ថយនូវការខូចខាត ដើម្បីអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ប្រកបដោយភាពធន់។**

៤.២. បេសកកម្ម

គ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍន៍ និងអភិរក្សធនធានទឹក នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាពទាំងបរិមាណ និងគុណភាពទឹក ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ដោយប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានចំណេះដឹងព័ត៌មាន ជលសាស្ត្រ-ឧតុនិយម និងបច្ចេកវិទ្យា។

៤.៣. គោលបំណង

ដើម្បីសម្រេចបាននៅគោលដៅខាងលើ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមមានគោលបំណងសម្រាប់រួមចំណែកឲ្យសម្រេចបានគោលដៅរបស់ក្រសួងដូចខាងក្រោម៖

- ពង្រឹងអភិបាលកិច្ច បង្កើនសមត្ថភាពគ្រប់គ្រង រដ្ឋបាល បច្ចេកទេស ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ និងជំរុញកិច្ចដំណើរការស្ថាប័នប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់

- ជំរុញការអភិវឌ្ឍ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សគ្រប់កម្រិត ប្រកបដោយជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ចំនេះដឹងបច្ចេកវិទ្យា និងមានសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ
- បន្តការអភិវឌ្ឍ និងគ្រប់គ្រងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹក រួមមានអាងស្តុកទឹក ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធការពារទឹកជំនន់ ប្រព័ន្ធរំដោះទឹកដើម្បីបង្កើនភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពលើការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា និងវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ-ស្ទឹង
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពព្យាករណ៍ ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះធម្មជាតិ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជាទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត ដោយប្រើប្រាស់វិធានការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (structural measure) រួមទាំងដំណោះស្រាយតាមបែបធម្មជាតិ (Natured Based Solutions) និងមិនមែនហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (non-structural measure)
- ពង្រឹងវិធានការទប់ស្កាត់ ការពារ អាងទន្លេ ស្ទឹង បឹង និង ប្រភពទឹកនានា អោយមានចីរភាព និងអភិរក្សធនធានទឹក ដើម្បីបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ពង្រឹងសមត្ថភាព និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ទិន្នន័យជលសាស្ត្រ ឧតុនិយម ការប្រើប្រាស់ទឹកលើគ្រប់វិស័យ និងទិន្នន័យប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ រួមទាំងការគាំទ្រកិច្ចដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម
- បន្តកសាង រៀបចំ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងជំរុញការអនុវត្ត គោលនយោបាយច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីពង្រឹងការអភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងមាននិរន្តរភាព
- ពង្រឹងការស្រាវជ្រាវអោយមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីជួយដល់ការធ្វើការសម្រេចចិត្ត និងកសាងផែនការវិនិយោគប្រកបដោយភាពច្បាស់លាស់

៤.៤. គោលដៅ

ដើម្បីឲ្យការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ក៏ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ កម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ទទួលបានជោគជ័យ នឹងឈានទៅសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្មលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមនោះ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមបានកំណត់គោលដៅដូចខាងក្រោម៖

" **ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រង ធនធានទឹក និង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងមាននិរន្តរភាព ដើម្បីពង្រឹងសុវត្ថិភាពទឹក ទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងកាត់បន្ថយនូវការខូចខាត**

ដែល បណ្តាលមកពីគ្រោះធម្មជាតិ ដូចជា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ប្រកបដោយភាពធន់"។ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានគោលដៅនេះ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម នឹងប្រកាន់យកការងារសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងបង្កើតឡើងនូវរាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ យន្តការ និងនីតិវិធីនានា ដែលមានការចាំបាច់ ដើម្បីសម្រួលដល់ការអនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធិ ភាពលើការគ្រប់គ្រងធានធានទឹកចម្រុះនៅតាមបណ្តាអាងទន្លេ ប្រកបដោយនិរន្តរភាពតាម រយៈការបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេ-ស្ទឹង នៅតាមបណ្តាអាងទន្លេសំខាន់ៗ។
- លើកកម្ពស់ជំនាញបច្ចេកទេសដល់មន្ត្រី-រាជការ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល ការប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកវិជ្ជាឌីជីថល មូលដ្ឋានទិន្នន័យ-ព័ត៌មាន ជលសាស្ត្រ-ឧតុនិយមគ្រប់គ្រាន់ និងឧបករណ៍វាយតម្លៃ ដូចជាការងារម៉ូដែល ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងជម្រើសសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក។
- បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ តាមរយៈការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារា
- សាស្ត្រថ្មីបន្ថែមទៀត នៅតំបន់ណាដែលពិនិត្យឃើញថាមានសក្តានុពលទឹក និងបន្តអនុវត្តន៍អនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដើម្បីមានភាពម្ចាស់ការលើការប្រើប្រាស់ទឹក និងការទប់ស្កាត់មហន្តរាយបណ្តាលមកពីទឹក។ ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម នឹងអនុវត្តន៍សកម្មភាពការងារដូចជា (១)ការងារស្រោចស្រពគឺ សំដៅយកការងារប្រមូលផ្តុំទឹកជាចំបង (២)ការងារដោះទឹក គឺផ្តោតទៅលើការកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលទឹកជំនន់តាមរយៈការដោះទឹក ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតផលដំណាំ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ (៣)ការងារការពារ គឺផ្តោតសំខាន់ទៅលើការសាងសង់ទំនប់ការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ ដើម្បីការពារអាយុជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ។

"ការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដោយធានាបានការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងមាននិរន្តរភាព" ដោយធ្វើការកែលម្អ ការស្តារឡើងវិញ និងការធ្វើទំនើបកម្មរាល់បណ្តាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលមានសក្តានុពលទឹកគ្រប់គ្រាន់ និងមានតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តរបស់សេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ការរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាទំនើបៗ ការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងចក្រកសិកម្ម និងដើម្បីបន្សាំទៅនឹងការកើនឡើងកម្តៅផែនដី ក៏ដូចជាការដោះស្រាយចំពោះការកើនឡើងនៃចំនួនមនុស្សចាស់ និងការថយចុះកម្លាំងពលកម្មស្មូលនៅតាមទីជនបទ។

៤.៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព

ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យ នូវចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ និងគោលបំណងរបស់ក្រសួង ក៏ដូចជាកម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងនីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តន៍ និងគាំទ្រដល់ យុទ្ធសាស្ត្រ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងអាណត្តិទី៧នៃរដ្ឋសភា ក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យសម្រេចបាន នូវគោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗ របស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានចំនួន ៥ គឺ៖

- យុទ្ធសាស្ត្រទី ១៖ ពង្រឹងអភិបាលកិច្ច ស្ថាប័ន ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស សហប្រតិបត្តិការ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងទឹក
- យុទ្ធសាស្ត្រទី ២៖ បង្កើនប្រសិទ្ធភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការងារទឹក និងអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់
- យុទ្ធសាស្ត្រទី ៣៖ ពង្រឹងសន្តិសុខទឹក និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីបង្កើនភាពធន់ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- យុទ្ធសាស្ត្រទី ៤៖ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍លើប្រព័ន្ធព័ត៌មានទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម
- យុទ្ធសាស្ត្រទី ៥៖ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក

យុទ្ធសាស្ត្រ	សកម្មភាពសំខាន់ៗ សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨
(១) ពង្រឹងអភិបាលកិច្ច ស្ថាប័ន ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស សហប្រតិបត្តិការ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងទឹក	១. បង្កើនសមត្ថភាព ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល វត្តមានមន្ត្រី និងកិច្ចដំណើរការស្ថាប័ន ២. ជំរុញការអភិវឌ្ឍ បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សជាពិសេសអ្នកបច្ចេកទេសគ្រប់កំរិតប្រកបដោយជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងចំនេះដឹងបច្ចេកវិទ្យា (Hard Skills) រួមទាំងជំនាញទន់ (Soft Skills) ៣. ពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធសវនកម្ម ការវាយតម្លៃ និងតាមដានត្រួតពិនិត្យ ៤. បន្តការកសាង និងកែលម្អគោលនយោបាយទឹកគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានទឹក រួមទាំងទឹកក្រោមដី ជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
(២) បង្កើនប្រសិទ្ធភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធការងារទឹក និងអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់	៥. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងបង្កើតផែនការមេសម្រាប់គ្រប់គ្រងគ្រប់អាងស្ទឹង ៦. វាយតម្លៃសក្តានុពលធនធានទឹក និងការប្រើប្រាស់ទឹកអោយមានភាពច្បាស់លាស់តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍ ៧. ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹក ៨. ពង្រឹងនិងពង្រីកការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធជលសាស្ត្រ និងគុណភាពទឹក

	ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពលើការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក តាមវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ-ស្ទឹង ៩. ជំរុញកសាងបទដ្ឋានបច្ចេកទេស សៀវភៅណែនាំផ្សេងៗសម្រាប់ប្រើប្រាស់ពង្រឹងការងារបច្ចេកទេស កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់ ១០. ពង្រីកការងារថែទាំជាប្រចាំ និងខួប ដើម្បីឲ្យប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមាននិរន្តរភាព
(៣) ពង្រឹងសន្តិសុខទឹក និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីបង្កើនភាពធន់ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	១១. ការអភិវឌ្ឍផែនការមេនៃការការពារច្រាំងទន្លេ និងការបង្កើតផែនទីតំបន់ការជីកយកខ្សាច់តាមដងទន្លេ តាមគំរូលំហូរនាំការកកខ្សាច់ ១២. វិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ ដោយប្រើប្រាស់វិធានការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (structural measure) ដើម្បីបង្កើនភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១៣. ធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវប្រសិទ្ធភាពទឹក ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ ដោយប្រើប្រាស់វិធានកាមិនមែនហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (non-structural measure) ១៤. ពង្រឹងសមត្ថភាពព្យាករណ៍ ការពារធនធានទឹក ការបំពុលផ្សេងៗតាមរយៈការតាមដាន គុណភាពទឹកនៅតាមអាងស្ទឹង ទន្លេ បឹងបួ
(៤) ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍លើប្រព័ន្ធព័ត៌មានទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១៥. ជំរុញការប្រមូលទិន្នន័យ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍ ១៦. បង្កើត និងគាំទ្រកិច្ចដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ គ្រប់គ្រងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ១៧. ជំរុញការប្រមូល និងចងក្រងទិន្នន័យប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ១៨. កសាងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធវិស័យទឹក (បរិមាណ គុណភាពទឹក ជលសាស្ត្រ ឧតុនិយម ១៩. បង្កើនសមត្ថភាពវាយតម្លៃ និងព្យាករណ៍ធនធានទឹក គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ នវានុវត្តន៍ និងការគាំទ្រពីអ្នកជំនាញការ ដែលមានបទពិសោធន៍
(៥) បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក	២០. បង្កើតផែនការរការពារ និងគ្រប់គ្រងអាង ២១. បន្តកសាង រៀបចំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនានា ២២. ពង្រឹងវិធានការទប់ស្កាត់ ការពារ និងអភិរក្សធនធានទឹក

ក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រទាំង៥ គឺយុទ្ធសាស្ត្រទី២ និងយុទ្ធសាស្ត្រទី៣ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ក្នុងការសម្រេចបានគោលដៅអាទិភាពជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ចំណែកយុទ្ធសាស្ត្រទី១ យុទ្ធសាស្ត្រទី៤ និងយុទ្ធសាស្ត្រទី៥ នឹងរួមចំណែកដោយប្រយោលក្នុងកម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយជួយពង្រឹង និងជំរុញឲ្យក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម អនុវត្តន៍តួនាទី ភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ និងផែនការសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនបានប្រសើរជាងមុន ប្រកបដោយការ ទទួលខុសត្រូវ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។ ក្រៅពីនេះ យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការផ្ទេរអំណាចនៃការទទួលខុសត្រូវទៅសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក និងស្ត្រី ក៏នឹងចូលរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ដល់ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ សំដៅពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ធនធានទឹក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមធម៌ និងនិរន្តរភាព។

សរុបមកយុទ្ធសាស្ត្រទាំង៥ របស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម នឹងចូលរួមចំណែកឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅសំខាន់ៗ នៅក្នុងកម្មវិធីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨។

៤.៥.១. ពង្រឹងអភិបាលកិច្ច ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស សហប្រតិបត្តិការ និងគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងទឹក

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្ពស់លើការពង្រឹង និងការកសាងសមត្ថភាពបន្ថែមដល់មន្ត្រីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក ជាពិសេសមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដើម្បីបន្តអនុវត្តន៍តួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងឧតុនិយម ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានធ្វើការរំលែក និងផ្ទេរភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវមួយចំនួនទៅឲ្យថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូចនេះទាមទារឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមទៀតនូវសមត្ថភាពមន្ត្រីថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ដើម្បីដោះស្រាយបានូវរាល់បញ្ហាខាងលើ និងបង្កើនសមត្ថភាពដល់មន្ត្រីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម បានលើកជា ផែនការសកម្មភាពដូចតទៅ៖

❖ ***បង្កើនសមត្ថភាព ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចដំណើរការស្ថាប័ន***

- បន្តលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព កិច្ចដំណើរការងាររបស់ក្រសួង និងចូលរួមចំណែកគាំទ្រដល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ជាលក្ខណៈទ្វេរភាគី តំបន់ និងអន្តរជាតិ។

- ពង្រឹង និងកែលម្អការងារគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយធ្វើការណែនាំនូវបែបបទរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមរយៈការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រ រៀនផង អនុវត្តផង ដល់មន្ត្រីរាជការរបស់ក្រសួង។
- បង្កើនការគោរពក្រមសីលធម៌ និងការទទួលខុសត្រូវលើវិជ្ជាជីវៈ របស់មន្ត្រីរាជការស្របតាមច្បាប់សហលក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង របស់ក្រសួង ដោយត្រូវលើកកម្ពស់គុណតម្លៃ កិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវ របស់មន្ត្រីរាជការ។
- បន្តយកចិត្តទុកដាក់ចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីរាជការចូលរួមបណ្តុះបណ្តាល លើផ្នែកគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស។ រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ ជាប្រចាំ ជាពិសេសមន្ត្រីរាជការទើបចូលបម្រើការងារ។

❖ ***បង្កើនការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស***

- ពង្រឹង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញដល់មន្ត្រីរាជការឲ្យក្លាយទៅជាមន្ត្រីឆ្នើមចូលរួមគាំទ្រការអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ក្រសួង។
- ជំរុញ និងបន្តអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ តាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី និងការផ្តល់ឱកាស ក្នុងការសិក្សាបន្តរយៈពេលមធ្យម និងវែងនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស។
- ជំរុញ បង្កើត និងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវបច្ចេកវិទ្យា និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្មីៗ ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម
- លើកកម្ពស់គុណតម្លៃ និងធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។

❖ ***ជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ ក្នុងវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម***

- បន្តរៀបចំបង្កើត និងពង្រឹងបណ្តាញការងារយេនឌ័រ នៅគ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទរបស់ក្រសួងទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- បង្កើនការយល់ដឹង និងការវិភាគយេនឌ័រ ដល់បណ្តាញការងារយេនឌ័រនៅគ្រប់មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយមរាជធានី-ខេត្ត ជាពិសេសយកចិត្តទុកដាក់លើសកម្មភាពសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក។
- លើកកម្ពស់ និងពង្រឹងសមភាពយេនឌ័រ ក្នុងយន្តការនៃការអនុវត្តការងារជំនាញបច្ចេក-ទេស គ្រប់គម្រោងនៃវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍។
- ចូលរួមចំណែកក្នុងការកសាងសមត្ថភាពស្ត្រី និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស លើផ្នែកជំនាញ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនានា និងបន្តការសិក្សានៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស។

- ពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃចំពោះស្ត្រី-បុរស ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការងារមានស្នាដៃល្អ ដើម្បីជាការលើកទឹកចិត្ត។
- បញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ដើម្បីបន្សាំក្នុងបរិបទបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ។

តារាងសូចនាករ ស្តីពីការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ៖

សូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ២០២៣ ជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០២៤ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៥ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៦ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៧ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៨ ព្យាករណ៍
១.បញ្ជូនមន្ត្រីចូលរួមក្នុងវគ្គ៖							
- បណ្តុះបណ្តាលសម្រេចឲ្យបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ(ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស)	នាក់	១៨១	២៥០	២៥០	២៥០	២៥០	២៥០
-សិក្ខាសាលាសម្រេចឲ្យបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ(ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស)	នាក់	២៩៧	៣៥០	៣៥០	៣៥០	៣៥០	៣៥០
២.បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលា (ក្នុងប្រទេស)	លើក	៩	៣០	៣០	៣០	៣០	៣០

៤.៥.២. បង្កើនប្រសិទ្ធភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធការងារទឹក និងអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយគុណភាព និងភាពធន់

ទឹក ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅចំបងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បង្កើនសមត្ថភាពយេនឌ័រ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ការធានាសន្តិសុខស្បៀង និងការអភិរក្សបរិស្ថាន។ ទឹក គឺជាធនធានមូលដ្ឋានទ្រទ្រង់ដល់វិស័យនានាដូចជា កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ថាមពល ការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ នាវាចរណ៍ ទេសចរណ៍ ជលផល និងការថែរក្សាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។ ដូចនេះការបែងចែកទឹក ត្រូវតែធ្វើឲ្យមាន តុល្យភាពចំពោះតម្រូវការក្នុងវិស័យខាងលើ ដើម្បីប្រើប្រាស់ទឹកឲ្យអស់ពីលទ្ធភាពសម្រាប់ផលប្រយោជន៍ជាតិ។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រជាកសិករតែងប្រឈមនឹងការខ្វះខាតទឹក គ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹកជំនន់។ បញ្ហាទាំងនេះបានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ផលិតកម្មសិកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម។ ពេលបច្ចុប្បន្នហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រពនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ហើយលទ្ធភាពផ្គត់ទឹកពុំទាន់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ផលិតកម្មកសិកម្ម។

ការចូលរួមពីអ្នកទទួលផល ជាពិសេសស្ត្រី និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងការរៀបចំផែនការជួសជុល គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យទឹកជំនន់ និងការពារទឹកប្រៃគឺមានការចាំបាច់។ អាងទន្លេ និងល្អាងទឹកធម្មជាតិក្រោមដី គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ សម្រាប់ការរៀបចំផែនការ ការអភិវឌ្ឍ ការគ្រប់គ្រង និងការបែងចែកធនធានទឹកប្រកបដោយសមធម៌ និងមាននិរន្តរភាព ព្រមទាំងមូលដ្ឋានជីវៈរូបនៃវដ្តទឹក។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បឹងបួរ និងតំបន់ដីសើម

ក៏មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងវដ្តទឹកផងដែរ ព្រមទាំងធនធានដែលមាននៅក្នុងទឹក និងផលផល ដែលប្រជាជនកម្ពុជាបានពឹងផ្អែកទាំងស្រុង សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

កន្លងមក ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍលើអាងទន្លេនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដោយខ្វះខាតនូវប្រភពធនធានមនុស្ស ថវិកា ច្បាប់ បច្ចេកវិទ្យា។ល។ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យមានការចាប់យកដីធ្លី ការសាងសង់ ការកាប់ព្រៃឈើ និងការធ្វើអាជីវកម្មខុសច្បាប់។ បញ្ហាទាំងអស់ខាងលើនេះ បានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើអាងទន្លេដូចជា ការហូរច្រោះដី ការរងកករដីនៅបាតទន្លេ-ស្ទឹង ការប្រែប្រួលគុណភាពទឹក ការប្រែប្រួលទ្រង់ទ្រាយទន្លេ ការផ្លាស់ប្តូររបបទឹក ទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត ព្រមទាំងប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិយ៉ាងខ្លាំងផងដែរ។

នៅជុំវិញបឹងទន្លេសាប តាមដងទន្លេមេគង្គ និងតំបន់ដទៃទៀត នៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ពុំអាចទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ពីការបង្កបង្កើនផលកសិកម្មរបស់ខ្លួន ដោយសារពុំមានការចូលរួមពីកសិករ ដោយយល់ថាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជារបស់រដ្ឋ ហើយពឹងផ្អែកតែទៅលើតួនាទីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវរាល់បញ្ហាខាងលើ និងធានាការផ្គត់ផ្គង់ទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដល់ផលិតកម្មកសិកម្ម ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានផែនការសកម្មភាពដូចតទៅ៖

❖ ***បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកតាមវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ-ស្ទឹង***

- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការមេ ដែលមានស្រាប់លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម
- បន្តរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងជំរុញការអនុវត្ត ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹកចម្រុះ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ/ស្ទឹង ដើម្បីរក្សាចីរភាពធនធានទឹក។
- បន្តការគ្រប់គ្រងប្រភពទឹកដែលមានស្រាប់ និងផ្តល់អាទិភាពដល់ការកសាងអាងស្តុកទឹកធំៗ ដែលមានសក្តានុពលបន្ថែម សំដៅធានាការផ្គត់ផ្គង់ទឹកប្រើប្រាស់គ្រប់វិស័យ។
- បន្តសហការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកឆ្លងដែន និងក្របខ័ណ្ឌតំបន់
- ជំរុញរៀបចំផែនការ និងអនុវត្តសកម្មភាពការពារច្រាំងទន្លេ/ស្ទឹងនិងព្រែកសំខាន់ៗ។
- បង្កើតផែនការមេ និងគម្រោង ដើម្បីស្វែងរកថវិកាវិនិយោគពីដៃគូពាក់ព័ន្ធ។

❖ ***គ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍន៍ និងអនុវត្តន៍អនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ***

- បន្តការស្តារឡើងវិញ និងសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ព្រែកនាំដីល្បាប់ តាមបរិបទនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់បម្រើឲ្យវិស័យកសិកម្ម និងការប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ ជាពិសេសផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់នៅតាមតំបន់ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ និងតំបន់ដែលមានសក្តានុពលទឹក។
- ជីក និងស្តារប្រឡាយជើងក្អែបនៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ សម្រាប់បង្ហូរដល់ស្រែកសិករ។
- ជំរុញការវិនិយោគ ដោយមានការចូលរួមពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំង វិស័យឯកជន ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍លើការកសាងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធដោះទឹក និងពង្រីកនូវសក្តានុពលអាងស្តុកទឹក បឹងបួ ស្រះទឹក។ល។

- លើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក អ្នកទទួលផល និងផ្នែកឯកជន ចូលរួមនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។
- បន្តពង្រឹង និងបង្កើនបន្ថែមសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការគ្រប់គ្រង ការបែងចែកទឹក និងការថែរក្សាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ខ្ពស់ និងនិរន្តរភាព។
- បង្កើនសមត្ថភាពសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ស្តីពីរបៀបគ្រប់គ្រង ថែទាំ និងកិច្ចដំណើរការប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកទទួលផល។
- បន្តការជួសជុល-ថែទាំ និងកិច្ចដំណើរការប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាលក្ខណៈប្រចាំ និងខួប ដើម្បីចីរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ឲ្យទៅជាប្រព័ន្ធមានលក្ខណៈពេញលេញ។ ដោយរៀបចំគ្រោងប្លង់ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រគិតគូរនូវចំណុចសំខាន់ៗ៖
  - ពង្រីកទទឹងភ្លឺប្រឡាយ ដែលអាចឲ្យយានយន្តតូចធំធ្វើដំណើរ និងជៀសគ្នាបានដើម្បីសម្រួលដល់ការងារថែទាំសំណង់ និងការដឹកជញ្ជូនផលិតផលកសិកម្មពីទីតាំងផលិតទៅដល់ទីផ្សារ។
  - សាងសង់ស្ថានីយបូមទឹក ដោយជ្រើសរើសម៉ាស៊ីនបូមទឹកម៉ូឌែលទំនើបៗ និងសាងសង់ប្រឡាយបេតុងគ្រប់ថ្នាក់ ដើម្បីធានា និងរក្សាស្ថេរភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក កាត់បន្ថយការបាត់បង់ទឹក និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ទឹកសម្រាប់ការស្រោចស្រពស្រូវ។
  - បំពាក់ម៉ូទ័រដើរដោយចរន្តអគ្គិសនីនៅតាមទ្វារទឹកធំៗ កាត់ស្ទឹង ឬទ្វារទឹកធំៗនៅតាមតួទំនប់អាងទឹក ដើម្បីធានាដល់ការបិទ-បើកទ្វារទឹកឲ្យបានទាន់ពេលវេលានៅពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់ និងកាត់បន្ថយនៅការបាត់បង់ទឹក ឬទឹកហូរចោលទៅក្នុងស្ទឹង នៅក្នុងកំឡុងពេលនៃការបិទ-បើកទ្វារទឹក។
  - ក្នុងការរៀបចំគ្រោងប្លង់ប្រឡាយនៅតំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប ក៏ដូចជានៅតាមទំនាបដងទន្លេមេគង្គ ត្រូវចែកឲ្យដាច់ពីគ្នានូវប្រឡាយសម្រាប់ស្រោចស្រព និងប្រឡាយសម្រាប់ដោះទឹក។

តារាងសូចនាករ ស្តីពីការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹករួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ

សូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ២០២៣ ជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០២៤ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៥ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៦ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៧ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៨ ព្យាករណ៍
១.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីដំណាំស្រូវ (ប្រាំង+វស្សា)	ហិកតា	១ ៩៤៨ ៦៩៧					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០
+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		១ ៩៧៨ ៦៩៧	២ ០០៨ ៦៩៧	២ ០៣៨ ៦៩៧	២ ០៦៨ ៦៩៧	២ ០៩៨ ៦៩៧
២.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដំណាំរួមផ្សំ	ហិកតា	១៨ ៨៦៦					

+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៥០០	៥០០	៥០០	៥០០	៥០០
+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		១៩ ៣៦៦	១៩ ៨៦៦	២០ ៣៦៦	២០ ៨៦៦	២១ ៣៦៦
៣.បង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក	កន្លែង	៦១២					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៧	៧	៧	៧	៧
+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៦១៩	៦២៦	៦៣៣	៦៤០	៦៤៧

៤.៥.៣. ពង្រឹងសន្តិសុខទឹក និងគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ដើម្បីបង្កើតភាពធន់ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ដោយស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្ថិតនៅផ្នែកខាងក្រោមនៃអាងទន្លេមេគង្គទទួលរបបខ្យល់មូសុងនោះ បានធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាតែងជួបប្រទះគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដូចជា ទឹកជំនន់ ព្យុះ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិនានាដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ច្រើនតែពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទឹក និងអាកាសធាតុដូចជា ភាពរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់ ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងជាពិសេសដល់កសិករក្រីក្រនៅតាមជនបទ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ ទ្រព្យសម្បត្តិ ផ្ទះសម្បែង និងអាយុជីវិតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានគំរាមកំហែង និងខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដោយសារគ្រោះទឹកជំនន់ ដែលជាកត្តាចំបងមួយធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ដំណើរការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គម របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ម្យ៉ាងទៀតការគំរាមកំហែងបង្កឡើងដោយមហន្តរាយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកកាន់តែមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរឡើង នៅពេលចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ ទ្រព្យសម្បត្តិជាតិ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមានការកើនឡើង។

ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវរាល់បញ្ហាខាងលើ និងធានាដល់កិច្ចការពារ និងការកាត់បន្ថយនូវការបាត់បង់ជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិប្រជាពលរដ្ឋ ក៏ដូចជាទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈពីគ្រោះមហន្តរាយបង្កឡើងដោយមុខសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ពីធម្មជាតិ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានផែនការសកម្មភាព ដូចតទៅ៖

❖ ***ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ ដោយប្រើប្រាស់វិធានការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (structural measure)***

- កសាងទំនប់អាងស្តុកទឹកធំៗ
- កសាងច្រាំងទន្លេ ទំនប់សណ្តរ ទំនប់ការពារទឹកជំនន់ និងទឹកប្រៃ
- ស្តារផ្លូវទឹកធម្មជាតិ កែលម្អប្រព័ន្ធប្រឡាយដោះទឹកជំនន់
- ការពារ អភិរក្ស និងស្តារតំបន់ដីសើម
- ជីកស្រះ ឬត្រពាំង ដើម្បីរក្សាទឹកទុក
- កសាងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងសំណង់សិល្បការ
- កសាង និងជួសជុលស្ថានីយបូមទឹក ស្ថានីយបូមទឹកបណ្តែត ម៉ាស៊ីនបូមទឹកចល័តគ្រប់ខ្នាត។

❖ ***ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ ដោយប្រើប្រាស់វិធានការមិនមែនហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (non-structural measure)***

- រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងទីជម្រាល សម្រាប់គ្រប់គ្រង និងថែរក្សានូវអាងទឹក បឹងបួ វាល ទំនាបលិចទឹក។
- ធ្វើការព្យាករណ៍ និងជូនដំណឹងឲ្យដឹងជាមុននូវព័ត៌មាន ស្តីពីស្ថានភាពអាកាសធាតុ កម្ពស់ទឹកទន្លេ ទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត ដើម្បីបង្ការផលប៉ះពាល់ដល់អាយុជីវិត និង ការខូចខាតដល់ទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងឯកជន។
- ការត្រៀមបង្ការទុកជាមុននូវទីទួលសុវត្ថិភាព ប្រេងឥន្ធនៈ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងការ ស្តារឡើងវិញនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំណង់ការងារទឹក ដែលខូចខាតក្រោយពីព្រឹត្តិការណ៍ គ្រោះមហន្តរាយដោយទឹកជំនន់។
- បន្តអប់រំ និងផ្តល់ព័ត៌មានដល់ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ ដែលងាយរងគ្រោះឲ្យបានទាន់ ពេលវេលា។
- បង្កើនកិច្ចសហការ និងសម្របសម្រួលជាមួយថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។
- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ សម្រាប់ ការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត។

តារាងសូចនាករ ស្តីពីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ រាំងស្ងួតនិងទឹកប្រៃ

សូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ២០២៣ ជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០២៤ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៥ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៦ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៧ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៨ ព្យាករណ៍
១.កាត់បន្ថយ និងការពារទប់ស្កាត់ ទឹកជំនន់	ហិកតា	១៣៩ ២៥៦	រក្សានិរន្តរភាពនិងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម ការពារទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ				
២.ការការពារច្រាំងទន្លេ	ម៉ែត្រ	៣៨ ៤១៦	រក្សានិរន្តរភាពនិងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម ការពារទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ				
៣.កាត់បន្ថយ និងការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ	ហិកតា	២៤ ៥៨២	រក្សានិរន្តរភាពនិងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម និងដំណាំគ្រប់ប្រភេទ				
៤.ត្រៀមជួយសង្គ្រោះដំណាំស្រូវ ពេលរាំងស្ងួត និងខ្វះទឹក	ហិកតា		៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០
៥.សាងសង់ស្ថានីយបូមទឹក	កន្លែង	៣៣					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥
+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៣៨	៤៣	៤៨	៥៣	៥៨
៦.ជួសជុលស្ថានីយបូមទឹកក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៩	៩	៩	៩	៩
៧.ជួសជុលម៉ាស៊ីនបូមទឹកក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១៨	១៨	១៨	១៨	១៨

៤.៥.៤. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងនវានុវត្តន៍លើប្រព័ន្ធព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម

គ្រប់វិធានការនានាសម្រាប់កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់បង្កឡើងដោយទឹក គឺអាស្រ័យលើទិន្នន័យ និងព័ត៌មានជាក់លាក់ ក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការរៀបចំគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រោព ដូចជា ទំនប់ អាងទឹក ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងសំណង់ពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកដទៃទៀត។ ការប្រកាសភាពអាសន្ន ក៏ទាមទារឲ្យមានការព្យាករណ៍មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ ជឿទុកចិត្តបាន ទាន់ពេលវេលា និងគ្របដណ្តប់សម្រាប់លក្ខខ័ណ្ឌអនាគត។

ការព្យាករណ៍គ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹកជំនន់នៅតាមទន្លេមេគង្គ ទន្លេបាសាក់ ទន្លេសាប ព្រមទាំងដៃរបស់វា និងការវិភាគបាតុភូតធាតុអាកាសផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះមហន្តរាយ នៅមិនទាន់ឆ្លើយតបតាមតម្រូវការជាតិ ដែលទាមទារឲ្យមានមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងច្បាស់លាស់ ឧបករណ៍សម្ភារៈ និងមន្ត្រីជំនាញដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិជ្ជាថ្មីៗ។

ពុំទាន់មានការប្រមូលទិន្នន័យជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ និងការស្រាវជ្រាវច្បាស់លាស់លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យការកសាងនូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ស្តីពីវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានការយឺតយ៉ាវ។

ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសទទួលនូវរបបខ្យល់មូសុង និងមានអំណោយផលល្អដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម។ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងប្រទេស និងនៅក្នុងតំបន់បណ្តាលឲ្យកើតមានឡើងនូវទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួតជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ វិធានការនានាក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន បង្ការឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា ដើម្បីកាត់បន្ថយការខូចខាតនាពេលបច្ចុប្បន្ននៅមានកម្រិត។ បាតុភូតធម្មជាតិទាំងនោះ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ជាពិសេសដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាកសិករ ដែលប្រកបរបរកសិកម្ម ស្រែចំការ នៅវាលទំនាប និងដីទំនាបជាប់សងខាងទន្លេមេគង្គ។ ស្ទើរតែជារៀងរាល់ឆ្នាំទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួតបានបំផ្លិចបំផ្លាញកសិផល ទ្រព្យសម្បត្តិ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ និងអាយុជីវិតប្រជាពលរដ្ឋដែលជាកត្តាមួយរារាំងដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍប្រទេស និងគោលនយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវរាល់បញ្ហាខាងលើ និងធានាការព្យាករណ៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានផែនការសកម្មភាព ដូចតទៅ៖

❖ ***បង្កើត និងគាំទ្រកិច្ចដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម***

- ជំរុញដំណើរការសាងសង់អាគារមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ គ្រប់គ្រងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
- បំពាក់សម្ភារៈឧបករណ៍ និងបច្ចេកវិទ្យាទំនើប ព្រមទាំងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ។
- បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីទទួលបន្ទុកការងារតាមផ្នែក តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា ទស្សនកិច្ចសិក្សា កម្មសិក្សាជាដើម។

- បង្កើត និងដំណើរការនូវបណ្ណាល័យ ដែលមានលក្ខណៈទំនើប និងឌីជីថល (E-library) និងជាមជ្ឈមណ្ឌលប្រមូលផ្តុំ ផ្សព្វផ្សាយ និងរក្សាទុកនូវឯកសារជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម។

❖ ***លើកកម្ពស់ និងកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន-ទិន្នន័យធនធានទឹក និងទិន្នន័យប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ***

- បង្កើតកម្រងព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹកជាតិ (National Water Sector Profile) រួមមាន៖
  - \+ រៀបចំសារពើភ័ណ្ឌអាងស្តុកទឹកធំៗ ទីតាំងប្រភពទឹក ប្រព័ន្ធការពារទឹកជំនន់ និងប្រព័ន្ធដោះទឹកជំនន់ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាងទន្លេ/ស្ទឹង។
  - \+ រៀបចំសារពើភ័ណ្ឌប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងផ្ទៃដីដាំដុះតាមរដូវនីមួយៗ ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដូចជា ទូរញាណ (Remote Sensing)។
  - \+ ប្រមូលចងក្រងនូវរាល់ឯកសារគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលប្រើប្រាស់ថវិកាជាតិ ថវិកាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ។
  - \+ បន្តចងក្រង និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន និងទិន្នន័យសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក។
- ជំរុញការសិក្សា និងការកសាងផែនទីទឹកក្រោមដីនៅទូទាំងប្រទេស។
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍស្តង់ដារជាតិ សម្រាប់ការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងស្តង់ដារជាតិសម្រាប់ការងារជួសជុល និងថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។

❖ ***កែលម្អ និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន-ទិន្នន័យជលសាស្ត្រ ឧតុនិយម និងនវានុវត្តន៍***

- កែលម្អ និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពព្យាករណ៍ និងការប្រកាសអាសន្ន ស្តីពីភាពរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ និងខ្យល់ព្យុះ សម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង។
- កែលម្អ និងបន្តការសាងសង់ស្ថានីយជលសាស្ត្រ ស្ថានីយឧតុនិយម ប៉ុស្តិ៍តម្រងទឹកភ្លៀង ក្តារម៉ែត្រវាស់កម្ពស់ទឹក នៅតាមទន្លេ/ស្ទឹងសំខាន់ៗ ព្រមទាំងការប្រមូលផ្តុំទិន្នន័យវិភាគព្យាករណ៍ និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន។
- លើកកម្ពស់សមត្ថភាពផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មានជលសាស្ត្រ-ឧតុនិយម និងបន្តចូលរួមអប់រំណែនាំដល់សាធារណជនឲ្យចេះត្រៀមបង្ការទុកជាមុន និងចូលរួមទប់ស្កាត់នូវរាល់គ្រោះមហន្តរាយ ដែលបង្កដោយខ្យល់ព្យុះ គ្រោះទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួតជាដើម។

តារាងសូចនាករ ស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងនវានុវត្តន៍លើព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖

សូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ២០២៣ ជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០២៤ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៥ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៦ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៧ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៨ ព្យាករណ៍
១.ជំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រវាស់កម្ពស់ទឹក	កន្លែង	៥៦					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥

+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៦១	៦៦	៧១	៧៦	៨១
២.ជួសជុលស្ថានីយជលសាស្ត្រវាស់កម្ពស់ទឹក ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៩	៩	៩	៩	៩
៣.ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រពិនិត្យគុណភាពទឹក	កន្លែង	១៩					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១	១	១	១	១
+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		២០	២១	២២	២៣	២៤
៤.ដំឡើងស្ថានីយឧតុនិយម	កន្លែង	៩៨					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥
+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		១០៣	១០៨	១១៣	១១៨	១២៣
៥.ជួសជុលស្ថានីយឧតុនិយម ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥

៤.៥.៥. បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក

ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ក្រៅពីការផ្គត់ផ្គង់ទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងជឿទុកចិត្តបានសម្រាប់រាល់ការប្រើប្រាស់ វាក៏ជាសកម្មភាពដ៏សំខាន់ដើម្បីថែរក្សា និងរក្សាភាពរភាពបរិស្ថាន។ ក្នុងបរិបទ និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន មានភស្តុតាងជាច្រើនបានបង្ហាញពីការកើនឡើងនៃសម្ពាធមកលើទឹក និងធនធានដទៃទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងទឹកដូចជា ការកាប់ព្រៃឈើ ការនេសាទត្រីដោយប្រើវិធីខុសច្បាប់ ការបង្ហូរទឹកសំណល់ចេញពីទីក្រុង និងទីប្រជុំជននានា ការចាក់សំណល់រឹង និងរាវ ការលេច និងការបង្ហូរប្រេងពីនាវាចូលទៅក្នុងទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក បឹងបួរ និងសមុទ្រ។ ដូច្នេះតម្រូវឲ្យចាត់វិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ក្នុងការទប់ស្កាត់នូវរាល់សកម្មភាពខាងលើ ដូចដែលបណ្ដាប្រទេសក្នុងតំបន់ធ្លាប់បាន និងកំពុងប្រើប្រាស់ ក្នុងកិច្ចការពារធនធានទឹក ឲ្យរួចផុតពីការខូចខាត និងការបំផ្លិចបំផ្លាញ។

ច្បាប់ និងគោលនយោបាយ ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក លិខិតបទដ្ឋាន និងបញ្ញត្តិផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក ដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យរាល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក។

ដើម្បីដោះស្រាយបាននូវរាល់បញ្ហាខាងលើ និងធានាការគ្រប់គ្រងទឹកប្រកបដោយនិរន្តរភាព ព្រមទាំងធានាបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានផែនការសកម្មភាពដូចតទៅ៖

❖ ***បន្តកសាង រៀបចំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនានា***

- ធ្វើវិសោធនកម្មលើច្បាប់ ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគោលនយោបាយជាតិ លើវិស័យធនធានទឹក
- ជំរុញការអនុម័តលើអនុក្រឹត្យ ស្ដីពីអាជ្ញាប័ណ្ណទឹក និងអនុក្រឹត្យ ស្ដីពីគុណភាពទឹក
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ធ្វើការរៀបចំ និងធ្វើការចុះបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ទីតាំងភូមិសាស្ត្រប្រភពទឹក និងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។
- រៀបចំនីតិវិធី សម្រាប់ការវាយតម្លៃ និងការចាត់វិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់មកលើធនធានទឹក បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម។

- ជំរុញសកម្មភាព ក្នុងការបង្កើតយន្តការគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេ និងកិច្ចដំណើរការ។

❖ ***ពង្រឹងវិធានការទប់ស្កាត់ ការពារ និងអភិរក្សធនធានទឹក***

- ពង្រឹង និងជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ គោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនានា ឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងមានវិធានការទប់ស្កាត់រាល់គម្រោងសាងសង់ គម្រោងស្តារឡើងវិញ ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរមកលើធនធានទឹក និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។
- ពង្រឹងការងារអភិរក្សអាងស្តុកទឹក បឹងបួធម្មជាតិ វាលទំនាបលិចទឹកសំខាន់ៗ ដើម្បីសម្រួលដល់ការដោះទឹកជំនន់ និងរួមចំណែកដល់ការដោះស្រាយបញ្ហាភាពរាំងស្ងួត។
- ហាមឃាត់ ទប់ស្កាត់ និងចាត់វិធានការជាបន្ទាន់ចំពោះការចាក់ដី រំលោភលើផ្លូវទឹកធម្មជាតិដូចជា ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក បឹងបួ អាងស្តុកទឹក វាលទំនាបលិចទឹក សម្រាប់ដោះទឹកជំនន់ និងឆ្នេរសមុទ្រ ដែលគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត។
- អនុវត្តន៍នូវវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ លើការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹក ដោយគិតគូរច្បាស់លាស់ពីប្រភពទឹក តម្រូវការប្រើប្រាស់ទឹក សម្រាប់ពហុវិស័យ និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន។
- ពង្រឹងការអនុវត្តអនុក្រឹត្យ ស្តីពីការកំណត់ដែនព្រៃលិចទឹកនៅក្នុងខេត្តទាំង៦ ជុំវិញបឹងទន្លេសាប។
- រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងទន្លេមេគង្គ និងផែនការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធានទឹកសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង។
- ជំរុញការរៀបចំរបាយការណ៍ស្ថានភាពបឹងទន្លេសាប និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍អាងសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សបឹងទន្លេសាប ដោយអនុលោមតាមវិធានការណ៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ។

តារាងសូចនាករ ស្តីពីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការការពារ និងការអភិរក្សវិស័យធនធានទឹក៖

សូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ២០២៣ ជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០២៤ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៥ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៦ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៧ ព្យាករណ៍	ឆ្នាំ២០២៨ ព្យាករណ៍
១.សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យ និងបញ្ញត្តិ នានាពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក		រៀបចំបាន អនុក្រឹត្យ ចំនួន ២	អាជ្ញាប័ណ្ណទឹក និងការចែកចាយទឹក	គុណភាពទឹក	ការកំណត់ ភូមិសាស្ត្រ នៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ	បញ្ញាតិ នានាពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក	បញ្ញាតិនានា ពាក់ព័ន្ធនឹង ទឹក
២.ការកំណត់ផ្ទៃព្រំអាង ចំណីស្ទឹង ចំណីប្រឡាយ ចំណីអូរ បឹងធម្មជាតិ	កន្លែង	៣៥៥					
+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១២	១២	១២	១២	១២
+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៣៦៧	៣៧៩	៣៩១	៤០៣	៤១៥

៤.៦. ការកំណត់សូចនាករសម្រាប់អនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

ល.រ	យុទ្ធសាស្ត្រ និងសូចនាករ	ឯកតា	ឆ្នាំ ២០២៣ ជាក់ស្តែង មានកន្លងមក	ឆ្នាំ ២០២៤ ព្យាករណ៍ ចំណុចដៅ	ឆ្នាំ ២០២៥ ព្យាករណ៍ ចំណុចដៅ	ឆ្នាំ ២០២៦ ព្យាករណ៍ ចំណុចដៅ	ឆ្នាំ ២០២៧ ព្យាករណ៍ ចំណុចដៅ	ឆ្នាំ ២០២៨ ព្យាករណ៍ ចំណុចដៅ	ផ្សេងៗ
ក	**ការកែលម្អ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស**								
	១.បញ្ជូនមន្ត្រីចូលរួមក្នុងការ								
	- បណ្តុះបណ្តាលសម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	នាក់		២៥០	២៥០	២៥០	២៥០	២៥០	ក្នុង និងក្រៅប្រទេស
	- សិក្ខាសាលាសម្រេចបានតាមឆ្នាំនីមួយៗ	នាក់		៣៥០	៣៥០	៣៥០	៣៥០	៣៥០	ក្នុង និងក្រៅប្រទេស
	២.បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលា	លើក		៣០	៣០	៣០	៣០	៣០	ក្នុងប្រទេស
ខ	**ការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹករួមទាំងការអនុវត្តអន្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ**								
	១.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីដំណាំស្រូវ	ហិកតា	១ ៩៤៣ ៩៩២						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០	៣០ ០០០	ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		១ ៩៧៣ ៩៩២	២ ០០៣ ៩៩២	២ ០៣៣ ៩៩២	២ ០៦៣ ៩៩២	២ ០៩៣ ៩៩២	ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	២.បង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដំណាំរួមផ្សំ	ហិកតា	១៨ ៧៨៦						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	ហិកតា		៥០០	៥០០	៥០០	៥០០	៥០០	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	ហិកតា		១៩ ២៨៦	១៩ ៧៨៦	២០ ២៨៦	២០ ៧៨៦	២១ ២៨៦	
	៣.បង្កើតសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក	កន្លែង	៦១២						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៧	៧	៧	៧	៧	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៦១៩	៦២៦	៦៣៣	៦៤០	៦៤៧	
គ	**ការគ្រប់គ្រងគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត**								
	១.កាត់បន្ថយ និងការពារទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់	ហិកតា	១៣៩ ២៥៦	រក្សានិរន្តរភាព និងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម ការពារទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ					
	២.ការការពារច្រាំងទន្លេ	ម៉ែត្រ	៣៧ ៨៨១	រក្សានិរន្តរភាព និងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម ការពារទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់ជាតិ					
	៣.កាត់បន្ថយ និងការពារទប់ស្កាត់ទឹកប្រៃ	ហិកតា	២៤ ៥៨២	រក្សានិរន្តរភាព និងបង្កើនការការពារផ្ទៃដីកសិកម្ម និងដំណាំគ្រប់ប្រភេទ					

	៤.ត្រៀមជួយសង្គ្រោះដំណាំស្រូវពេលរាំងស្ងួត និងខ្វះទឹក	ហិកតា		៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០	៩០ ០០០	ស្រូវប្រាំង+វស្សា
	៥.សាងសង់ស្ថានីយបូមទឹក	កន្លែង	៣៣						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៣៨	៤៣	៤៨	៥៣	៥៨	
	៦.ជួសជុលស្ថានីយបូមទឹកក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៩	៩	៩	៩	៩	
	៧.ជួសជុលម៉ាស៊ីនបូមទឹកក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១៨	១៨	១៨	១៨	១៨	
ឃ	**ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ស្តីពីធនធានទឹក និងឧតុនិយម**								
	១.ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រ វាស់កម្ពស់ទឹក	កន្លែង	៥៦						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		៦១	៦៦	៧១	៧៦	៨១	
	២.ជួសជុលស្ថានីយជលសាស្ត្រក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៩	៩	៩	៩	៩	
	៣.ដំឡើងស្ថានីយជលសាស្ត្រពិនិត្យគុណភាពទឹក	កន្លែង	១៩						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១	១	១	១	១	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		២០	២១	២២	២៣	២៤	
	៤.ដំឡើងស្ថានីយឧតុនិយម	កន្លែង	៩៨						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		១០៣	១០៨	១១៣	១១៨	១២៣	
	៥.ជួសជុលស្ថានីយឧតុនិយមក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		៥	៥	៥	៥	៥	
ង	**ការការពារ និងការអភិរក្សធនធានទឹក**								
	១.សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យ និងបញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក		មានអនុក្រឹត្យចំនួន ២ រួចហើយ	អាជ្ញាប័ណ្ណទឹកនិងការចែកចាយទឹក	គុណភាពទឹក	ការកំណត់ភូមិសាស្ត្រនៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ	បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក	បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងទឹក	
	២.ការកណត់ផ្ទៃព្រាំអាង ចំណីស្ទឹង ចំណីប្រឡាយ ចំណីអូរ និងបឹងធម្មជាតិ	កន្លែង	២៧៥						
	+ក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ	កន្លែង		១២	១២	១២	១២	១២	
	+សរុបបន្តបន្ទាប់	កន្លែង		២៨៧	២៩៩	៣១១	៣២៣	៣៣៥	

៥. ស្ថានភាពថវិកា

៥.១. ប្រភពថវិកា

ប្រភពថវិកាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈភាគច្រើន គឺបានមកពីថវិកាជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ កន្លងមក ថវិកាសម្រាប់ការងារជួសជុល និងស្តារឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ គឺបានមកពីថវិកាជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍រួមមាន៖ ប្រទេសជប៉ុន ប្រទេសបារាំង សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ប្រទេសឥណ្ឌា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងថវិកាមួយចំនួនទៀតបានមកពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) និងធនាគារពិភពលោក (WB)។ ថ្វីបើមានការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ខាងលើយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនោះពុំដែលបានគ្រោងថវិកា សម្រាប់បម្រើឲ្យការងារថែទាំ និងដំណើរការប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រឡើយ និងដោយសារថវិកាជាតិនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យការថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនៅជួបបញ្ហាច្រើន។ បច្ចុប្បន្ននេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្សព្វផ្សាយ និងពង្រឹងការអនុវត្ត សារាចរ លេខ០១ សរ ស្តីពីនិរន្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ សម្រាប់កិច្ចដំណើរការ និងការថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដោយបង្កើតឡើងនូវសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការបន្ធូរបន្ទុកលើថវិកាជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានលើកទឹកចិត្តដល់ក្រុមហ៊ុនឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តរជាតិ ដែលមានបំណងវិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍លើការងារធារាសាស្ត្រខ្នាតតូច មធ្យម និងខ្នាតធំ ផងដែរ។

៥.២. ចំណូល និងចំណាយថវិកាប្រចាំឆ្នាំ

នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានបរទេសប្រចាំឆ្នាំ លើការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹកនៅកម្ពុជា មានការប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ យោងទៅតាមប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការទទួលជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។ ដើម្បីជំរុញកំណើតសេដ្ឋកិច្ច និងលើកកម្ពស់ជីវភាព ក៏ដូចជាសុខមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងបរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក គឺជាអាទិភាពមួយក្នុងចំណោមអាទិភាពដទៃទៀត ដែលទាមទារឲ្យមានការវិនិយោគ និងការបណ្តាក់ទុនឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រព និងដើម្បីធានាបាននិរន្តរភាពរបស់វា រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាននិងកំពុងអនុវត្តយ៉ាងសកម្មក្នុងការរៀបចំសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ដើម្បីប្រតិបត្តិការប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រង និងដំណើរការជួសជុល-ថែទាំ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដោយខ្លួនឯង ជៀសវាងការពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ បទពិសោធន៍កន្លងមក បានបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ថា បើគ្មានការចូលរួមពីសហគមន៍ និងអ្នកទទួលផលលើការប្រើប្រាស់ទឹកទេនោះការគ្រប់គ្រង ការថែទាំ និងកិច្ចប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រព នឹងជួបប្រទះការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការធានាឲ្យប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រទាំងនោះមានប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងនិរន្តរភាព។

៥.៣. តម្រូវការថវិកា

ដើម្បីអនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ឲ្យទទួលបានជោគជ័យ នឹងឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលបំណង និងគោលដៅដែលបានកំណត់ខាងលើ ព្រមទាំងចូលរួមចំណែកធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅចម្បងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក៏ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ នោះ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវការថវិកាសរុបទាំងអស់ចំនួន **៣ ៣៦៣ ៦៧៩ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក** ដែលក្នុងនោះ ថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន **៤១៧ ៩៧៨ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក** និងជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មានចំនួន **២ ៩៤៥ ៧០១ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក។** នៅក្នុងចំនួននៃជំនួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់នេះ មានតែចំនួន **២ ៧៩១ ០៦៤ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក** ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាហើយ និងកំពុងសន្យា ដូចនេះតម្រូវឲ្យមានការស្វែងរកជំនួយបន្ថែមពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន **១៥៤ ៦៣៧ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក** ថែមទៀត។ គម្រោងថវិកាទាំងនេះនឹងត្រូវចំណាយទៅតាមយុទ្ធសាស្ត្រ/កម្មវិធី និងសកម្មភាពគម្រោងដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	យុទ្ធសាស្ត្រ/កម្មវិធី និងសកម្មភាពគម្រោង	ថវិការដ្ឋ (ដុល្លារអាមេរិក)	ជំនួយបរទេស និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ដុល្លារអាមេរិក)		សរុបថវិកា (ដុល្លារអាមេរិក)
			មានកិច្ចសន្យា	ស្វែងរកជំនួយ	
១	លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ	៤៧ ៥៨០ ០០០	២៤ ៦២០ ០០០	៣ ៦៨៨ ០០០	៧៥ ៨៨៨ ០០០
២	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ	៣០១ ០៤៨ ០០០	២ ៤៥៧ ៧០៤ ០០០	៥៣ ០០០ ០០០	២ ៨១១ ៧៥២ ០០០
៣	លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ រាំងស្ងួត និងទឹកប្រៃ	៥៨ ៥០០ ០០០	២៥២ ៥៤០ ០០០	៦១ ៦៦០ ០០០	៣៧២ ៧០០ ០០០
៤	ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងនវានុវត្តន៍លើព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៥ ៥៥០ ០០០	៤៦ ២០០ ០០០	១៧ ៤១០ ០០០	៦៩ ១៦០ ០០០
៥	បង្កើនប្រសិទ្ធភាព ការការពារ និងការអភិរក្សវិស័យធនធានទឹក	៥ ៣០០ ០០០	១០ ០០០ ០០០	១៨ ៨៧៩ ០០០	៣៤ ១៧៩ ០០០
សរុប		**៤១៧ ៩៧៨០០០**	**២ ៧៩១ ០៦៤០០០**	**១៥៤ ៦៣៧ ០០០**	**៣ ៣៦៣៦៧៩០០០**

ជាមួយថវិកាដែលបានគ្រោងនេះ នឹងត្រូវចំណាយទៅតាមយុទ្ធសាស្ត្រ/កម្មវិធី និងសកម្មភាពគម្រោងដែលត្រូវបានបែងចែកទៅតាមបណ្តាឆ្នាំនីមួយៗ ដូចមានក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

គិតជាឯកតា ១.០០០ដុល្លារអាមេរិក

ល.រ	យុទ្ធសាស្ត្រ/កម្មវិធី សកម្មភាព គម្រោង	ឆ្នាំ ២០២៤	ឆ្នាំ ២០២៥	ឆ្នាំ ២០២៦	ឆ្នាំ ២០២៧	ឆ្នាំ ២០២៨	សរុបរួម	រាជរដ្ឋាភិបាល	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
១	លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល-ហិរញ្ញវត្ថុ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ	១៥ ៩៥៧	១៥ ៧២៧	១៦ ៩២៦	១៣ ៧៣៨	១៣ ៥៤០	៧៥ ៨៨៨	៤៧ ៥៨០	២៨ ៣០៨
២	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ	៥៨៣ ១៣៥	៦០៤ ៤៦០	៥៧៥ ៤១០	៥២៥ ៣២០	៥២៣ ៤២៧	២ ៨១១ ៧៥២	៣០១ ០៤៨	២ ៥១០ ៧០៤
៣	លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ រាំងស្ងួត និងទឹកប្រៃ	៧៦ ០០០	៧៨ ០០០	៨៣ ០០០	៦៧ ៥០០	៦៨ ២០០	៣៧២ ៧០០	៥១ ០០០	៣២១ ៧០០
៤	ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងនវានុវត្តន៍លើព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១៤ ៦៤៦	១៦ ៦៣២	១៧ ១៨២	១០ ៣៥០	១០ ៣៥០	៦៩ ១៦០	៥ ៥៥០	៦៣ ៦១០
៥	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការការពារ និងការអភិរក្សវិស័យធនធានទឹក	៨ ៥៣១	១០ ០១៤	១០ ៥១៤	៤ ០៦០	១ ០៦០	៣៤ ១៧៩	៥ ៣០០	២៨ ៨៧៩
សរុប		៦៩៨ ២៦៩	៧២៤ ៨៣៣	៧០៣ ០៣២	៦២០ ៩៦៨	៦១៦ ៥៧៧	៣ ៣៦៣ ៦៧៩	៤១៧ ៩៧៨	២ ៩៤៥ ៧០១

(ជូនភ្ជាប់តារាងឧបសម្ព័ន្ធគម្រោងវិនិយោគលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម)

វិធានការអនុវត្តសំខាន់ៗ

ធនធានទឹកបាន និងកំពុងដើរតួនាទីស្នូល និងបានចូលរួមចំណែកដ៏ធំធេង ដល់សេចក្តីត្រូវការលើការអភិវឌ្ឍសម្រាប់វិស័យជាច្រើន ដែលទ្រទ្រង់ដល់ការលូតលាស់ និងការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ការអនុវត្តប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវនូវតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងការអភិវឌ្ឍ ការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹក ទាមទារឲ្យក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវតែបន្តផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើវិធានការសំខាន់ៗ មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ធានាបានការប្រើប្រាស់ទឹកជាអតិបរមា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលនូវបណ្តាសក្តានុពលនៃប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលមាន ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទឹកសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវការទឹកជាចាំបាច់។
- ការធានាឲ្យមានការចូលរួម យ៉ាងសកម្ម ប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងឲ្យបានចំនួនច្រើនជាងមុនពីសំណាក់កសិករទាំងឡាយនៅក្នុងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក។

- ធានាដល់ការពង្រឹងនូវដំណើរការនៃការផ្តល់អាទិភាពដល់ការស្តារ ការកសាងការថែទាំ និងការគ្រប់គ្រងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដូចជា អាងស្តុកទឹក ប្រឡាយទឹក ប្រព័ន្ធដោះទឹក ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យទឹកជំនន់ ទំនប់ការពារទឹកប្រៃ និងស្ថានីយបូមទឹក ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពស្រោចស្រពដល់ផ្ទៃដីដាំដុះ និងការពារផលិតកម្មកសិកម្ម។
- ការយកចិត្តទុកដាក់លើមតិយោបល់ និងសិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការទទួលបានទឹកស្អាត និងការធានាបាននូវសុវត្ថិភាពស្បៀង សម្រាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការចូលរួមចំណែកធ្វើឲ្យសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍សម្រាប់កម្ពុជា និងដើម្បីធានាបាននូវប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងទឹកដែលគ្មានការបំពុលនៅតាមបណ្តាអាងទន្លេ-ស្ទឹង និងក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ និងបន្តសិក្សាពីការប្រើប្រាស់ធនធានទឹក ក្នុងទន្លេ បឹងបួរ ស្ទឹង និងបឹងទន្លេសាប។
- ធានាឲ្យមានការចូលរួម និងសហការឲ្យបានជិតស្និទ្ធពីសំណាក់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធានាឲ្យបានការអភិវឌ្ឍ ការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សធនធានទឹកតាមអន្តរវិស័យប្រកបដោយការសម្របសម្រួល និងលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។
- ប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយ ធនធាន និងយន្តការ ដែលមានដើម្បីធានាឲ្យបានសន្តិសុខទឹកស្អាតគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងរយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ និងគ្រប់តំបន់ សម្រាប់ផលិតកម្មគ្រប់វិស័យ ការប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងដើម្បីការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។
- ប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយ ធនធាន និងយន្តការ ដែលមានដើម្បីកាត់បន្ថយឲ្យនៅកម្រិតជាអតិបរិមា នូវផលប៉ះពាល់ពីទឹកជំនន់ តាមរយៈការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទន់និងរឹង ប្រកបដោយគុណភាព ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិជ្ជាទាន់សម័យនិងពង្រឹង កសាងនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ ដើម្បីគ្រប់គ្រង ការពារ និងកាត់បន្ថយជំនន់ទឹកភ្លៀង ជំនន់ទន្លេ ទឹកសមុទ្រ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។
- សហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានគុណភាពទឹក ក្នុងគោលបំណង បញ្ចៀសឲ្យបានការបំពុលធនធានទឹកពីប្រភពផ្សេងៗ ដើម្បីការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងជាពិសេសធនធានមច្ឆជាតិ។

ជំពូកទី ៣
ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

ក. គោលបំណង

គោលបំណងនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ គឺបង្កើតឡើង ដើម្បីពិនិត្យតាមដាន និងវាស់វែងពីវឌ្ឍនភាព ក៏ដូចជាកំណត់បញ្ហាប្រឈមនានា ដែលត្រូវធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តន៍គម្រោង និងដើម្បីវាយតម្លៃលទ្ធផល និងសមិទ្ធផល ដែលសម្រេចបាន ព្រមទាំងប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល នៃការប្រើប្រាស់ធនធាន ដែលបានកំណត់។ តាមរយៈប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃនេះ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម អាចទទួលព័ត៌មានបានទាន់ពេលវេលា ស្តីពីការអនុវត្តសកម្មភាព លទ្ធផលសម្រេចបាន និងបញ្ហាប្រឈមនានា ដែលក្រសួងចាំបាច់ត្រូវកំណត់ និងដាក់ចេញនូវវិធានការអន្តរាគមន៍កែលម្អផ្សេងៗ សំដៅធានាសម្រេចអោយបានជាអតិបរមានូវលទ្ធផលដែលក្រសួងរំពឹងទុកក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ២០២៤-២០២៨។ បន្ថែមលើនេះក្រសួងនឹងបង្ហាញឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ឃើញអំពីព័ត៌មាននានាដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តគម្រោងសកម្មភាពនៅក្នុងបណ្តាថវិកាកម្មវិធី ដូចបានលើកឡើងខាងលើ។

ខ. វិធីសាស្ត្រ និងយន្តការ

ក្រសួងបានដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដែលឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតលេខ ២៨៤៥ ធទឧ ចុះថ្ងៃទី ២២-១១-២០១៣ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ដែលនឹងផ្តល់ឲ្យអ្នករៀបចំផែនការ និងអ្នកអនុវត្តន៍នូវក្របខ័ណ្ឌរួមមួយ ដើម្បីធ្វើការការវាយតម្លៃពីវឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈម ដែលគម្រោងកម្មវិធីនីមួយៗបានជួបប្រទះ ក៏ដូចជាដំណើរការអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ទាំងមូល។

វិធីសាស្ត្រមួយចំនួនដែលនឹងត្រូវយកមកប្រើមានដូចជា កម្រងសំណួរ ការសម្ភាសន៍ជាក្រុមលើប្រធានបទជាក់លាក់មួយ ការពិនិត្យឯកសារ ការសង្កេត ករណីសិក្សា ការវិភាគទិន្នន័យ និងវិធីសាស្ត្រចូលរួម។ ការសម្ភាសន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយបុគ្គល ឬក្រុម ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យប្រកបដោយគុណភាព។ សម្ភាសន៍ជាក្រុមផ្តោតការប្រមូលផ្តុំបុគ្គលមួយចំនួនតូចដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រធានបទជាក់លាក់ ខណៈពេលដែលការត្រួតពិនិត្យឯកសារ ធ្វើការវិភាគលើឯកសារដែលមានស្រាប់។ ការសង្កេត ពាក់ព័ន្ធនឹងការសង្កេតក្នុងពេលវេលាកំណត់ជាក់ស្តែងលើសកម្មភាពរបស់គម្រោង ហើយករណីសិក្សា ផ្តល់នូវការវិភាគស៊ីជម្រៅអំពីករណីជាក់លាក់។ បច្ចេកទេសវិភាគទិន្នន័យនឹងត្រូវប្រើដើម្បីវិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលបានទាំងបរិមាណ និងគុណភាព។ ជាចុងក្រោយ វិធីសាស្ត្រចូលរួម គឺមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការត្រួតពិនិត្យ

និងវាយតម្លៃ។ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះផ្តល់នូវការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ការវាយតម្លៃដំណើរការវឌ្ឍនភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃគម្រោង។

ចំពោះយន្តការដែលនឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់មានដូចជា សូចនាករការអនុវត្ត ការប្រមូលទិន្នន័យ ឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យ វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃ យន្តការផ្តល់មតិ និងរបាយការណ៍។ យន្តការទាំងនេះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាព និងផលប៉ះពាល់នៃគម្រោង ឬកម្មវិធី។

របាយការណ៍ជាប្រចាំដល់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ដើម្បីផ្តល់មូលដ្ឋានព័ត៌មានទាន់ពេលវេលាដល់អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីការអនុវត្តអនុកម្មវិធី និងសកម្មភាពផ្សេងៗដែលត្រូវប្រកាន់យកនៅក្នុងក្រសួង។ ព័ត៌មានទាំងនេះនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីកែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តការងារ និងធានាបានការប្រើប្រាស់ធនធានថវិកាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការលើកកម្ពស់គណនេយ្យភាព។ មេរៀន និងលទ្ធផល ដែលទទួលបានពីការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់គម្រោងនៅក្នុងបណ្តាថវិកាកម្មវិធីនីមួយៗ នឹងត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់ធ្វើជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីកែសម្រួលការរៀបចំ និងកសាងផែនការថវិកា និងសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំបន្ទាប់។ បន្តប្រើប្រាស់ នូវបទដ្ឋានបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីវាយតម្លៃដែលបានបង្កើតឡើង និងប្រើប្រាស់កន្លងមក និងដែលអនុលោមតាមនីតិវិធីនៃការចំណាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ដើម្បីឲ្យសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ទទួលបានជោគជ័យ តម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់លើការងារដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើគោលដៅ គោលបំណង ទិសដៅ និងសកម្មភាពការងារ ដែលបានគ្រោងទុក ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានលទ្ធផលអភិវឌ្ឍន៍រួមក្នុងវិស័យធនធានទឹក។
- ពង្រឹង និងលើកម្ពស់សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ជំនាញបច្ចេកទេស និងស្មារតីទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ត្រីរាជការនៅក្នុងក្រសួង តាមបណ្តានាយកដ្ឋាន មន្ទីរ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងជំរុញការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា អង្គភាពក្រោម ឱវាទក្រសួង មន្ទីរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន ក្នុងភាពជាដៃគូប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយមានការសម្របសម្រួលពីក្រសួង។

គ.ក្របខ័ណ្ឌការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

នៅក្នុងក្របខណ្ឌការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃគឺជាដំណើរការពីរដែលខុសគ្នា ប៉ុន្តែមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក។ ខាងក្រោមនេះជាការពន្យល់សង្ខេបពីភាពខុសគ្នា៖

- **ការត្រួតពិនិត្យ៖** ការត្រួតពិនិត្យគឺជាដំណើរការបន្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូល វិភាគ និងបកស្រាយទិន្នន័យ ដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាព និងការអនុវត្តគម្រោង កម្មវិធី ឬគោលនយោបាយ។ វាផ្តោតលើការប្រមូលទិន្នន័យជាប្រចាំ ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើសកម្មភាពកំពុងត្រូវបានអនុវត្តតាមការគ្រោងទុក លទ្ធផលកំពុងត្រូវបានបញ្ជូន និងលទ្ធផលកំពុងត្រូវបានសម្រេច។ ការត្រួតពិនិត្យជួយកំណត់អត្តសញ្ញាណគម្លាតណាមួយពីគោលដៅដែលបានគ្រោងទុក ហើយអនុញ្ញាតឱ្យមានការកែតម្រូវទាន់ពេលវេលា។

- **ការវាយតម្លៃ៖** ការវាយតម្លៃគឺជាការវាយតម្លៃជាប្រព័ន្ធអំពីភាពពាក់ព័ន្ធ ប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធ ផល ផលប៉ះពាល់ និងនិរន្តរភាពនៃគម្រោង កម្មវិធី ឬគោលនយោបាយ។ វាពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលផ្តុំ និងការវិភាគទិន្នន័យ ដើម្បីយល់ពីលទ្ធផល និងផលប៉ះពាល់នៃអន្តរាគមន៍។ ការវាយតម្លៃផ្តល់នូវការយល់ដឹងអំពីអ្វីដែលដំណើរការ អ្វីដែលមិនដំណើរការ ហេតុអ្វីបានជាលទ្ធផលត្រូវបានសម្រេច ឬមិនបានសម្រេច និងវិធីកែលម្អការអន្តរាគមន៍នាពេលអនាគត។ មិនដូចការត្រួតពិនិត្យទេ ការវាយតម្លៃជាធម្មតាត្រូវបានធ្វើឡើងនៅចំណុចជាក់លាក់ក្នុងពេលវេលា ឬនៅចុងបញ្ចប់នៃគម្រោង ឬកម្មវិធី។

សរុបមក ការត្រួតពិនិត្យគឺជាដំណើរការបន្តដែលតាមដានវឌ្ឍនភាព និងការអនុវត្ត ខណៈពេលដែលការវាយតម្លៃគឺជាការវាយតម្លៃដ៏ទូលំទូលាយជាងនេះ ដែលពិនិត្យមើលប្រសិទ្ធភាព និងផលប៉ះពាល់ជារួមនៃអន្តរាគមន៍មួយ។ ទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងក្របខណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដើម្បីធានានូវគណនេយ្យភាព ការរៀនសូត្រ និងការសម្រេចចិត្តផ្អែកលើភស្តុតាង។

ក្របខ័ណ្ឌការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ មានគោលបំណងពិពណ៌នាពីសមិទ្ធផល ឬកង្វះខាតណាមួយ ដោយពិនិត្យមើលពីលទ្ធផល និងកត្តាដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ លើសពីនេះដោយសារដំណើរការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ត្រូវមានភស្តុតាងជាចាំបាច់ ដូចនេះវានឹងធ្វើជាប្រភពទិន្នន័យសំខាន់ ចំពោះសូចនាករមួយចំនួន សម្រាប់ការរៀបចំផែនការ និងកម្មវិធីសម្រាប់វដ្តតទៅមុខទៀត។

ស្នូលនៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ របស់ផែនការនេះ គឺក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផល ដែលជាការគ្រប់គ្រងមួយ សម្រាប់កំណត់លទ្ធផល និងសកម្មភាពគ្រប់កម្រិត រួមទាំងកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងសកម្មភាពទាំងអស់របស់ក្រសួង។ ក្របខ័ណ្ឌនេះនឹងកំណត់នូវភាពស៊ីគ្នារវាងកិច្ចប្រឹងប្រែង ដែលធ្វើឡើង ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅសំខាន់ៗ ដោយមានសមិទ្ធផល និងលទ្ធផលជាក់ស្តែង។ ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផលបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងការផ្តល់ធនធាន ធាតុចូល ដំណើរការអនុវត្ត លទ្ធផល និងផលប៉ះពាល់។

ក្នុងវដ្តនៃផែនការ ក្រសួងនឹងស្នើឱ្យអង្គភាពក្រោមឱវាទទាំងអស់ ឲ្យរៀបចំទៅតាមកម្រិតទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាពខ្លួនដែលមាន ៣កម្រិត គឺកម្រិតកម្មវិធី កម្រិតអនុកម្មវិធី និងកម្រិតសកម្មភាព។ កម្មវិធីការងារត្រូវផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងលទ្ធផលតាមជំនាញ ហើយលទ្ធផលតាមជំនាញត្រូវផ្សារភ្ជាប់គោលដៅ គោលបំណង និងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង។ ដូច្នេះនាយកដ្ឋាន និងមន្ទីរក្រោមឱវាទក្រសួងត្រូវអនុវត្តន៍គម្រោង និងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនស្របតាមរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី។ រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី មានសង្គតិភាពជាមួយថវិកា និងក្របខ័ណ្ឌតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដែលអង្គភាពនីមួយៗ និងមន្ទីរអាចមានកម្មវិធីច្រើន សម្រាប់អនុវត្តន៍រួមទាំងការងាររដ្ឋបាល សម្រាប់ប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃ ហើយកម្មវិធីនីមួយៗអាចមានអនុកម្មវិធី និងសកម្មភាពច្រើនផងដែរ។ ក្របខ័ណ្ឌការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ចែកចេញជា ៣ប្រភេទនៃការត្រួតពិនិត្យ ដែលបានរៀបចំនៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ។ ការត្រួតពិនិត្យទាំងបីប្រភេទនេះ មានទំនាក់ទំនង និងអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីផ្តល់នូវការយល់ដឹងយ៉ាងទូលំទូលាយអំពីការអនុវត្តកម្មវិធី និងផលប៉ះពាល់។

១. ក្របខ័ណ្ឌគោលដៅ

កិច្ចការនេះត្រូវធ្វើនៅកម្រិតកម្មវិធី គឺដើម្បីកំណត់ថា តើក្រសួងសម្រេចបាននូវគោលដៅតាមរយៈកម្មវិធីធំៗកម្រិតណា។ ការវាយតម្លៃត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោយរយៈពេល២ឆ្នាំកន្លះនៃការអនុវត្តផែនការ ៥ឆ្នាំ (ពាក់កណ្តាលអាណត្តិ)។ បន្ថែមលើព័ត៌មាន ដែលបានមកពីការពិនិត្យឡើងវិញនូវអនុកម្មវិធីប្រចាំឆ្នាំ ការតាមដានពីផលប៉ះពាល់ នឹងអាចធ្វើទៅបានដោយរួមបញ្ចូលទាំងប្រភពទិន្នន័យបន្ថែមពីការអង្កេត និងការវាយតម្លៃខាងក្រៅផ្សេងៗទៀត។

២. ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផលចុងក្រោយ

កិច្ចការនេះត្រូវធ្វើនៅកម្រិតអនុកម្មវិធីកម្រិតក្រសួង គឺដើម្បីកំណត់ថា តើអនុកម្មវិធីនឹងសម្រេចតាមលទ្ធផល ដែលចេញពីគោលដៅរបស់វាឬទេ។ ការវាយតម្លៃនេះត្រូវធ្វើប្រចាំឆ្នាំ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងប្រភពទិន្នន័យផ្សេងៗទៀតរួមបញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍ចុះពិនិត្យជាក់ស្តែង និងវាយតម្លៃវិសាមញ្ញផ្សេងៗទៀតលើមូលដ្ឋានដែលចាំបាច់។

៣. ក្របខ័ណ្ឌលទ្ធផល (ឬក្របខ័ណ្ឌដំណើរការ)

នេះជាការត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវធ្វើទាំងនៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី គឺផ្តោតលើការអនុវត្តន៍សកម្មភាពដើម្បីកត់ត្រាពីវឌ្ឍនភាពនៃសកម្មភាព និងលទ្ធផលនៃសកម្មភាព។ ការត្រួតពិនិត្យនេះត្រូវធ្វើនៅរាល់ត្រីមាស ហើយប្រភពទិន្នន័យ បានមកពីរបាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាស និងទិន្នន័យផ្សេងៗ ទៀតរួមបញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍នៃការអនុវត្តគម្រោងផង។ ការត្រួតពិនិត្យនេះជួយកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃភាពរាំងស្ទះ បញ្ហាប្រឈម និងផ្នែកដែលការកែលម្អអាចនៅធ្វើទៅបាន។

ឃ. ដំណាក់កាលវាយតម្លៃ

ការវាយតម្លៃគឺត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញលើទិន្នន័យ ដែលបានទទួលពេញ ១ឆ្នាំ និងត្រូវវាយតម្លៃថា តើអនុកម្មវិធីណាមួយមានហានិភ័យ ដែលមិនអាចសម្រេចបាននូវបំណងក្នុងដំណាក់កាលនេះ ព័ត៌មានដែលបានមកពីដំណាក់កាលធ្វើផែនការ ហើយការវាយតម្លៃកម្មវិធី ដែលបានបង្កើតនឹងត្រូវបង្ហាញច្បាស់អំពីយោបល់ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានក្នុងការវាយតម្លៃ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធផលទៅឲ្យនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុប្រើប្រាស់ក្នុងពេលពិនិត្យផ្ទៃក្នុង សម្រាប់ការកសាងកម្មវិធីប្រចាំឆ្នាំ។

នៅក្នុងក្របខណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ក្រៅតែពីការវាយតម្លៃដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនៅមានការវាយតម្លៃមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅដំណាក់កាលជាក់លាក់នៅក្នុងកម្មវិធីឬវដ្តរបស់គម្រោង។ ពេលវេលានៃការវាយតម្លៃអាចប្រែប្រួលអាស្រ័យលើទំហំ និងប្រភេទនៃអន្តរាគមន៍ និងគោលបំណងនៃការវាយតម្លៃ។

ការវាយតម្លៃមូលដ្ឋាន៖ ការវាយតម្លៃនេះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅខាងដើមនៃកម្មវិធី ឬគម្រោងដើម្បីបង្កើតបន្ទាត់មូលដ្ឋានមួយ សម្រាប់ធ្វើការវាស់វែង ប្រៀបធៀបការវិវត្តន៍នាពេលអនាគត។ វាផ្តល់នូវស្តង់ដារសម្រាប់ការវាយតម្លៃការផ្លាស់ប្តូរ និងផលប៉ះពាល់តាមពេលវេលា។

ការវាយតម្លៃក្រោយកម្មវិធី ឬគម្រោងចប់ភ្លាម៖ ការវាយតម្លៃនេះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅចុងបញ្ចប់នៃកម្មវិធី ឬគម្រោងដើម្បីវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាព លទ្ធផល និងផលប៉ះពាល់ជារួមរបស់វា។ វាផ្តល់នូវការវាយតម្លៃដ៏ទូលំទូលាយនៃសមិទ្ធិផល ឧបសគ្គ និងមេរៀនដែលបានរៀន។

ការវាយក្រោយកម្មវិធី ឬគម្រោងចប់យូរ៖ ការវាយតម្លៃធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់កម្មវិធី ឬគម្រោងរយៈពេលយូរ ដើម្បីវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់រយៈពេលវែង និងនិរន្តរភាពរបស់វា។ វាវាយតម្លៃថាតើលទ្ធផលដែលបានគ្រោងទុកមាននិរន្តរភាព និងកំណត់កត្តាដែលរួមចំណែក ឬរារាំងដល់និរន្តរភាព។

ការវាយតម្លៃអាដហុក (ចំពោះកិច្ច)៖ បន្ថែមពីលើការវាយតម្លៃដែលបានគ្រោងទុកដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ការវាយតម្លៃអាដហុកអាចត្រូវបានធ្វើឡើងនៅពេលណាក៏បានដើម្បីដោះស្រាយសំណួរវាយតម្លៃជាក់លាក់ ឬបញ្ហាដែលកំពុងកើតឡើង។ ការវាយតម្លៃទាំងនេះជារឿយៗត្រូវបានធ្វើឡើងតាមតម្រូវការសម្រាប់ការវិភាគស៊ីជម្រៅ ឬដើម្បីជូនដំណឹងដល់ការសម្រេចចិត្តលើទិដ្ឋភាពជាក់លាក់នៃអន្តរាគមន៍។

ពេលវេលានៃការវាយតម្លៃគួរតែស្របទៅតាមពេលវេលានៃការអនុវត្តកម្មវិធី ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យ ការវិភាគ និងការរាយការណ៍។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការពិចារណាលើធនធាន សមត្ថភាព និងលទ្ធភាពទទួលបានរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណាក់កាលវាយតម្លៃនីមួយៗ។ សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំក៏ត្រូវបានធ្វើឡើងពេញមួយកម្មវិធី ឬវដ្តរបស់គម្រោង ដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាព កំណត់បញ្ហាប្រឈម និងជូនដំណឹងដល់ការសម្រេចចិត្តរវាងការវាយតម្លៃផ្លូវការ។

សរុបមក ពេលវេលានៃការវាយតម្លៃគួរតែត្រូវបានរៀបចំផែនការជាយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានទាន់ពេលវេលា និងពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការកែលម្អកម្មវិធី ការសម្រេចចិត្ត និងគណនេយ្យភាព។

ង. ភាពប្រឈម

ភាពប្រឈមជាច្រើនទាក់ទងនឹងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃនៅតាមអង្គភាព និងមន្ទីរក្រោមឱវាទក្រសួងមានដូចខាងក្រោម៖

- តាមបណ្តានាយកដ្ឋាន និងមន្ទីរពុំទាន់មានចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរៀបចំសូចនាករ ដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ (ជាក់លាក់អាចវាស់វែងបាន អាចសម្រេចបានពិតប្រាកដ និងមានពេលវេលាកំណត់) នៅក្នុងជំនាញរបស់ខ្លួន។
- តាមនាយកដ្ឋាន និងមន្ទីរពុំទាន់មានចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ សម្រាប់វាស់វែងសូចនាកររបស់ខ្លួន។
- ក្រសួងពុំទាន់បានពង្រឹងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ថ្នាក់ក្រសួង សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក

និងឧតុនិយម និងការអនុវត្តគម្រោងនានារបស់អង្គភាពដែលមានក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ៣ឆ្នាំរំកិល។

- ការសម្របសម្រួល សមត្ថភាពជំនាញ និងកិច្ចសហការរវាងអង្គភាពអនុវត្តន៍គម្រោង ជាមួយនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធមួយចំនួន នៅមានកម្រិតក្នុងការរៀបចំផែនការកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ៣ឆ្នាំរំកិល របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស ឆ្នាំ។

ច. ការរៀបចំ និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

សម្រាប់ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ (២០២៤-២០២៨) ក្រសួងនឹងផ្ដោតអាទិភាពលើ៖

- ការរៀបចំប្រព័ន្ធ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងការអនុវត្តគម្រោងនានា របស់អង្គភាព នាយកដ្ឋាន និងមន្ទីរក្រោមឱវាទក្រសួង ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ៣ឆ្នាំរំកិល នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែលមានក្នុងកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព ដើម្បីគ្រប់គ្រងលើការចំណាយវិនិយោគសាធារណៈ ដែលប្រើប្រាស់ថវិកាជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ថវិកាចំណាយចរន្ត និងលទ្ធផលសម្រេចបាន។
- រៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល ស្ដីពីការរៀបចំសូចនាករ ដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ (ជាក់លាក់ អាចវាស់វែងបាន អាចសម្រេចបានពិតប្រាកដ និងមានពេលវេលាកំណត់) ដល់មន្ត្រីបង្គោល ដែលទទួលបន្ទុកការងារផែនការរបស់អង្គភាព នាយកដ្ឋាន មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយម គ្រប់រាជធានី-ខេត្តទាំងអស់។
- រៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល ស្ដីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ និងគម្រោងនានា របស់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួង និងមន្ទីរតាមបណ្ដារាជធានី-ខេត្ត។
- រៀបចំវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល ស្ដីពីការប្រមូលទិន្នន័យ ការវិភាគទិន្នន័យ និងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ សម្រាប់វាស់វែងសូចនាករ ដែលមាននៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ដល់មន្ត្រីបង្គោលដែលទទួលបន្ទុកការងារផែនការរបស់អង្គភាព របស់នាយកដ្ឋាន និងរបស់មន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយម គ្រប់រាជធានី-ខេត្ត និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ដូច្នេះដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅអាទិភាពរបស់ក្រសួងទាក់ទងនឹងការត្រួតពិត្យ និងវាយតម្លៃ ក្រសួងនឹង៖

- ពង្រឹងអង្គភាព ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃសកម្មភាពរបស់អង្គភាព នាយកដ្ឋាន និងមន្ទីរ ក្រោមឱវាទក្រសួង។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញ និងលើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវ ស្តីពីការប្រមូលរៀបចំទិន្នន័យ និងការវិភាគ លើការងារត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដល់មន្ត្រីនៅថ្នាក់នាយកដ្ឋាន និងថ្នាក់មន្ទីរ តាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត។
- ពង្រឹងការសម្របសម្រួលនៅក្នុងផ្ទៃក្នុងក្រសួង ដើម្បីពង្រឹងដំណើរការការងារតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ។

ជំពូកទី ៤

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម គឺជាឯកសារគោល (Blueprint) សម្រាប់បន្តអនុវត្តន៍គោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹកនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សម្រាប់នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ផងដែរ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅចម្បង របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងឈានទៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស។

ដំណើរការ ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក៏បានលើកឡើងផងដែរពីលទ្ធផល ដើម្បីធានាថារាល់ធាតុចូល គឺឆ្លើយតបទៅនឹងសកម្មភាព ធាតុចេញ លទ្ធផល និងឥទ្ធិពល ដែលសង្ឃឹមបាន ហើយមានចែងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមសម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ។ ដើម្បីបន្តដំណើរការរៀបចំកែលម្អសូចនាករ និងចំណុចគោលដៅសំខាន់ៗ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងសម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ នោះក្រសួងត្រូវពង្រឹង និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងបង្កលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឲ្យពួកគេបំពេញការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងវិជ្ជាជីវៈ។

ខ. អនុសាសន៍ និងសំណូមពរ

ដើម្បីឲ្យសម្រេចបានជោគជ័យនូវ គោលនយោបាយទឹក គោលបំណង គោលដៅ និងទិសដៅ ដូចដែលមានចែងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយមរយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ក៏ដូចជាដើម្បីធានាបាននូវភាពរុងរឿងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច សមធម៌ យុត្តិធម៌សង្គម តុល្យភាព បរិស្ថាន និងនិរន្តរភាព សម្រាប់សង្គមជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជាសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ តម្រូវឲ្យមានការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃទឹក ដើម្បីចូលរួមថែរក្សាធនធានទឹក និងប្រើប្រាស់ទឹកប្រកបដោយភាពជាកម្មសិទ្ធិការទទួលខុសត្រូវតាមរយៈសហគមន៍ កសិករប្រើប្រាស់ទឹក។ គោលបំណងខាងលើនេះ នឹងមិនអាចកើតមានឡើងបានឡើយ បើគ្មានការប្តេជ្ញា ចិត្តខ្ពស់និងការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស និងថវិកាពីរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ស្ថាប័នផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងមាន

ការចូលរួមសហការពីសំណាក់ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការស្តារ និងអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម នៅប្រទេសកម្ពុជា។

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម សំណូមពរដល់រាជរដ្ឋាភិបាលជួយជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងបណ្តាប្រទេសផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ជាពិសេសក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបន្តផ្តល់ថវិកាឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា ដើម្បីបង្កលក្ខណៈសមប្រកបឲ្យក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម មានសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការបំពេញតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនបានពេញលេញ ជាពិសេសដើម្បីឲ្យការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨ ទទួលបានជោគជ័យ សំដៅចូលរួមចំណែកជំរុញឲ្យមានកំណើនការងារ ភាពរុងរឿងនៃសេដ្ឋកិច្ច សមធម៌ និងបរិយាប័ន ក្នុងដំណើរឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា សម្រាប់រយៈពេល ២០១៦-២០៣០ និងប្រែក្លាយប្រទេសកម្ពុជា ពីប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ ទៅជាប្រទេសមានចំណូលកម្រិតខ្ពស់ ដូចដែលបានចែងក្នុងចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ១១ រោច ខែ ផល្គុន ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២៤

រដ្ឋមន្ត្រី

ថោ ជេដ្ឋា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ សម្រាប់អនុវត្តន៍ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ២០២៤-២០២៨

គិតជាឯកតា ១.០០០ដុល្លាអាមេរិក

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
I	លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ														
ក	គម្រោងកំពុងដំណើរការ														
1	ថ្មី	ការងារបញ្ជ្រាបយេនឌ័រលើវិស័យធនធានទឹក	រដ្ឋ	2024-2028	125		25	25	25	25	25	125	125		-
2	ថ្មី	ការកែលម្អការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនិងកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000	1,000		-
3	ថ្មី	ការរៀបចំផែនការគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	1,250		250	250	250	250	250	1,250	1,250		-
4	ថ្មី	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តន៍ថវិកា(ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	32,500		6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	32,500	32,500		-
5	ថ្មី	ពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សលើបច្ចេកទេសប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ជលសាស្ត្រ និងឧតុនិយម (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	1,500		300	300	300	300	300	1,500	1,500		-
6	ថ្មី	ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	325		65	65	65	65	65	325	325		-
7	ថ្មី	អភិបាលកិច្ចគ្រប់គ្រង ដើម្បីលើកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារអាជ្ញាធរទន្លេសាប (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
8	ថ្មី	អភិបាលកិច្ចគ្រប់គ្រង ដើម្បីលើកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារគណៈកម្មាធិការជាតិទន្លេមេគង្គ កម្ពុជា (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	7,000		1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	7,000	7,000		-
	សរុប ក :			46,700	-	9,340	9,340	9,340	9,340	9,340	46,700	46,700	-	-	

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
ខ	គម្រោងជាប់កិច្ចសន្យា														
1	294	ការបញ្ជូនទីប្រឹក្សាគោលនយោបាយស្តីពីការស្រោចស្រព និងដោះទឹក	ជប៉ុន	2024-2026	3,000		1,000	1,000	1,000			3,000		3,000	-
2	291	ពង្រឹង និងកែលម្អសមត្ថភាព លើការព្យាករណ៍អាកាសធាតុ និងប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្នជាបន្ទាន់សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ	ជប៉ុន	2024-2026	5,500		1,700	1,800	2,000			5,500	880	4,620	-
3	888	សាងសង់មណ្ឌលប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះនៅភ្នំពេញ	កូរ៉េ	2024-2029	19,000		2,000	3,000	4,000	4,000	4,000	17,000		17,000	2,000
	សរុប ខ :				27,500	-	4,700	5,800	7,000	4,000	4,000	25,500	880	24,620	2,000
គ	គម្រោងស្វែងរកជំនួយ														
1	381	សិក្ខាសាលាអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងមេគង្គ	រកជំនួយ	2024-2027	838		200	220	220	198		838		838	-
2	840	ពង្រឹងសមត្ថភាពនៃការយល់ដឹង និងចែករំលែកព័ត៌មានអំពីការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សអាងបឹងទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	350		117	117	116			350		350	-
3	1336	សាងសង់អាគារពិសោធន៍ និងស្រាវជ្រាវ (Learning Lab) តំបន់ទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	1,500		1,400	50	50			1,500		1,500	-
4	247	ការងារបញ្ញាបយនឌ័រលើវិស័យធនធានទឹក	រកជំនួយ	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000		1,000	-
	សរុប គ :				3,688	-	1,917	587	586	398	200	3,688	-	3,688	-
	សរុប I (ក+ខ+គ) :				77,888	-	15,957	15,727	16,926	13,738	13,540	75,888	47,580	28,308	2,000
II	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក រួមទាំងការអនុវត្តអនុត្តរភាពប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ														
ក	គម្រោងកំពុងដំណើរការ														
1	1407	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទំនប់ស្ទឹងដូនទ្រី (ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម)	កូរ៉េ	2023-2026	24,300	4,300	6,000	7,000	7,000			20,000		20,000	-
2	225	ស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្ត្រ 221 កន្លែង	រដ្ឋ	2018-2028	389,000	220,592	38,990	33,440	31,290	32,400	32,288	168,408	168,408		-
3	ថ្មី	កិច្ចដំណើរការជួសជុល-ថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាប្រចាំ និងខួប (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	110,000		22,000	22,000	22,000	22,000	22,000	110,000	110,000		-
4	263	ស្តារឡើងវិញប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងប្រព័ន្ធដោះទឹកភាគនិរតីនៃរាជធានីភ្នំពេញ	ជប៉ុន	2014-2026	69,400	25,400	14,000	15,000	15,000			44,000	440	43,560	-
5	283	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្ទឹងស្វាហាប់	ឥណ្ឌា	2022-2025	36,920	12,920	12,000	12,000				24,000		24,000	-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
6	699	កម្មវិធីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងការផ្លាស់ប្តូរកសិកម្មនៅកម្ពុជា ជំហានទី១	AFD	2019-2026	75,343	32,343	14,000	14,000	15,000			43,000	7,500	35,500	-
7	884	កែលម្អ និងស្តារឡើងវិញប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនិងប្រព័ន្ធដោះទឹកភាគខាងលិចបឹងទន្លេសាប (2)	ជប៉ុន	2020-2025	33,650	21,650	9,000	3,000				12,000		12,000	-
8	ថ្មី	បង្កើត និងពង្រឹងគាំទ្របច្ចេកទេសដល់សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	10,100		2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	10,100	10,100		-
9	1014	គម្រោងកែលម្អវិស័យធារាសាស្ត្រកសិកម្ម	ADB	2019-2026	126,450	56,450	20,000	25,000	25,000			70,000		70,000	-
10	1015	គម្រោងខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្មប្រកបដោយភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ: បរិស្ថាន	ADB	2020-2025	44,236	30,236	7,000	7,000				14,000		14,000	-
11	885	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងការពារទឹកជំនន់ស្ទឹងព្រែកត្នោត នៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តតាកែវ	ចិន	2022-2025	122,390	62,390	30,000	30,000				60,000		60,000	-
		សរុប ក :			1,041,789	466,281	175,010	170,460	117,310	56,420	56,308	575,508	296,448	279,060	-
ខ	គម្រោងជាប់កិច្ចសន្យា														
1	308	អភិវឌ្ឍន៍អាងទឹកចន្ទ្រា ខេត្តស្វាយរៀង	ជប៉ុន	2024-2028	35,000		7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000		35,000	-
2	248	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របវេល និងកាត់បន្ថយទឹកជំនន់	កូរ៉េ	2024-2030	85,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	35,000
3	769	អភិវឌ្ឍន៍អាងទឹកជងកាំបិត នៅខេត្តកំពង់ធំ	ចិន	2024-2030	159,852		15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000		75,000	84,852
4	767	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹក	WB	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
5	772	គម្រោងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រតំបន់ខ្ពង់រាប និងការគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹក ជំហានទី២	ADB	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
6	771	គម្រោងជួសជុលប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងគ្រប់គ្រងវិស័យធនធានទឹក	អូស្ត្រាលី	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
7	274	អភិវឌ្ឍន៍អាងទឹកស្ទឹងជីនិត ខេត្តកំពង់ធំ	ចិន	2024-2029	120,000		5,000	10,000	15,000	15,000	15,000	60,000		60,000	60,000
8	276	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកស្ទឹងជីក្រែងជំហានទី ២	ចិន	2024-2028	40,000		5,000	5,000	10,000	10,000	10,000	40,000		40,000	-
9	278	អភិវឌ្ឍន៍ទំនប់ផ្នែកខាងលើស្ទឹងព្រែកត្នោត	កូរ៉េ	2024-2028	23,376		4,000	5,000	5,000	5,000	4,376	23,376	4,600	18,776	-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
10	279	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការពារទឹកជំនន់ផ្នែកខាងក្រោមស្ទឹងសែន	ចិន	2024-2029	146,000		5,000	10,000	15,000	15,000	15,000	60,000		60,000	86,000
11	280	អភិវឌ្ឍន៍អាងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ	កូរ៉េ	2024-2028	78,949		15,000	15,000	15,000	15,000	18,949	78,949		78,949	-
12	282	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកស្ទឹងស្ទោងដំណាក់កាលទី២	ចិន	2024-2028	70,000		14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	70,000		70,000	-
13	886	ទំនប់ពហុបំណងនៅខេត្តប៉ៃលិន	កូរ៉េ	2024-2029	78,938		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	28,938
14	890	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ពហុបំណងទន្លេវ៉ៃកូ នៅខេត្តស្វាយរៀង	ជប៉ុន	2024-2025	50,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	-
15	892	ជួសជុលស្តារឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ៣០កញ្ញា នៅខេត្តកំពង់ធំ	ជប៉ុន	2024-2029	80,000		6,000	7,000	8,000	9,000	10,000	40,000		40,000	40,000
16	1295	គម្រោងការអភិវឌ្ឍធនធានទឹក និងការគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ភាគខាងកើត ខេត្តស្វាយរៀង ខេត្តព្រៃវែង	ជប៉ុន	2024-2030	145,000		5,000	10,000	10,000	10,000	10,000	45,000		45,000	100,000
17	1296	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក និងគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ ភាគពាយ័ព្យ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	ជប៉ុន	2024-2030	130,000		5,000	6,000	6,000	6,000	7,000	30,000		30,000	100,000
18	1165	ស្តារឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ប្រព័ន្ធដោះទឹក ប្រឡាយពាម២ដើម ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	ជប៉ុន	2024-2028	65,000		11,000	12,000	13,000	14,000	15,000	65,000		65,000	-
19	1166	ស្តារឡើងវិញប្រព័ន្ធស្រោចស្រពស្ពានស្រែង និងប្រព័ន្ធដោះទឹក នៅខេត្តសៀមរាប	ជប៉ុន	2024-2028	45,000		9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000		45,000	-
20	932	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកស្ទឹងតាសាលដំណាក់កាល ២	ឥណ្ឌា	2024-2028	9,894		1,900	1,900	2,000	2,000	2,094	9,894		9,894	-
21	1257	កម្មវិធីដំណើរការផ្លាស់ប្តូរកសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក សម្រាប់កម្ពុជា ដំណាក់កាលទី១ (ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម)	AFD	2024-2028	22,600		4,500	4,500	4,500	4,500	4,600	22,600		22,600	-
22	1408	កម្មវិធីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងការផ្លាស់ប្តូរកសិកម្ម នៅកម្ពុជា ដំណាក់កាលទី២	AFD	2024-2028	53,000		10,600	10,600	10,600	10,600	10,600	53,000		53,000	-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្ដល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
23	1293	គម្រោងស្ដារឡើងវិញ និងការគ្រប់គ្រងស្ទឹងស្វាយចេក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	AFD	2024-2028	53,500		10,700	10,700	10,700	10,700	10,700	53,500		53,500	-
24	1294	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ទំនប់ជូនទ្រី នៅខេត្តបាត់ដំបង ដំណាក់កាលទី២	កូរ៉េ	2024-2030	105,275		4,275	5,000	6,000	7,000	8,000	30,275		30,275	75,000
25	1409	ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ	ADB	2024-2028	75,700		10,000	12,000	15,000	19,000	19,700	75,700		75,700	-
26	889	គម្រោងកែលម្អប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របម្រើឲ្យកសិករ	ADB	2024-2030	121,000		10,000	10,000	10,000	10,000	11,000	51,000		51,000	70,000
27	1105	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពស្ទឹងស្រែង នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ	ចិន	2024-2030	114,000		10,000	12,000	13,000	14,000	15,000	64,000		64,000	50,000
28	1106	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពកង្ហត ដំណាក់កាលទី៣ ខេត្តបាត់ដំបង	ចិន	2024-2029	79,950		9,950	12,000	14,000	16,000	18,000	69,950		69,950	10,000
29	1107	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកស្ទឹងក្រញ៉ូង ខេត្តបាត់ដំបង	ចិន	2024-2030	120,000		15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000		75,000	45,000
30	1108	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តព្រះវិហារ	ចិន	2024-2028	60,000		12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000		60,000	-
31	1461	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលមានសមត្ថភាពបន្សាំធាតុអាកាស និងនិរន្តរភាពនៃភាពធន កសិកម្ម	AIIB, GCF, IFAD	2024-2028	351,000		73,000	73,000	73,000	73,000	59,000	351,000		351,000	-
32	ថ្មី	ព្រែក ២០ព្រែក និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ២០គម្រោង (ដំណាក់កាល២)	AFD	2024-2028	100,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	-
33	ថ្មី	ស្ដារប្រព័ន្ធព្រែកនាំទឹកពីទន្លេមេគង្គទៅបឹងទន្លេសាប	AFD	2024-2028	50,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	-
	សរុប ខ :				4,168,034	-	397,925	423,700	447,800	457,800	456,019	2,183,244	4,600	2,178,644	1,984,790
គ	គម្រោងស្វែងរកជំនួយ														
1	768	អនុត្តរភាពប្រព័ន្ធប្រឡាយជើងព្រែក	រកជំនួយ	2024-2028	37,500		7,100	7,100	7,100	8,100	8,100	37,500		37,500	-
2	273	ជួសជុលរាំងទឹកសំរុង ព្រៃនប់ខេត្តព្រះសីហនុ	រកជំនួយ	2024-2026	1,500		500	500	500			1,500		1,500	-
3	277	អភិវឌ្ឍន៍ស្ទឹងភ្លាំង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	រកជំនួយ	2024-2028	12,000		2,000	2,000	2,000	3,000	3,000	12,000		12,000	-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
4	299	ពង្រឹងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកតាមខេត្ត	រកជំនួយ	2024-2026	2,000		600	700	700			2,000		2,000	-
	សរុប គ :				53,000	-	10,200	10,300	10,300	11,100	11,100	53,000	-	53,000	-
	សរុប II (ក+ខ+គ) :				5,262,823	466,281	583,135	604,460	575,410	525,320	523,427	2,811,752	301,048	2,510,704	1,984,790
III	លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រង និងការកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ រាំងស្ងួត និងទឹកប្រៃ														
ក	គម្រោងកំពុងដំណើរការ														
1	241	ការងារជលសាស្ត្រ និងការការពារច្រាំងទន្លេ	រដ្ឋ	2015-2028	113,000	63,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	50,000		-
2	267	គម្រោងកាត់បន្ថយទឹកជំនន់ និងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	កូរ៉េ	2018-2026	85,100	40,100	15,000	15,000	15,000			45,000		45,000	-
3	ថ្មី	ការងារអន្តរាគមន៍បូមទឹកសង្គ្រោះស្រូវ និងទប់ទល់គ្រោះធម្មជាតិ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	4,500		900	900	900	900	900	4,500	4,500		-
4	ថ្មី	ជួសជុល-ថែទាំម៉ាស៊ីនបូមទឹក ស្ថានីយបូមទឹក (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
	សរុប ក :				205,600	103,100	26,500	26,500	26,500	11,500	11,500	102,500	57,500	45,000	-
ខ	គម្រោងជាប់កិច្ចសន្យា														
1	816	គ្រប់គ្រង និងការបន្ថយហានិភ័យគ្រោះទឹកជំនន់ និងរាំងស្ងួតក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ ជំហ៊ានទី២	ADB	2024-2030	64,110		2,000	3,000	5,000	5,000	5,000	20,000	1,000	19,000	44,110
2	281	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដើម្បីការពារទឹកជំនន់ស្ទឹងសៀមរាប	ចិន	2024-2028	70,000		14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	70,000		70,000	-
3	887	អភិវឌ្ឍន៍តំបន់ដីសណ្តមេគង្គខាងកើត នៅខេត្តព្រៃវែង ស្វាយរៀង	កូរ៉េ	2024-2030	138,540		7,000	7,000	8,000	8,000	8,540	38,540		38,540	100,000
4	891	ការពារច្រាំងទន្លេទីរួមខេត្តកំពង់ចាម	ជប៉ុន	2024-2028	30,000		6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000		30,000	-
5	1335	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងកាត់បន្ថយទឹកជំនន់ នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ (ជំហ៊ានទី២)	កូរ៉េ	2024-2030	125,833		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	75,833
	សរុប ខ :				428,483	-	39,000	40,000	43,000	43,000	43,540	208,540	1,000	207,540	219,943
គ	គម្រោងស្វែងរកជំនួយ														
1	249	សាងសង់ស្ថានីយបូមទឹកថ្មីចំនួន ២០កន្លែង	រកជំនួយ	2024-2026	4,500		1,500	1,500	1,500			4,500		4,500	-
2	266	ការពារទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត	រកជំនួយ	2024-2028	25,000		5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000		25,000	-
3	402	គម្រោងគ្រប់គ្រងទឹកជំនន់ នៅតាមតំបន់ព្រំដែន	រកជំនួយ	2024-2029	182,160		2,000	3,000	5,000	6,000	6,160	22,160		22,160	160,000

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
		កម្ពុជា-វៀតណាម													
4	1171	ផែនការគ្រប់គ្រងហានិភ័យទឹកជំនន់រយៈពេលមធ្យម និងវែង នៅតំបន់ទំនាបកណ្តាលលិចទឹកនៃកម្ពុជា	រកជំនួយ	2024-2028	10,000		2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000		10,000	-
	សរុប គ :				221,660	-	10,500	11,500	13,500	13,000	13,160	61,660	-	61,660	160,000
	សរុប III (ក+ខ+គ) :				855,743	103,100	76,000	78,000	83,000	67,500	68,200	372,700	58,500	314,200	379,943
IV	ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងនវានុវត្តន៍លើព័ត៌មាន និងទិន្នន័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម														
ក	គម្រោងកំពុងដំណើរការ														
1	ថ្មី	ការស្រង់ទិន្នន័យប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	150		30	30	30	30	30	150	150		-
2	ថ្មី	ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជលសាស្ត្រ និងត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	1,250		250	250	250	250	250	1,250	1,250		-
3	ថ្មី	គ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ឧតុនិយម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
4	ថ្មី	ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកក្រោមដី និងសិក្សាស្រាវជ្រាវ ចងក្រងទិន្នន័យទឹកក្រោមដី (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	350		70	70	70	70	70	350	350		-
	សរុប ក :				4,750	-	950	950	950	950	950	4,750	4,750	-	-
ខ	គម្រោងជាប់កិច្ចសន្យា														
1	893	សិក្សាផែនការមេសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត នៅខេត្តស្វាយរៀង ព្រៃវែង កំពង់ចាម និងខេត្តត្បូងឃ្មុំ	ជប៉ុន	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
2	290	សិក្សាផែនការមេសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនធានទឹក និងកាត់បន្ថយគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតស្ទឹងពោធិ៍សាត់	ជប៉ុន	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000	800	4,200	-
3	1012	គម្រោងគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះភាគខាងកើតទន្លេមេគង្គ (ដៃលតា)	កូរ៉េ	2024-2030	110,000		5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000		25,000	85,000

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
4	1172	បង្កើតប្រព័ន្ធព្យាករណ៍ទឹកជំនន់ និងប្រកាសអាសន្ន និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានទឹក សម្រាប់ទន្លេសេកុង សេសាន និងស្រែពក	កូរ៉េ	2024-2028	12,000		2,400	2,400	2,400	2,400	2,400	12,000		12,000	-
	សរុប ខ :				132,000	-	9,400	11,400	11,400	7,400	7,400	47,000	800	46,200	85,000
គ	គម្រោងស្វែងរកជំនួយ														
1	275	ស្តារបណ្តាញស្ថានីយជលសាស្ត្រ ៣០កន្លែង	រកជំនួយ	2024-2026	500		150	150	200			500		500	-
2	297	ស្តារប្រព័ន្ធវាស់ស្ទង់ព្យាករណ៍ឧតុនិយម	រកជំនួយ	2024-2026	960		320	320	320			960		960	-
3	300	ការសិក្សាស្តីពីការកែលម្អប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យជលសាស្ត្រទូទាំងប្រទេស	រកជំនួយ	2024-2028	5,000		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000		5,000	-
4	1334	ការគ្រប់គ្រងទឹកក្រោមដីនៅតាមបណ្តាខេត្ត	រកជំនួយ	2024-2028	5,000		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000		5,000	-
5	1337	សិក្សាលំហូរទឹកផ្នែកខាងក្រោម ដើម្បីជូនដំណឹងដល់ប្រតិបត្តិការវារីអគ្គិសនី នៅផ្នែកខាងលើ និងផែនការគ្រប់គ្រងការបន្សាំនៃបឹងទន្លេសាប និងធនធានជលផល	រកជំនួយ	2024-2026	5,000		1,500	1,500	2,000			5,000		5,000	-
6	1338	មូលដ្ឋានទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច បរិស្ថាន និង ធនធានធម្មជាតិតំបន់ទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	950		326	312	312			950		950	-
	សរុប គ :				17,410	-	4,296	4,282	4,832	2,000	2,000	17,410	-	17,410	-
	សរុប IV (ក+ខ+គ) :				154,160	-	14,646	16,632	17,182	10,350	10,350	69,160	5,550	63,610	85,000
V	បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការការពារ និងការអភិរក្សវិស័យធនធានទឹក														
ក	គម្រោងកំពុងដំណើរការ														
1	ថ្មី	រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យព័ត៌មាន សម្រាប់គ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកក្របខណ្ឌទន្លេមេគង្គ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	800		160	160	160	160	160	800	800		-
2	ថ្មី	ពង្រឹងយន្តការសម្របសម្រួល និងសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងធនធានទឹកក្នុងក្របខណ្ឌទន្លេមេគង្គ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000	1,000		-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
3	ថ្មី	ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះ និងអាងទន្លេ (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	500		100	100	100	100	100	500	500		-
4	ថ្មី	ការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានធម្មជាតិនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី នៅតំបន់ទន្លេសាប (ចំណាយចរន្ត)	រដ្ឋ	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
	សរុប ក :				5,300	-	1,060	1,060	1,060	1,060	1,060	5,300	5,300		-
ខ	គម្រោងជាប់កិច្ចសន្យា														
1	894	ប្រើប្រាស់ធនធានទឹកនៅតាមស្ទឹង ជំហាន2	ជប៉ុន	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
2	895	ការរៀបចំបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ	ជប៉ុន	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
	សរុប ខ :				10,000	-	2,000	4,000	4,000	-	-	10,000	-	10,000	-
គ	គម្រោងស្វែងរកជំនួយ														
1	403	ការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទឹកចម្រុះ នៅតំនបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ (អនុតំបន់ 9C-9T)	រកជំនួយ	2024-2026	600		200	200	200			600		600	-
2	252	គ្រប់គ្រងធនធានទឹកចម្រុះទន្លេមេគង្គ	រកជំនួយ	2024-2027	10,000		2,000	2,000	3,000	3,000		10,000		10,000	-
3	335	ការគ្រប់គ្រងព្រៃវាលទំនាបលិចទឹក ប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងអនុភាពធនធានទឹក ជុំវិញតំបន់បឹងទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	1,500		500	500	500			1,500		1,500	-
4	296	ផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយជាតិលើវិស័យធនធានទឹក	រកជំនួយ	2024-2026	200		60	70	70			200		200	-
5	837	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍អាងបឹងទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	1,675		571	552	552			1,675		1,675	-
6	407	ការវិនិយោគ លើការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកប្រកបដោយចីរភាព នៅអាងទន្លេសេកុង សេសាន និងស្រែពក	រកជំនួយ	2024-2025	1,500		1,000	500				1,500		1,500	-
7	1339	រៀបចំស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច បរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិតំបន់ទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	1,404		474	465	465			1,404		1,404	-

ល.រ	លេខ PIP	ឈ្មោះគម្រោង	ប្រភពជំនួយ	រយៈពេលអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង	តម្លៃគម្រោង	ចំណាយត្រឹម ២០២៣	កម្រិតទុនវិនិយោគចែកតាមឆ្នាំ						ទុនបានផ្តល់		តម្រូវការទុនបន្ថែម
							២០២៤	២០២៥	២០២៦	២០២៧	២០២៨	សរុប៥ឆ្នាំ	រដ្ឋាភិបាល	ជំនួយ	
8	1340	ការគ្រប់គ្រងអាងបឹងចម្រុះនៃបឹងទន្លេសាប	រកជំនួយ	2024-2026	2,000		666	667	667			2,000		2,000	-
	សរុប គ :				18,879	-	5,471	4,954	5,454	3,000	-	18,879	-	18,879	-
	សរុប V (ក+ខ+គ) :				34,179	-	8,531	10,014	10,514	4,060	1,060	34,179	5,300	28,879	-
	សរុបរួម: I+II+III+IV+V				6,384,793	569,381	698,269	724,833	703,032	620,968	616,577	3,363,679	417,978	2,945,701	2,451,733

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១១ រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស. ២៥៦៧
រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី ៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤

ប្រធាននាយកដ្ឋាន
ផែនការ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ឃ្លោក សំអាង

បានឃើញ និងឯកភាព
រដ្ឋមន្ត្រី

ថោ ជេដ្ឋា

KINGDOM OF CAMBODIA

Nation Religion King

MINISTRY OF WATER RESOURCES AND METEOROLOGY

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS 2024-2028

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5YEARS 2024-2028

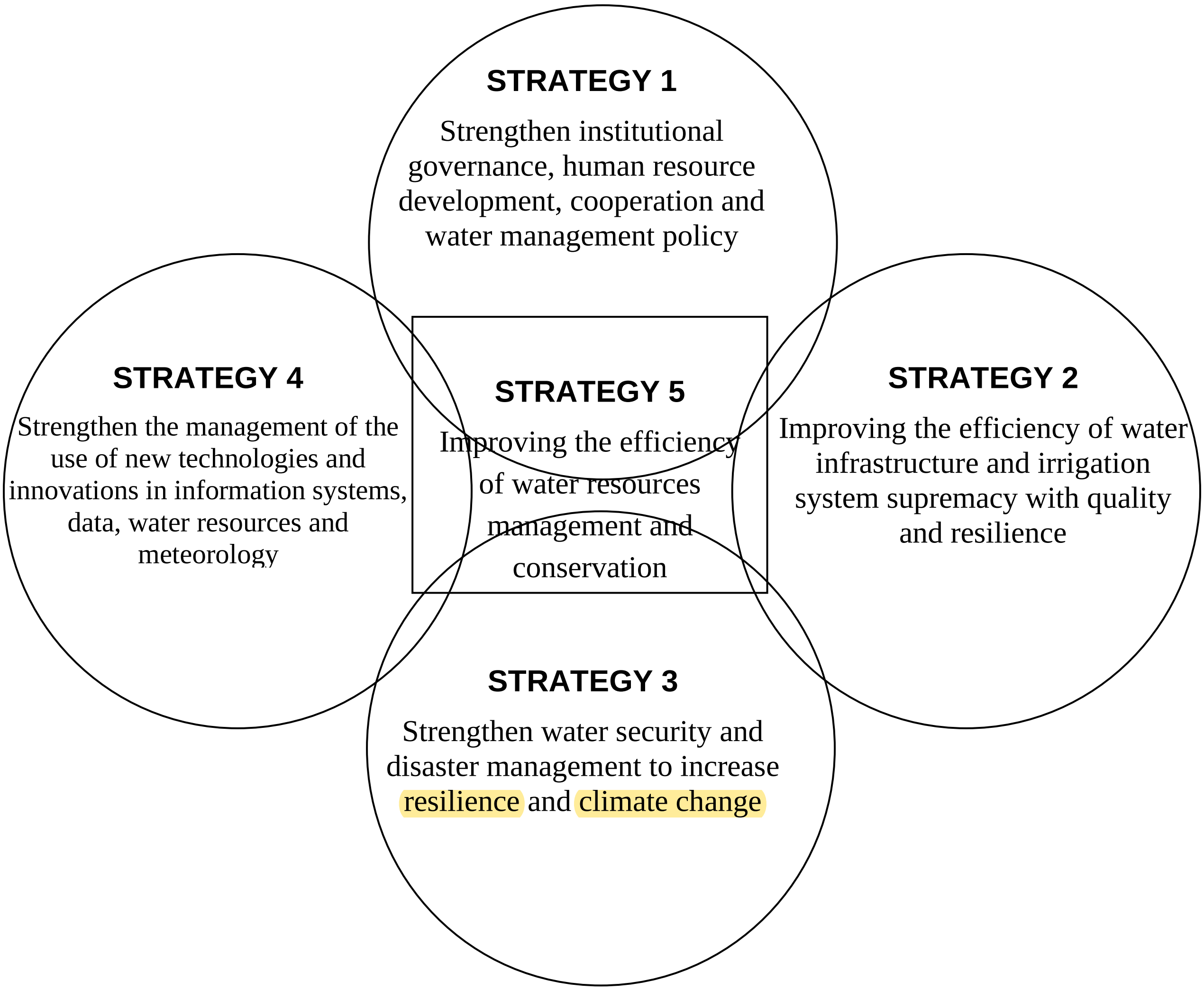

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2024-2028)

CONTENT

CHAPTER 1

ACHIEVEMENTS ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY STRATEGIC PLAN IN 5 YEARS (2019-2023)

Page

PREFACE.......... **I**

A. INTRODUCTION.......... 1

B. PROGRESS IN IMPLEMENTING STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2019-2023) 1

1. Improvement of administration and Human Resources Development (Strategy 1 of the Ministry) in point 4.164 of NSDP (2019-2023).......... 2

2. Water Resources Management and Development and Irrigation system hegemony (Strategy 2 of the Ministry) in point 4.164 of NSDP (2019-2023).......... 2

2.1. Irrigation Schemes Rehabilitation and Construction.......... 2

2.2. Structures (Concrete) Maintenance.......... 3

2.3. Irrigation Schemes Repair-Maintenance with Farmer's Participatory 4

2.3.1. Dams Repair-Maintenance.......... 4

2.3.2. Canal Rehabilitation.......... 4

2.4. Formulation of Farmer Water Users Community (FWUC) 4

3. Flood and Sea Water Management and Mitigation, and Drought Intervention (Strategy 3) as well as stated in point 4.166 of NSDP (2019-2023).......... 5

3.1. Flood and Sea Water Mitigation and Management.......... 5

3.1.1. Flood Mitigation.......... 5

3.1.2. Sea Water Mitigation 7

3.2. Rice Rescue Management and Intervention in the event of Drought.......... 8

3.2.1. Rice Recue intervention in the event of Drought.......... 8

3.2.2. Set up Pumping stations and Pumping machines.......... 8

4. Hydrological and Meteorology Information Management (Strategy 4) as well as point 4.167 of NSDP (2019-2023) 9

4.1. Hydrological Works 9

4.2. Meteorological Works 10

5. **Water Resources Protection and Conservation (Strategy 5) as well as in point 4.168 of NSDP (2019-2023)**.. 10

C. **DEVELOPMENT ENVIRONMENT**.. 11

1. **Challenges and problems**.. 11

2. **Opportunity (Easiness)**.. 11

D. **CONCLUSION AND EVALUATION ON PROGRESS OF STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY DEVELOPMENT IN 5 YEARS (2019-2023)**.. 12

E. **TABLE OF OUTCOME INDICATOR ACHIEVED FROM 2019-2023**.. 13

CHAPTER II

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2024-2028)

A. **INTRODUCTION** 17

B. **STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2019-2023)** 18

1. **Foundation for Strategic Preparation**.. 18

1.1. Foundation I: Sub decree on the organization and operation of the Ministry of Water Resources and Meteorology.. 18

1.2. Foundation II: National policy on water resources in the Kingdom of Cambodia............ 18

1.2.1. Water Vision 19

1.2.2. Mission 19

1.3. Foundation III: The Royal Government's Political Program and Seven Priority policies of the National Assembly on Water Resources Management and Irrigation Development….. 19

1.4. Foundation IV: Pentagonal Strategy, Phase 1, of the Royal Government of the 7th legislature of the National Assembly in the Kingdom of Cambodia 19

2. **Situation on Water Resources and Meteorology and Challenges**............................. 21

2.1. Institutional Framework.. 21

2.2. Water Resources and Meteorology Demand 22

2.3. Challenges and Global Tendency 22

2.3.1. Challenged and Global Tendency 22

2.3.2. Law and Policy 22

2.3.3. Institutional Capacity 23

2.3.4. Data and Information 23

2.3.5. Mitigation of Water Impact 23

2.3.6. Irrigation Scheme Management and Structures 23

3. Priority Criteria 24

3.1. Priority Policies of the Royal Government 24

3.2. Priority Sector on Water Resources and Meteorology 24

4. Vision, Mission, Objective, Goal, Target, and Key Strategies of MOWRAM in Five years (2024-2028) 25

4.1. Vision 25

4.2. Mission 25

4.3. Objective 25

4.4. Target 26

4.5. Strategies and Action Plans 26

4.5.1. Strengthen institutional governance, human resource development, cooperation and water management policy 28

4.5.2. Increase water infrastructure efficiency and quality and resilience of irrigation system 30

4.5.3. Strengthen water security and disaster management to increase resilience and climate change 32

4.5.4. Strengthen the management of new technologies and innovations in water information and data systems 33

4.5.5. Improving the efficiency of water resources management and conservation… 35

4.6. Indicator Table (input) for Implementing Strategic Development Plan on Water Resources and Meteorology (2024-2028) 37

5. Budget........ 40

5.1. Budget Resource 40

5.2. Annual Income and Expenditure 40

5.3. Budget Requirement 40

CHAPTER 3

MONITORING AND EVALUATION

A. OBJECTIVES........ 43

B. METHODS AND MECHANISMS 43

C. MONITORING AND EVALUATION FRAMEWORK 44

1. **Goal framework**........ 44

2. **Final Result Framework** 44

3. **Result framework**........ 45

D. EVALUATION STAGE........ 45

E. CHALLENGES 45

F. PREPARATION AND IMPROVEMENT OF THE MONITORING AND EVALUATION SYSTEMS........ 46

<u>**CHAPTER 4**</u>

CONCLUSION AND RECOMMENDATION

A. Conclusion 47

B. Recommendations and Suggestions........ 47

PREFACE

The Ministry of Water Resources and Meteorology was established by Royal Decree No. NS / RKAM / 0699/08 dated June 23, 1999 and Sub-Decree No. 58 dated June 30, 1999 on the organization and Function of the Ministry of Water Resources and Meteorology.

Through the National Policy on Water Resources in the Kingdom of Cambodia, which was approved by the Council of Ministers at the Plenary Session on January 16, 2004, the Ministry has prepared a development plan on water resources and meteorology to participate in the implementation of development plans. Socio-Economic Affairs 5 years, 2nd time (1999-2003), 3rd time (2004-2008), 4th time (2009-2013), 5th time (2014-2018), 6th time (2019-2023) and 7th time 2024-2028) to submit to the Ministry of Planning to prepare a National Strategic Development Plan (2024-2028) of the Royal Government of Cambodia.

In the context of the implementation of the Sixth National Strategic Development Plan (2019-2023), the 7th National Strategic Development Plan (2024-2028) has now been updated, which is the mandate of the Royal Government's National Strategic Development Plan. Implement the first phase of the Royal Government of Cambodia's Pentagon strategy for the 7th legislature of the National Assembly.

Under the wise leadership of His Excellency Hun Manet, Prime Minister of the Kingdom of Cambodia, Cambodia has been continuing to achieve full political stability, which has provided an opportunity for Cambodia to implement reforms in all areas aimed at building Institutional capacity Strengthening socio-economic infrastructure in order to attract both domestic and foreign investors to contribute to national economic development, ensure high economic growth and contribute to the achievement of national policies on poverty reduction.

Water resources and meteorology play an important role in supporting economic growth and reducing poverty for the people. Development of water resources and meteorology through the rehabilitation and reconstruction of irrigation systems of all sizes, flood protection systems and saltwater dams help reduce natural disasters and ensure water security by working Supply water for livelihood, rice cultivation, all kinds of crops, which is part of helping to achieve the national policy on food security and rice export strategy of the Royal Government of Cambodia.

Cambodia is rich in surface and groundwater resources and has the Mekong, Tonle Bassac, Tonle Sap and Tonle Sap lakes, the largest freshwater lakes in Southeast Asia, as well as rivers and streams. The rich water resources above are very important for development industry, agriculture, fisheries, navigation, hydropower, ecotourism and biodiversity conservation.

In the past, due to lack of irrigation infrastructure and deterioration irrigation and drainage systems put Cambodia at risk of water shortages and floods almost every year. In order to respond to and address the protracted challenges of the past several decades, in the 1990s, the Royal Government of Cambodia set out four national priorities for development: (1) water, (2) roads. 3) Fire and (4) people, then the priority was changed to (1) people, (2) roads, (3) water, (4) fire (6th mandate of the Royal Government) and changed to 5 priority priorities are (1) People (2) Road (3) Water (4) Fire and (5) Technology (7th mandate of the Royal Government).

By 1998, the Ministry of Water Resources and Meteorology has implemented a strategic plan on water resources and meteorology, achieving water storage capacity and irrigation capacity of 408,000 hectares of paddy fields, including 302,000 hectares of wet season rice and dry season rice. 106,000 hectares by reducing floods, droughts and protecting salt water.

Through the implementation of the strategic plan on water resources and meteorology, the Ministry has rehabilitated and rebuilt all types of irrigation systems, flood protection dams and saltwater dams, as well as installed the Techo Sen Meteorological Radar Station in Phnom Penh, Meteorological and Hydrological Station. In the provinces - the capital and in the main rivers - streams.

The goal is to increase the irrigation capacity of 30,000 hectares of wet and dry season rice and 500 hectares of mixed crops per year in addition to the irrigated area. As of 2023, it has the capacity to irrigate 1,943,992

hectares, of which 1,370,822 hectares of wet season rice and 573,170 hectares of dry season rice, equivalent to 63.07%, compared to the plan to grow both Rainy season and dry season with 3,081,890 hectares in 2022 (figures from the Ministry of Agriculture).

In addition, about 35 billion cubic meters of coastal rainwater has been developed for use as dams. The amount of water is about 461,759,130 cubic meters per year for the service of Phnom Penh Water Supply Authority, Siem Reap Water Supply Authority, Public Water Supply Authority and private operator and has an average growth rate of 16% per year. From the Water Supply Authority 2023). Separately, the amount of water for heavy, light and medium industries is not yet clear and the Ministry will register in the future.

The five-year Strategic Plan for the Development of Water Resources and Meteorology (2024-2028) has been prepared in accordance with the first phase of the Royal Government of Cambodia's Pentagon Strategic Form, with the extensive consultation of specialized departments under the Ministry of Management. Ministries and development partners.

The Ministry of Water Resources and Meteorology has developed five strategies: 1. Strengthen the governance of human resource development institutions, cooperation and water management policies; And disaster management to increase resilience and climate change. 4. Strengthen the management of the use of new technologies and innovations in water resources and meteorological information systems; and 5. Increase the efficiency of water resources management and conservation. The five-year Strategic Plan for Water Resources and Meteorology Development (2024-2028) also identifies priority activities, clear timelines for implementation and mechanisms for monitoring and evaluation based on the outcome framework, and sets responsibilities. To be successful in the development and management of water resources effectively, efficiently and sustainably to strengthen water security, sustain ecosystems and reduce damage caused by natural disasters such as climate change, floods. Floods and droughts for sustainable socio-economic development.

On behalf of the Ministry of Water Resources and Meteorology, I would like to express my deep gratitude to the Royal Government of Cambodia, the Ministry of Economy and Finance, relevant ministries and institutions and development partners for their technical and financial support on the Strategic Plan for the Development of Water Resources and Meteorology. Five years (2024-2028) to contribute to the current and future national economic development.

Year of the Rabbit, Panchasak, B.E. 2567
Phnom Penh,4 April, 2024

Minister of Water Resources and Meteorology

THOR CHETHA

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2024-2028)

CHAPTER I

ACHIEVEMENTS ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY STRATEGIC PLAN IN 5 YEARS (2019-2023)

A. INTRODUCTION

Water resources and meteorology is one of the sectors which plays a significant role in implementing (1) the Government Rectangular Strategy Phase IV (2) National Strategic Development Plan in 5 years (2019-2023) and (3) National Policy on poverty alleviation. The development of water resources helps reduce the natural disasters and ensure the adequate water supply for all kind of rice and agricultural production which is a sector to uphold the national policy on food security effectively and rice export strategy of the Royal Government of Cambodia as well as increasing water sanitation supply to residents in rural area and in the city.

In order to fulfill the roles and responsibilities of the country in the Sixth mandate of the Royal Government of the Kingdom of Cambodia, Ministry of Water Resources and Meteorology (MOWRAM) has collected and fully used all the resources to undertake its roles in implement the roles in:

- Rehabilitation of irrigation infrastructure aiming at providing enough water for agriculture, daily consumption of humans and animals and tourism.
- Construction of flood control and polders aiming to protect agricultural land, public property and national physical infrastructure.

To achieve these efforts there is a need for strong financial and technical support from the government, participation from private sector and donors. The implementation of Strategic Development Plan on Water Resources and Meteorology in 5 years (2019-2023), the Rectangular Strategy of the Royal Government of Cambodia Phase IV, and National Strategic Development Plan (2019-2023), MOWRAM has been cooperating with other relevant ministries, in and out national and inter-national organizations and development partners to attract more finance to water resources and meteorology development and rehabilitation in Cambodia such as Japan International Cooperation Agency (JICA), French Development Agency (AFD), United Nation (UN), Food and Agriculture Organization (FAO), Korea International Cooperation Agency (KOICA), Asian Development Bank (ADB), World Bank (WB), International Fund for Agricultural Development (IFAD), Japan, France, India, China and Republic of Korea and so forth. This valuable contribution could support the management and development of water resources to achieve the goals in supplying sufficient water for agriculture and contributing to government policy in poverty reduction.

MOWRAM also closely monitored and evaluated the implementation of management and development of water resources and meteorology in 5 years (2019-2023), to ensure the efficiency and effectiveness of many achievements that can be proud of.

B. PROGRESS IN IMPLEMENTING WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2019-2023)

MOWRAM has important roles and responsibilities in monitoring and managing all activities related to water and meteorology development and alleviating natural disasters. Hence the implementation of the MOWRAM's strategic plan on water resources development and management, the Rectangular Strategies of the Royal Government Phase IV for the Sixth Mandate of the National Assemble and National Strategic Development Plan at the present (2019-2023), MOWRAM has continued to improve and strengthen institutional capacity, enhance the professional capacity of civil servants, strengthen the technical, administrative and financial management system, and promote cooperation with development partners. For the rehabilitation and development of irrigation systems, the MOWRAM has identified potential irrigation targets to increase irrigation capacity in addition to past availability for agricultural production, flood reduction, drought and saltwater protection. In this context, the MOWRAM has taken care of and made professional efforts to ensure

the effective management and development of water resources. Through this effort, the MOWRAM has achieved the following significant practical achievements:

1. **Improvement of administration and Human Resources Development (Strategy 1 of the Ministry) in point 4.164 of NSDP (2019-2023)**

To strengthen the institution and capacity new knowledge to MOWRAM officials, the Ministry of Water Resources and Meteorology nominates officials to participate in workshop and has trained all officials in all subject related to water resources and meteorology development in the country and oversea by encouraging the women participation.

The result has been divided in the following year:

- **Nominating officials to participate in workshop and training**

No.	Year	Training (person)			Workshop (person)		
		Local	Oversea	Total	Local	Oversea	Total
1	2019	237	19	256	296	32	328
2	2020	169	5	174	156	7	163
3	2021	94	0	94	133	0	133
4	2022	162	8	170	312	3	315
5	2023	170	11	181	277	20	297

- **Training and workshop for officials prepared by MOWRAM**

Year	2019	2020	2021	2022	2023
Number	29 times	11 times	2 times	0 times	9 times

2. **Water Resources Management and Development and Irrigation system hegemony (Strategy 2 of the Ministry) in point 4.164 of NSDP (2019-2023)**

Rehabilitation and development of quality irrigation systems is the core and the main focus on the development and management of water resources, which the Ministry has adopted to ensure water security for agricultural production, use and other purposes. Through its attention and efforts, MOWRAM has achieved the following:

2.1. Irrigation Schemes Rehabilitation and Construction

The Kingdom of Cambodia has plenty of water resources and rivers such as Mekong River, Tonle Sap Lake, Tonle Sap River, Tonle Bassac River and tributaries but irrigated area is still limited. Seeing difficulties and potential, MOWRAM has rehabilitated and constructed small and large scale irrigation schemes throughout the country in the last 5 years (2019-2023) which is able to irrigate **146 338 hectares** of paddy field (**97,984 hectares** of rainy season and **48,354 hectares** of dry season paddy fields) and **5,401 hectares** of minor crop and **2,376 hectares** of plantations. The following is the achievement in each year:

No	Year	Paddy field (Ha)			Total (Ha)	Minor Crop (Ha)
		Rainy Season (Ha)	Dry Season (Ha)	Total		
	2018				1,802,359	
1	2019	22,315	10,748	33,063	1,835,422	412
2	2020	19,301	11,801	31,102	1,866,524	535
3	2021	15,601	6,987	22,588	1,889,112	1,261
4	2022	16,436	11,026	27,462	1,916,574	1,848 Plantation 816
5	2023	24,331	7,792	32,123	1,943,992	1,345 Plantation 1,560
Total		**97,984**	**48,354**	**146,338**		**5,401** **Plantation 2,376**

Besides improving irrigation system, there is also sustainable irrigation of rice through regular and period repair/maintenance of irrigation system. The following is the achievement in each year:

2.2. Structures (Concrete) Maintenance

MOWRAM has repaired and maintained structures of irrigation systems in provinces. These achievements include **174 water-gate** structures, **125 box** culverts, **52 check structures**, **18 spillways**, which cost totally **301,553,500 Riel**. The following is the achievement in each year:

No.	Year	Water gate	Box Culvert	Check structure	Spillways	Total cost	
						Riels	USD
1	2019	35	42	37	3	291,500,500	
2	2020	40	5	3	1	10,053,000	
3	2021	8	15	1	4		
4	2022	48	12	6	4		
5	2023	44	51	5	6		
Total		**174**	**125**	**52**	**18**	**301,553,500**	

2.3. Irrigation Schemes Repair-Maintenance with Farmer's Participatory

2.3.1. Dams Repair-Maintenance

MOWRAM has Repaired-maintained **108 dams** with total length of **146,333 meters** and earth filling **74,420 m^3** with heavy equipment. This fruitful result cost **1,275,000 riels**, **92,158 USD**. The following is the achievement in each year:

Year	Number of Dam	Length (m)	Earth filling (M^3)	Heavey Equipment/Labor (person)	Diesel (L)	Total Cost	
						Riel	USD
2019	15	26,724	1,044	Heavey Equipment		1,275,000	2000
2020	31	39,840	-	Heavey Equipment		-	-
2021	21	10,767	404	Heavey Equipment		-	90,158
2022	19	29,746	69,972	Heavey Equipment		-	-
2023	22	39,256	3000	Heavey Equipment		-	-
Total	**108**	**146,333**	**74,420**			**1,275,000**	**92,158**

2.3.2. Canal Rehabilitation

MOWRAM has excavated and rehabilitated in the provinces **276 canals** with total length **597,041 m** and earth volume **482,011 m^3** with heavy equipment. This cost **108,296,000 riels**. The following is the achievement in each year:

Year	Number of Canals	Length (m)	Earth Filling (m3)	Heavey Equipment/Labor (person)	Total Cost	
					Riels	USD
2019	52	98,607	26,724	Heavey Equipment	43,568,000	
2020	71	141,968	286,043	Heavey Equipment	64,728,000	
2021	43	120,084	100,357	Heavey Equipment	-	
2022	36	66,892	33,225	Heavey Equipment	-	
2023	74	169,490	35,662	Heavey Equipment	-	
Total	**276**	**597,041**	**482,011**		**108,296,000**	

2.4. Formulation of Farmer Water Users Community (FWUC)

Base on the spirit of circular No 01 dated on January 11, 1999 of the Royal Government and sub-decree on Procedures for establishing, discharge and determining the roles and duties of Farmer Water User Community which was approved by the plenary meeting or the council minister on March 12, 2015, MOWRAM has introduced the Farmer Water User Community's regulation throughout the country to increase the

effectiveness of water usage and management and irrigation schemes maintenance via collecting irrigation service fee from the beneficiary to reduce the government expenses in maintaining the irrigation schemes.

MOWRAM has established **65 Farmer Water Users Communities (FWUC)** where there are irrigation systems in the last 5 years (2019-2023) comprised of **62,768 households** that extend over **132,165 hectares** including **55,330 hectares** of rainy season and **55,330 hectares** of dry season of paddy fields.

The following is the figure in each year:

No	Year	Number of FWUC	Paddy field (Ha)			Number of Household
			Rainy Season (Ha)	Dry Season (Ha)	Total	
1	2019	13	28,955	4,403	33,358	21,308
2	2020	22	21,527	3,531	25,058	5,837
3	2021	12	57,051	38,057	95,108	440
4	2022	13	10,543	5,658	16,201	22,594
5	2023	5	60,963	2,027	62,990	32,589
Total		**65**	**179,039**	**53,676**	**232,715**	**82,768**

In addition, the Department of Water Resources and Meteorology in the capitals and provinces has strengthened the community of farmers using water in a total of 142 places, including 7 in Svay Rieng, 8 in Prey Veng, 8 in Tbong Khmum, 11 in Kampong Cham, 11 in Kandal. 2 places in Phnom Penh, 5 places in Takeo, 8 places in Kampot, 8 places in Kampong Speu, 13 places in Kep, 3 places in Sihanoukville, 4 places in Koh Kong, 2 places in Kampong Chhnang, 10 places in Pursat, 11 places in Battambang, 11 places in Pailin, 2 places in Banteay Meanchey. Oddar Meanchey Province 4 places, Kampong Thom Province 4 places, Preah Vihear Province 3 places, Kratie Province 3 places, Stung Treng Province 3 places, Ratanakkiri Province 3 places, Mondulkiri Province 3 places and Siem Reap Province 5 places.

3. Flood and Sea Water Management and Mitigation, and Drought Intervention (Strategy 3) as well as stated in point 4.166 of NSDP (2019-2023)

Every year, Cambodia experiences river-floods and floods during the rainy season and droughts in the dry season, which cause serious damage to infrastructure and property, disrupt economic activities and people's lives. Climate change is exacerbating the climate and causing more floods and droughts, both in number and size. Seeing these difficulties and challenges and through its efforts. MOWRAM has achieved as the following:

3.1. Flood and Sea Water Mitigation and Management

Flood, resulting from climate change, in recent years has destroyed many physical infrastructures and social economy. MOWRAM has repaired, maintained **flood controls and polders** as following:

3.1.1.Flood control

Rehabilitated flood control in **1 project** which protected around **100 hectares** that cost **700,500,000 riels.**

The following is the figure in each year:

No.	Year	Number of Project	Expense	Protection (ha)			
			Riels	house	Rice	Minor Crop	Total
1	2019	1	700,500,000	100	-	-	100
2	2020	0	-		-	-	-
3	2021	0	-		-	-	-
4	2022	0	-		-	-	-
5	2023	0	-		-	-	-
Total		**1**	**700,500,000**	**100**			**100**

Beside protecting, flood control was also sustained in **6 Projects** for **4,901 hectares** that cost **9,368,628,000 Riels** through regular maintenance. Underneath is the achievement in each year:

No	Year	Number of Project	Expenses	Sustain Protection (ha)			
			Riels	House	Rice	Minor Crop	Total
1	2019	2	932,321,000	**3,420**	**1,481**	**-**	**4,901**
2	2020	1	526,830,000	2,320	1,481	-	3,801
3	2021	1	445,977,000	2,320	1,481	-	3,801
4	2022	2	7,460,500,000	300	-	-	300
5	2023	-	-	-	-	-	-
Total		**6**	**9,368,628,000**				

MOWRAM has implemented the protection of riverbanks in Kandal, Kampong Cham, Tbong Khmum and Kratie provinces in 5 years (2019-2023), achieved a total of 38 projects with a total length of 37,800 meters and spent a total of government budget 296 516,000,000 Riels. Underneath is the achievement in each year:

No	Year	Number of Project	Expenses	Achievement Capacity	Other
			Riels	Meter	
1	2019	7	84.062,000,000	13,595	
2	2020	8	44,349,000,000	7,260	
3	2021	7	41,455,000,000	5,845	

4	2022	6	41,964,500,000	4,280	
5	2023	10	84,685,500,000	6,820	
Total		**38**	**296,516,000,000**	**37,800**	

3.1.2.Sea Water Mitigation

MOWRAM has established sea water protection dams in 6 projects, where increased the protection capacity on the total area of **3,539 hectares**, at the total cost of **15,202,000,000 Riels**. Underneath is the achievement in each year:

No	Year	Number of Project	Expenses	Protection Capacity (ha)				
			Riels	House	Rainy (Ha)	Dry (Ha)	Minor Crop (Ha)	Total
1	2019	2	6,639,000,000	-	625	30	20	675
2	2020	1	2,182,000,000	-	463	-	7	470
3	2021	1	2,111,500,000	97	933	-	60	1,090
4	2022	1	2,098,000,000	-	1,014	-	-	1,014
5	2023	1	2,170,500,000	-	280	-	10	290
Total		**6**	**15,201,000,000**	**97**	**3,315**	**30**	**97**	**3,539**

Beside increasing the protection capacity, 62 sea water protection dams have been repaired and maintained sustainably of the total area 15,899 hectares at the total cost of the Government Budgets 11,187,843,000 Riels. Underneath is the achievement in each year:

No	Year	Number of Project	Expenses	Sustainable Protection Capacity (ha)				
			Riels	House	Rainy (Ha)	Dry (Ha)	Minor Crop (Ha)	Total
1	2019	16	1,268,280,000	386	15,403	-	110	15,899
2	2020	12	5,817,240,000	386	14,056	30	120	14,592
3	2021	12	1,719,223,000	-	13,728	-	35	13,763
4	2022	11	1,202,500,000	-	11,403	-		11,403
5	2023	11	1,180,600,000	-	11,403	-		11,403
Total		**62**	**11,187,843,000**					

3.2. Rice Rescue Management and Intervention in the event of Drought

The climate change causes drought which is prevalent and has serious impact on production which decreased rice production resulting in reducing farmer income. In this context, the intervention by pumping which is done by the government play a very important role to rescue, mitigate the impact and improve agricultural products which caused by drought.

3.2.1.Rice Rescue Intervention in the event of Drought

MOWRAM has collected all pumping machines and fully used all the means to intervene rice production which was affected by drought in 2019-2023 which spent **4,070,700 liters** of diesel and **34,750 liters** of oil and achieve as following:

No.	Year	Consumption		Rescued Area		
		Diesel (liters)	Oil (Ha)	Dry (Ha)	Rainy (Ha)	Total
1	2019	1,140,000	5,600	47,892	42,297	90,189
2	2020	1,150,700	11,350	58,739	34,345	93,184
3	2021	895,000	8,950	50,273	33,055	83,328
4	2022	465,000	4,650	44,978	9,735	54,713
5	2023	420,000	4,200	48,145	22,280	70,425
Total		**4,070,000**	**34,750**			**391,839**

Besides intervention by pumping, irrigation systems (by gravity) could rescue the crop land and produce the following result from each year:

No.	Year	Gravity rescue outcome			Other
		Dry (Ha)	Rainy (Ha)	Total (Ha)	
1	2019	582	839	1,421	
2	2020	549	1,257	1,806	
3	2021	897	650	1,5471	
4	2022	308	1,095	1,403	
5	2023	9,740	20,753	30,496	

3.2.2.Set up Pumping Station and Pumping Machines

To rescue rice successfully MOWRAM has set up **2 pumping station** and repaired **16 stations** and **132 machines** which cost **3,540,798,000 riels.** The following is the result from each year:

Year	Set up pumping (station)	Repaired pumping (station)	Repaired pumping (machine)	Budget expense		Others
				Riels	USD	
2019	-	3	49	727,558,000		

2020	2	6	23	681,740,000		
2021	-	3	23	709,500,000		
2022	-	2	13	711,000,000		
2023	-	2	24	711,000,000		
Total	**2**	**16**	**132**	**3,540,798,000**		

4. Hydrological and Meteorological Information Management (Strategy 4) as well as point 4.167 of NSDP (2019-2023)

In recent years, climate change caused natural disaster such as droughts and floods which damaged a lot of human and animal lives, public property, and physical infrastructure. To prevent and mitigate this, there is a need to set up hydrological and meteorological forecasting station along the main rivers and streams to receive accurate data, water level, water flow, and for meteorological forecasting and well inform the public of danger such as drought, storm, lightening, and flood.

The following are the achievements of MOWRAM:

4.1. Hydrological Works

- Set up **12 hydrological stations** along Mekong, Tonle Sap, Bassac River and other important streams.
- Repaired **53 hydrological stations**
- Set up **6 water level staff gauges** and repaired **4 water level staff gates** along the river and stream at the checking points.

The results were separated in yearly basis as follows:

No.	Year	Hydrology Station (station)		Water Level Staff Gauge(station)		Automatic Equipment(station)	Water Discharge (station)	Budget
		Setup	Repaired	Setup	Repaired			3,538,000
1	2019	-	1	1	1	-	-	
2	2020	1	5	1	-	-	-	
3	2021	9	33	3	-	-	-	
4	2022	2	9	1	1	-	-	
5	2023	-	5	-	2	-	-	
Total		**12**	**53**	**6**	**4**	**-**	**-**	**3,538,000**

4.2. Meteorological Works

- Set up **33 meteorological stations** and repaired **121 stations** in the provinces.
- Installed rain gauge post in **106 stations** and repaired **12 stations**
- Equipped automatic equipment in **7 stations**. The total cost **5,243,356,000 riels**.

The following is the result in each year:

No	Year	Meteorological Station (station)		Rain Gauges Post (station)		Set up automatic Equipment (station)	Budget Expenses	
		Setup	Repair	Setup	Repair		Riel	USD
1	2019	-	7	20	5	-	853,000,000	
2	2020	4	11	19	4	7	1,079,156,000	
3	2021	29	27	25	3	-	556,200,000	
4	2022	-	27	18	-	-	1,211,000,000	
5	2023	-	49	24	-	-	1,544,000,000	
Total		**33**	**121**	**106**	**12**	**7**	**5,243,356,000**	

5. Water Resources Protection and Conservation (Strategy 5) as well as in point 4.168 of NSDP (2019-2023)

To implement the Law on Water Resources Management in the Kingdom of Cambodia, prepared by the institutions of the Royal Government and promulgated by His Majesty the King on June 29, 2007, after the Senate approved on June 11, 2007 and the National Assembly approved on May 22, 2007:

- MOWRAM has disseminated the law on water resources management in the Kingdom of Cambodia in the capital-province and in the Farmer Water User communities (FWUC).
- Determined the area of the reservoir, set up poles, demarcated the reservoir, the canal, the river, the stream and the natural lake to conserve water resources in the capitals and provinces (2019-2023), there were a total of 275 places.

The above results are achieved in the following years:

- In 2019, 13 places
- In 2020, 52 places
- In 2021, 34 places
- In 2022, 134 places
- In 2023, 122 places

- MOWRAM monitored and measured the hydrostatic level of a total of 38 wells, including 20 in Prey Veng, 13 in Svay Rieng and 5 in Kampong Speu.
- MOWRAM has drilled 4 groundwater experimental wells, drilled 30 water wells for people to use in the provinces and dug 120 ponds for people to use water at a total cost of 377,600,000 Riel.

The following is the result in each year:

Year	Experimental Drilling Well	Drilling Well	Excavate Pond	Expense	Other
2019	-	29	103		
2020	1	1	8	94,000,000	
2021	1	-	7	89,600,000	
2022	1	-	1	90,000,000	
2023	1	-	1	104,000,000	
Totat	**4**	**30**	**120**	**377,600,000**	

C. DEVELOPMENT ENVIRONMENT

1. Challenges and problems

In the operation, its roles and responsibilities, as well as the implementation of the five-year strategic plan for the development of water resources and meteorology 2019-2023, MOWRAM came across some difficulties such as:

- The two-year outbreak of Covid-19 (2020-2021) disrupted and severely disrupted the activities of the Ministry of Water Resources and Meteorology, as well as other government ministries and agencies. Hindering the economic activities and livelihoods of people across the country.
- Budget providing for rehabilitation, reparation and construction was late, limited and not on the right time, which could not meet the real need.
- Priority in annual public investment for management and development of water resources and meteorology in Cambodia remains low.
- The budget for maintaining the irrigation infrastructure, hydrological and meteorological forecast system are still too low to meet the number of irrigation stations, meteorological stations and hydrological stations that have already been developed.
- Farmer participatory on management, construction, usage, and maintenance the irrigation and drainage system, flood control, and still limited.
- Inadequate technical skills and resources to encourage and encourage the implementation and application of new technologies that contribute to climate resilience in irrigation and water resources management projects. By sustainability.
- Multisectoral water resources management, including river basin management, has not yet been implemented has not yet been implemented extensively and in depth, which requires more attention and effort to strengthen implementation and to address the growing pressure on Water resources resulting from development such as: growth of agriculture, urbanization, industrialization and energy production.
- Data-management systems, capacity assessment tools, skills and legal standards have not been adequately and comprehensively developed to support decision-making and development planning for effective development and management of water resources. And sustainability.

2. Opportunity (Easiness)

Although we faced some challenges, there are some conveniences that have enabled for MOWRAM to implement the work and achieve the results as described above, which are as follows:

for MOWRAM to implement its project:

- Industrialization, economic diversification, increase in production and services, as well as increasing Cambodia's economic connectivity to regional and global economies continue to drive Cambodia's economic growth.
- The Royal Government continues to pay attention to and support the implementation of policies and strategies for the development of water resources and meteorology.
- High attention and leadership of the leaders of the Ministry of Water Resources and Meteorology in leading, providing guidance, encouragement and orientation to the staff - civil servants under the supervision to complete the work. Care, responsibility and professionalism.
- Continuing attention and close cooperation from the Ministry of Economy and Finance in reviewing, advising and financing for rehabilitation, construction, irrigation and overall water resources management.
- Civil servants continue to use their professional skills with a caring attitude and high responsibility in performing their work.
- The Ministry has a lot of experience in the work of repairing, restoring and constructing irrigation systems, drainage systems, dams, flood protection and salt water.
- Has good relations and cooperation on water resources development and meteorology with relevant ministries and development partners. There is good internal solidarity between civil servants and ministry leaders.

D. CONCLUSION AND EVALUATION ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY DEVELOPMENT IN 5 YEARS (2019-2023)

To implement water resources and meteorology management and development from 2019-2023 as well as the Government Rectangular Strategy Phase IV, and the updated National Strategic Development Plan (2019-2023) to boost the national economy towards the social development especially in reducing poverty step by step, MOWRAM has defined objectives aim at increasing the irrigation capacity up to **30,000 hectares** per year in addition to recent activities by reserving more water in rainy season to ensure sufficient water for rice and other agricultural crop cultivation from two to three times per year to generate farmer income as well as providing more jobs to farmers.

In 5 years' time from 2019-2023, **MOWRAM has proudly achieved**:

- **Ability to irrigate 146,338 hectares** (**97,984 hectares** of rainy season rice and **48,354 hectares** of dry season rice) in addition to existing irrigated areas of **1,802,359 hectares** at the end of 2018 (**1,276,030 hectares** of rainy season rice and **526,329 hectares** of dry season rice). Totally up to 2023, MOWRAM could irrigate up to **1,943,992 hectares** by using irrigation schemes (**1,370,822 hectares** of rainy season rice and **573,170 hectares** of dry season rice). Equivalent to **63.07%** of production plan in both rainy and dry seasons (**3,081,890 hectares** in 2022, the figure of the MAFF).
- Compiled **65 water user farmers' communities** (FWUCs) in addition to the existing 544 water user farmers' communities at the end of 2018, so that a total of **612** water user farmers' communities were established after **2023**.
- **Ability to prevent flood** on the area **526 hectares** in addition to existing irrigated areas **139,156 hectares** at the end of 2018. Gradually till 2023 has **139,256 hectares**.
- The protection of the Mekong River and Tonle Bassac was **37,265 meters**, in addition to the existing riverbank protection capacity of **616 meters** at the end of **2018**, so that after **2023,** the total riverbank protection capacity was **37,881 meters**.
- **Ability to prevent sea water (polder) intrusion from on total land of 3,539 hectares** in addition to existing protected areas **21,043 hectares** at the end of 2013. Gradually till 2023 has **24,582 hectares**.
- **Regularly forecast and inform about meteorology and hydrology situation.**

The above increase in the irrigating and protecting capacity if compare to the objectives, goals and indicators are over plan. This is made possible by strong effort and attention of the high ranking and officials in MOWRAM and under a good leadership of **Samdech Akaa Mohha Sena Padey Techo HUN SEN**, Prime Minister of the Kingdom of Cambodia, national and international organization, donors and concerned ministries, especially the Ministry of Economy and Finance.

E. Table of Outcome Indicator Achieved from 2019-2023 on Water Resources and Meteorology

No	Strategy and Indicator	Unit	Total in 2013	2014	2015	2016	2017	2018	Others
A	**Improvement of administration and Human Resources Development**								
	1. Nominate officials to participate:								
	1-Training outcome in each year	Persons		256	174	94	170	181	Local and outside country
	2-Wrokshop outcome in each year	Persons		328	163	133	315	297	Local and outside country
	2. Prepare training and workshop:								
	In each year	time		29	11	2	0	9	Local
B	**Water Resources Management and Development and Irrigation system hegemony**								
	1-Improve irrigation capacity on rice paddy	Hectares	146,338						
	+Outcome in each year	Hectares		33,063	31,102	22,588	27,462	32,123	Rainy and Dry paddy
	+Subsequent Total	Hectares		33,063	64,165	86,753	114,215	146,338	Rainy and Dry paddy
	2. Improve the minor crop irrigation capacity	Hectares	5,401						

	+ Achieved in each	Hectares		412	535	1,261	1,848	1,345	
	+Subsequent Total	Hectares		412	947	2,208	4,056	5,401	
	3-FWUCFormulation	Places	65						
	+Outcome in each year	Places		13	22	12	13	5	
	+Subsequent Total	Places		13	35	47	60	65	
C	**Flood and Sea Water Management and Mitigation, and Drought Intervention**								
	1-Flood protection	Hectares	100						
	+Outcome in each year	Hectares		100	0	0	0	0	
	+Subsequent Total	Hectares		100	100	100	100	100	
	2-River bank protection	Meters	37,800						
	+Outcome in each year	Meters		13,595	7,260	5,845	4,280	6,820	
	+Subsequent Total	Meters		13,595	20,855	26,700	30,980	37,800	
	3-Polder (Sea Water Protection)	Hectares	3,539						
	+Outcome in each year	Hectares		675	470	1,090	1,014	290	
	+Subsequent Total	Hectares		675	1,145	2,235	3,249	3,539	
	4-Rescued rice from drought	Hectares	391,839						Rainy season and dry season
	+Outcome in each year	Hectares		90,189	93,184	83,328	54,713	70,425	
	5-Setup Pumping Stations	Places	2						

	+Outcome in each year	Places		0	2	0	0	0	
	+Subsequent Total	Places		0	2	2	2	2	
	6-Repaired Pumping Stations in Each Year	Places	16						
	+Outcome in each year	Places		3	6	3	2	2	
	+Subsequent Total	Places		3	9	12	14	16	
	7-Repaired Pumping Machines in Each Year	Places	132						
	+Outcome in each year			49	23	23	13	24	
	+Subsequent Total			49	72	95	108	132	
D	**WATER RESOURCES AND METEOROLOGY INFORMATION MANAGEMENT**								
	1-Setup Hydrological Station measuring water level	Places	12						
	+Outcome in each year	Places		0	1	9	2	0	
	+ Subsequent Total	Places		0	1	10	12	12	
	2-Repaired Hydrological Station in each year			1	5	33	9	5	
	3-Set up Water Quality Hydrological Station	Places	12						
	+ Outcome in each year	Places		0	1	9	2	0	

	+ Subsequent Total	Places		0	1	10	12	12	
	4-Set up meteorological station	Places	33						
	+ Achieved in each year	Places		0	4	29	0	0	
	+ Subsequent Total	Places		0	4	33	33	33	
	5- Repaired Hydrological Station in each year	Places		7	11	27	27	49	
E	**WATER PROTECTION AND CONSERVATION**								
	Demarcation of area of rivers, canals, streams and naturals lakes	**Places**	275						
	+ Achieved in each year	**Places**		13	52	34	134	122	
	+ Subsequent Total	**Places**		13	65	99	233	275	

CHAPTER II

STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN ON WATER RESOURCES AND METEOROLOGY IN 5 YEARS (2024-2028)

A. INTRODUCTION

Water is one of the important resources for people, animal and all kind of plants and for national economic development. Geographically, the Kingdom of Cambodia is a country that has abundant of water resources such as rivers, lakes, underground water, aquifers and seas etc. these sources are for national economic development such as: agriculture, industry, enterprise, hydropower, navigation, culture and tourism, and support eco-system and people's daily living.

The Dimension of Cambodia Mekong River include Tonle Sap Lake and Tonle Sap River as well as affluent of rivers which play an important role in maintaining and supporting eco-system and providing the basic foundation for developing the national economy; however we have yet used our resource to the fullest potential.

Surface water has approximately 120,000 million m^3 excluding watershed in coastal zone and underground water around 17,600 million m^3. This quantity of water is a hundred times more than the current water use in the country. In average, the Kingdom of Cambodia gets from 1,400 mm to 3,500 mm of rain and Mekong River around 475,000 million m^3 flow through Cambodia to the South Sea.

The Tonle Sap Lake is the largest freshwater lake in Southeast Asia and one of the most productive lakes in the world. This lake connects from the Mekong River along the Tonle Sap River for about 100 kilometers. The lake has special hydrological features, which flow in during June-July and flow out during October-November. The water level of the lake varies from 1 meter in the dry season to 10 meters in the rainy season. The Tonle Sap Lake has a minimum water level of about 2,500 square kilometers and a maximum of about 13,000 square kilometers and a water volume of about 70 billion cubic meters. In that, Tonle Sap Lake received the amount of water about 34% flows from the surrounding rivers, about 35% from the Mekong River and 13% from Rainfall.

Most of Cambodian people faced with the shortage of water in dry season, a short dry season which usually happened in rainy season. In rainy season some areas have too much water while other area lacks of water due to the fact that we do not have enough irrigation systems, some irrigation systems are old and could not maintain water for agriculture and people's daily life.

The underground water is also important to supply water and keep water balance and it is an important source of fresh water to support people's daily lives, irrigated agriculture, industry and ability to provide water almost a full year round. At the present time there is no clear underground water data and the quantity has not yet been defined.

To manage water resources well, the Royal Government of Cambodia has increased the investments on rehabilitation, irrigation development, and water resources management to avoid the misuse of water and the destruction to the resources which jeopardizes to long term development of the country.

Water is a basic fundamental for development in all sectors of national economy at the present and in the future and MOWRAM is responsible for all national water resources to ensure social economic development sustainability, city water supply, rural area, hydro- electricity, fishery, transportation, and tourism, etc…

Base on the water advantages to society and the national economic development our responsibility. MOWRAM has prepared Development Strategic Plan on water resources and meteorology (2024-2028) to present the goal, objective, and activity of ministry on water resources and meteorology 2024-2028. This strategic plan provide data for accuracy and consistency of National Development Strategic Plan (2024-2028) and Political program and Pentagonal Strategy Phase 1 of the Royal Government of the seventh legislature of the National Assembly (2024-2028) to achieve the five mottos (1) growth (2) employment (3) equity (4) efficiency (5) sustainability towards the vision of Cambodia 2050 in order to achieve the main goal of poverty reduction and become high income.

B. STRATEGIC DEVELOPMENTPLANON WATERRESOURCESAND METEOROLOGY FOR 5 YEARS FROM 2024-2028

To prepare this document the ministry has monitored and evaluated all the implementation and achievement on water resources and meteorology management for 5 years (2019-2023) which help the ministry define objective, goal and important strategies for the next 5 years (2024-2028) and in the future.

1. Foundation for Strategic Preparation

Water Resources and Meteorology Strategic Development Plan was prepared based on three main foundations:

(1) Sub decree on the organization and operation of the Ministry of Water Resources and Meteorology.
(2) National Policies of Water Resources in Cambodia.
(3) The Royal Government's Political Program and the Seventh Priority Policy of the National Assembly on Water Resource Management and Irrigation Development.
(4) Pentagonal Strategy Phase 1 of the Royal Government of the seventh legislature of the National Assembly to achieve the five mottos (1) growth (2) employment (3) equity (4) efficiency (5) sustainability towards the vision of Cambodia 2050.

1.1. Foundation I: Sub decree on the organization and operation of the Ministry of Water Resources and Meteorology

The preparation of strategic development plan on water resources and meteorology is the responsibility of MOWRAM which defined in sub-decree 58 RNKR.BK dated June 30, 1999. This sub-decree defined the responsibility of MOWRAM as the following:

1- Defined policy related to strategic development of water resources
2- study and research on water resources
3- Prepare water resources development plan and water conservation
4- Directly and indirectly manage on water usage and reduce the casualty caused by water
5- Monitor the implementation of water law
6- Collect, and gather the data and meteorological and hydrological information
7- Provide technical consultant
8- Continue to manage internationally cooperation as well as Mekong River Committee.

Since the establishment of MOWRAM in 1999 the 5 majorities of MOWRAM are: (1) Reparation and rehabilitation, (2) construction, (3) irrigation and drainage maintenance, (4) flood control infrastructure, and (5) meteorology and hydrological situation.

In order to support the Pentagon Strategy phase 1 of the Royal Government, the Seventh legislature of the National Assembly builds the foundation to achieve the vision of Cambodia 2050. Comparing the achievements to the actual needs is still low, so MOWRAM must continue to work hard and mobilize more resources to invest in water resources management and conservation to ensure year-round water security for all areas, quality is available to everyone to help reduce natural disasters that often harass and occur every year.

1.2. Foundation II: National policy on water resources in the Kingdom of Cambodia

To contribute to achieving the goal of the Kingdom of Cambodia, the seventh legislature of the National Assembly and the National Strategic Development Plan for 5 years 2024-2028 and National Strategic Development Plan 2024-2028, MOWRAM has defined **National Policy on Water Resources in the Kingdom of Cambodia** as the foundation in preparing National Strategic Development Plan on water resources and meteorology. The National Strategic Development Plan for on Water Resources and Meteorology is designed to promote and direct the Kingdom of Cambodia towards a country that ensures water security, both quantitatively and qualitatively within the framework of all rivers / streams and water sources. Develop all sectors to contribute to support and promote national economic growth, especially to improve people's lives. The above policy is to ensure the efficient use of water resources, efficiency, equity,

environment and sustainability. The National Policy on Water Resources in the Kingdom of Cambodia has the following vision and mission:

1.2.1. Water Vision

- Give all people chance to use water to support the family with sanitation, safety, and reasonable price.
- Supply enough water to agricultural sector, industry, and other economic activities
- Resolve and reduce maximum the threat to life and daily life of the people from disaster caused by water.
- Water resources environment management without pollution.

1.2.2. Mission

Enhance management, conservation and development of water resources and meteorology in order to provide timely and high quality support services to relevant sectors, scientific, technical, innovative, legal standards in accordance with clear policies, employment growth, equity, efficiency and sustainability.

1.3. Foundation III: The Royal Government's Political Program and Seventh Priority Policy of the National Assembly on Water Resources Management and Irrigation Development

In order to ensure water security, both quantity and quality within the framework of all rivers, streams and water sources, the Ministry of Water Resources and Meteorology has set out the following priority policies:

- Strengthen measures to prevent, prevent and conserve water resources by strengthening the management and maintenance of rivers, streams, lakes, canals, irrigation systems and natural waterways by clearly identifying maps, zoning, management and use of water, maps of irrigation and irrigation and quantification. Water surface, river feed, river feed, river feed, lake feed, canal feed, etc., as well as continue and strengthen the implementation of mixed water resource management methods to ensure the sustainability of water resources.
- Continue to develop and promote the modernization of irrigation systems and waterworks by increasing public investment, attracting assistance from development partners, and involving the private sector in irrigation development, research, and the use of new technologies.
- Continue to rehabilitate and maintain the irrigation system on a regular basis in order to maintain the existence and sustainability of the water supply for irrigating the land, cultivating aquaculture and meeting the needs of daily use.
- Continue to encourage volunteer farmers to participate in establishing farmers' communities using water in all irrigation systems in their localities to enhance ownership of the responsibility for the management, use and maintenance of irrigation systems. Step by step hunter Ray Heng to smoke.
- Continue to modernize information systems, hydrology, meteorology, weather forecasting and provide pre-event weather information, especially information on natural disasters, natural disasters such as floods, hurricanes, droughts and heat waves, to alert people and take precautionary measures. Prevent, avoid and respond in a timely manner and reduce the impact.

1.4. Foundation IV: Pentagonal Strategy Phase 1, of the Royal Government of the 7th legislature of the National Assembly in the Kingdom of Cambodia

The Pentagonal Strategy, Phase 1 of the Royal Government, was officially declared by Samdech Moha Borvor Thipadie **Hun Manet**, Prime Minister of the Kingdom of Cambodia, for the 7thlegislature of the National Assembly in Phnom Penh, Month of Lunar, Year of the Rabbit, Panchasak, B.E. 2568, falling on 24 August 2023. This Pentagonal Strategy, Phase 1, aiming to ensure growth, employment, equity, efficiency and sustainability towards achieving the vision of Cambodia 2050, which is used as an operational tool and an important indicator to support the implementation of the Royal Government's political program.

The Ministry of Water Resources and Meteorology depends on the above strategy as a basis for developing strategic and action plans for the effective and sustainable development and management of water resources, and the contents of Pentagonal Strategy, Phase 1, of the Royal Government are defined as below:

* Pentagonal 1: Human Resource Development

* Pentagonal 2: Economic Diversification and Increasing Competitiveness

* Pentagonal 3: Private Sector and Job Development

* Pentagonal4: Sustainable and Inclusive Development

* Pentagonal 5: Digital Economic and Social Development

The above strategies clearly specify the priority goals of the Royal Government of the Kingdom of Cambodia and the development of water resources and meteorology management strategy which is the responsibility of the Ministry of Water Resources and Meteorology is a contribution to the Pentagonal Strategy, Phase 1, of the Royal Government.

Each of the Five Pentagonal in the Pentagonal Strategy, Phase 1, of the Royal Government, has key strategies of the Ministry of Water Resources and Meteorology for five-year implementation (2024-2028):

* Pentagonal 1: Human Resource Development

    - Angle 2: Technical skill training

        + Concerning priority goal 4 (1)

* Pentagonal 2: Economic Diversification and Increasing Competitiveness

    - Angle1: Development of key sectors and new sources of economic growth.

        + Concerning priority goal5 (2)

    - Angle2: Improving logistics system and enhancing transport, energy, water and digital sector.

        + Concerning priority goal3 (3)

        + Concerning priority goal9 (4)

        + Concerning priority goal12 (5)

* Pentagonal 3: Private sector job development

    - Angle 3: Strengthen of public and private sector partnership

        + Concerning priority goal1 (6)

        + Concerning priority goal4 (7)

* Pentagonal 4: Sustainable and inclusive development

    - Angle 3: Promotion of agricultural sector and rural development

        + Concerning priority goal3 (8)

    - Angle 5: Ensuring Environmental sustainability and climate change preparedness and promoting green economy

+ Concerning priority goal 2 (9)

+ Concerning priority goal 3 (10)

+ Concerning priority goal 4 (11)

+ Concerning priority goal 5 (12)

* Pentagonal 5: Digital Economic and Social Development

- Angle 5: Building Digital Government and Digital citizen

+ Concerning priority goal 7 (13)

+ Concerning priority goal 8 (14)

2. Water Resources and Meteorology Situation and Challenges

2.1. Institutional Framework

Institutions in the field of water resources management and development need to be changed and reformed to be appropriate and up to date with the evolving situation on the need to use water resources for socio-economic development, environment, opportunities and potential development opportunities as well as challenges. As described above.

The Ministry of Water Resources and Meteorology was established in 1999 as a staff for the Royal Government to lead the development and management of the water resources sector in the Kingdom of Cambodia with equity and sustainability.

The Law on Water Resources Management in the Kingdom of Cambodia was promulgated by His Majesty King Bhumibol Adulyadej on 29 June 2007, and the National Water Resources Policy was approved by the Council of Ministers on 16 January 2007. 2004. Within the international framework, Cambodia signed the 1995 Mekong Agreement on Cooperation for the Sustainable Development of the Mekong Basin, which has four members: the Kingdom of Cambodia, the Lao People's Democratic Republic, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Vietnam. In order to participate in the implementation of this agreement, the National Mekong Committee of Cambodia, a national institution under the direct control of the Royal Government, has played an important role in coordinating the management, protection, conservation and development of water resources and other related resources in Mekong River Basin.

Besides MOWRAM, other concerned ministry also responsible for issue related to water; for example, the Ministry of Industry, Mines, and Energy (the use of water for hydro- electricity, industry, water use in the city), Ministry of Agriculture, Fishery, and Forestry (agriculture, fishery, and forestry which need a lot of water), and Ministry of Environment (protect natural resources, environmental quality and water as well). MOWRAM is responsible for all to ensure and mange water resources to use in all sectors with sustainability.

The effectiveness and efficiency of water resource development and management is directly related to the capacity of institutions working in the water sector at both the national and sub-national levels. Therefore, the Royal Government of Cambodia also provides some responsibilities. For the sub-national level. Ministry of Water Resources and Meteorology authorizes the Capital-Provincial Departments of Water Resources and Meteorology in the implementation of projects and other activities within its jurisdiction. At the same time, in order to ensure the efficiency of water use as well as the sustainability of water supply infrastructure, especially irrigation system, the Ministry has also established farmers' communities to use water, as well as raise awareness and capacity of water users to achieve the goal of Pentagonal Strategy through centralization and decentralization and sustainable water resources management. To achieve this, the Ministry of Water Resources and Meteorology needs adequate funding and basic information and data for the study, evaluation, planning, management and development, as well as comprehensive capacity building at the sub-national level

2.2. Water Resources and Meteorology Demand

With Mekong and main aquifers, Cambodia is considered to be a country which has abundant lot of water and water flow around 475,000 million cubic meters comes from Mekong and Tonle Sap River and the ground water 17,600 million cubic meters. The Mekong and Tonle Sap Rivers are the priceless sources for irrigation, hydro-electricity, fishery, agriculture, biodiversity, transportation, and navigation.

Due to climate change and monsoon regime, it makes the rainy season shorter and the dry season longer and hotter. This phenomenon caused the water surface to dry up and the river level to drop rapidly. In some places, water supply is short-lived and there is competition for water use, and water quality is severely affected. All of these issues have led to the grabbing of good quality water for consumption, such as consumption, animal husbandry, family production, and for aquatic ecosystems. In addition, due to the rapid development of agriculture through intensive farming, handicraft industry and urban population growth, this has posed an increasing threat to water quality.

During the rainy season, the weather worsens, causing more and more days of heavy rainstorms, which in turn cause flash floods and flash floods in low-lying areas and some cities, causing loss. Lives, damage to crops, property, physical infrastructure disrupt daily life and economic activity. Faced with the problems that often occur every year, taking measures to reduce floods is necessary and urgent, including flood forecasting, rainfall and rapid flooding in some vulnerable floodplains Forecast flooding of some major rivers, including the Mekong River, the establishment of early warning systems and the preparation and construction of dams to prevent flooding. To submerge major cities, especially Phnom Penh, which is the political, economic, commercial and cultural center of Cambodia.

Cambodia is located in Asia, where the climate is hot and humid. About 35.7% of Cambodians live in rural areas, relying on agriculture for their livelihood. Due to climate change and the severity of the weather (drought, drought and floods), farmers face a decline in crop yields as well as arable land. Areas with a reliable irrigation system to supply mixed crops are still scarce, and most irrigation is supplementary. As a result, competition and competition for uncontrolled and controlled water use pose a serious threat to the security and sustainability of water resources.

2.3. Challenge and Global Tendency

Some obstacles and challenges, which obstruct MOWRAM from achieving the goal of Pentagonal Strategy of the Royal Government of Cambodia and National Strategic Development are:

2.3.1. Law and policy

- The National Law on Water Resources Management has been officially adopted since June 2007, but some sub-decrees needed to facilitate the implementation of the Water Law have not yet been drafted and enacted to give the Ministry sufficient authority. Water resources and meteorology in the development of relevant legal standards, as well as the necessary mechanisms for effective law enforcement, especially water licenses.
- Sub-decrees, regulations, letters, norms and procedures related to the management, allocation, investment, operation, maintenance, conservation and development of water resources have not been sufficiently developed.
- Necessary documents and procedures for segmentation and distribution of water have not yet been developed, which makes the management of sectoral water distribution and distribution not yet in line with the requirements of water use.
- implementation and monitoring of the implementation of the law on water resources management and laws related to water is still weak, which requires the establishment of mechanisms to monitor and monitor the implementation clearly and effectively.

2.3.2. Institutional establishment

- Mechanisms developed to facilitate inter-ministerial work need to be strengthened and improved, especially the Agricultural and Water Technical Working Group, which is fundamental and important to ensure the efficiency and effectiveness of water use

through planning. And the implementation of coordinated work between the Ministry of Water Resources and Meteorology, which is the water supply institution, and other ministries that are water utilization institutions. The effectiveness of the work is closely related to the capacity of sub-national institutions, so it is an urgent need and need to be met to develop standard documents, procedures and strengthen technical standards for the transfer of irrigation management and Water resources management for farmers to use water responsibly and manage.

- The establishment of the National Committee for River Basin Management is necessary and urgent to facilitate and ensure the management and development of water resources as well as other water-related resources in the Kingdom of Cambodia effectively, equitably and sustainably.

2.3.3. Institutional Capacity

- The effectiveness and sustainability of the management, conservation and development of water resources and other water-related resources depends on the leadership, management and technical skills of the Ministries and Departments of Water Resources and Meteorology, Capital-Provinces and at the local level (including communities). Farmers use water). In this context, attention should be paid to the development and improvement of leadership, management and technical skills, as well as to encourage each unit to have a sense of responsibility and high commitment to water resources management to achieve successful decentralization.

2.3.4. Data and Information

- Databases and information are needed to design water-related infrastructure, improve water resources management, manage and mitigate the effects of floods and droughts. Obtaining clear and sufficient data and information is the basis for making plan and decision clearly to help address and reduce the impact for existing river basins vulnerable and competitive or grabbing water.
- The access to all data and information on the amount of water use in various sectors is still limited, which requires attention and strengthen with the cooperation of relevant ministries and institutions.
- The collection and management of meteorological and hydrological data and information for forecasting, dissemination, planning and research is not as effective as desired due to limited budgets.

2.3.5. Lessen the impact by water:

Necessary method to reduce the damages by water and drought:

- Intervention includes construction dam, pumping intervention to rescue rice paddy fields, and others activities which include in the expenditure and is effective.
- Changes in land use due to rapid development and supplemented by climate change have led to more and more severe droughts, floods and sedimentation, which generally cause flooding during the rainy season due to Excess water that exceeds the needs of consumption and exceeds the control capacity. But sadly, despite Cambodia's abundant water supply each year, rural people continue to face water shortages and severe crop failures in the dry season.

2.3.6. Irrigation, drainage, and infrastructure management

As a common goal, MOWRAM must promote water control (upstream and downstream of reservoir or irrigation schemes) and rain data collection mainly in the rural areas to reduce rain water reliability and encourage agricultural productivity; however, there are some difficulties and challenges:

- The existing irrigation schemes are old, and some of them could not fully function (there are reservoirs but there are not enough main canals, secondary canals, and tertiary canals, and other structure) to ensure the agricultural activities.
- Selection of irrigation and drainage systems with high productivity and high economic cost for rehabilitation and repair to strengthen interventions to address water scarcity as well as flood prevention.
- Integrate communes effectively and sustainably to manage the irrigation infrastructure that covers many communes.
- Encourage individual farmers or small groups to participate in water management, especially on irrigation systems in communes with complex problems.
- Sustainable and equitable water management and effective use of water in river basin which demand exceeds the supply.
- Management and development of the river basin is still limited due to the lack of human resources with limited capacity and skills, the budget and the necessary legal documents (sub-decrees) to support the implementation have not yet been established which leads to the illegal trading.
- Strategies and measures to improve the efficiency, use and management of water resources must be in line with strategies and measures to promote and increase production for sectors with water use, especially agriculture.

3. Priority Criteria

The criteria have been used to select the goals, programs and activities are in line with the strategy of the Ministry, the strategic goals and policy programs of the Royal Government is the Pentagon Strategy, phase I of the Royal Government, the 7th legislature of the National Assembly, which provides the framework and as a basis for determining criteria.

3.1. Priority Policies of the Royal Government

In implementing the socio-economic development strategy in the past, the Royal Government has set four main priorities: "People, Water and Fire" to promote national development, which is gradually adjusted to each stage of the country's development. The Government Pentagonal Strategy phase I, identified five key priorities, adding "technology" while "people" remained at the top, followed by "roads, water, electricity and technology" in succession.

In the 7th legislature of the National Assembly, the Royal Government focuses on a priority strategy the following priority strategies related to water resources development and management as follows:

- Promoting and building water infrastructure, including water treatment systems, to ensure water security and environmental sustainability and respond to climate change.
- Continuing to increase the use of sisterhood technologies for the environment and climate brotherhood, such as the use of technology based on natural solutions and the use of artificial intelligence models and technologies related to environmental water security management.
- Continuing to strengthen legal, regulatory and policy frameworks related to the environment, water, natural disasters, as well as green diplomacy, ensure sustainable ecosystems and contribute to climate change mitigation.
- Continue to develop technological skills and knowledge as well as the implementation of scientific research on the environment, green development, water security, greenhouse gas emissions reduction, climate change adaptation and sustainable use of natural resources.

3.2. Priority Sectors on Water Resources and Meteorology

MOWRAM’s priority strategies include:

- Enhancing the capacity of the Ministry of Water Resources and Meteorology to establish and strengthen the implementation of laws, regulations and water policies to reduce natural disasters.

- Contribution to national economic development with prosperity, equity, sustainability and poverty reduction.
- Effective management and use of water resources, resilience, equity, brotherhood, environment and sustainability, using technology, the use of natural solutions and the use of artificial intelligence models and technologies in water resources management and development.
- Strengthening the implementation of the governance system to effectively implement the Good Governance Action Plan in the field of water resources and meteorology.

In order to achieve the above strategic priorities, the Ministry of Water Resources and Meteorology has set out a strategic goal for the five-year period 2024-2028, which has two goals to participate in the implementation of the National Strategic Development Plan:

- **Institutional Development Goal:** Establish and continue to strengthen the implementation of legal procedures for the conservation of water resources, information and data management, improving support for the operation and operation of all support services such as administration, finance, procurement and training.
- **National Priority Goal:** Rehabilitation, Construction of Quality Irrigation System, Utilization and Maintenance of Irrigation System, Irrigation System, Flood Management Infrastructure and Water Resources Conservation and Development Management System.

Strategic priorities and strategic goals described above are characteristic criteria are used to raise requests for national budgets and assistance from development partners and financial institutions (donors) to implement all programs, projects and work activities to achieve the stated goals.

4. Vision, Mission, Objective, Goal, Target, of MOWRAM in Five years (2024-2028)

4.1. Vision

The MOWRAM's vision for Water is to ensure the efficient, sustainable, intelligent and equitable use of water resources in order to achieve a long-term vision. Development and management of water resources effectively, efficiently and sustainably to strengthen water security, sustain ecosystems and reduce damage to develop sustainable socio-economic development.

4.2. Mission

Manage, development and conservation of water resources in the Kingdom of Cambodia effectively and sustainably in both quantity and quality of water, ecosystems and reduce the impact of floods and droughts using the knowledge base of hydrological-meteorological information and technology.

4.3. Objective

In order to achieve the above goals, the Ministry of Water Resources and Meteorology aims to contribute to the achievement of the following Ministry objectives:

- Strengthen governance, increase administrative capacity, technical administration, gender control, and promote efficient and responsible institutional operations.
- Promote the development and training of human resources at all levels with professionalism, technological knowledge and professional ethics
- Continue to develop and manage water infrastructure, including reservoirs, irrigation systems, flood protection systems, and drainage systems to increase resilience to climate change.
- Increase the efficiency of water resources management and development by using technologies and methods of integrated water resources management in the framework of the Tonle Sap River.
- Continue to strengthen the capacity to predict, manage and mitigate the impacts of natural disasters and climate change, such as floods and droughts, using structural measures, including natural-based and non-infrastructure-based solutions. non-structural measure)

- Strengthen measures to prevent the protection of rivers, streams, lakes and water sources in a sustainable manner and conserve water resources to adapt to climate change.
- Strengthen the capacity and management of information systems, hydrological data, meteorology, water use in all areas and irrigation data, including support for the operation of the National Center for Water Resources and Meteorology Data Management.
- Continue to build, prepare, update and promote the implementation of policies, laws, regulations and related procedures to strengthen the development and management of water resources effectively, efficiently and sustainably.
- Strengthen effective research to assist in decision making and clear investment planning.

4.4. Goal

To implement Strategic Development Plan on water resources and meteorology in five years(2024-2028) as well as National Strategic Development Plan 2019-2023, Policy Program and Pentagonal Strategy Phase 1 of the Royal Government of legislature 7 of the National Assembly for the sixth mandate, and activity to success and achieve the national vision on water, MOWRAM has defined the goal for the following missions: **"Water resources management and development effectively, fairly, and sustainably to strengthen water security, support ecosystems and reduce damage caused by natural disasters such as climate change, floods and droughts, for sustainable socio-economic development."** In order to achieve this goal, the Ministry of Water Resources and Meteorology will take the following important work:

- Continue to strengthen institutional capacity and develop all necessary legal documents, mechanisms and procedures to facilitate the effective and efficient implementation of integrated water resources management in sustainable river basins through the establishment of River Basin-River Management Committee in major river basins.
- Improve technical skills of civil servants through training in the use of digital technologies, databases - hydrological information - adequate meteorology and assessment tools such as model work to provide decision support and options for Water Resources management and conservation.
- Increase irrigation capacity through the construction of new irrigation systems in areas that are considered to have water potential and continue to implement irrigation supremacy to have autonomy over water use and prevent water-related disasters. In order to be successful, the Ministry of Water Resources and Meteorology will implement activities such as (1) irrigation work is aimed at collecting water, and (2) drainage work is focused on reducing the effects of floods through drainage. Reduce damage to crops, people's property (3) Protection work is focused on the construction of dams to prevent floods to protect the lives of people's property and the nation's physical infrastructure.

"Modernization of irrigation system to ensure efficient use Efficient and sustainable" by improving the rehabilitation and modernization of all irrigation systems with sufficient water potential and high economic value in response to socio-economic developments, technological advances, the rise of the use of agricultural machinery and to adapt to global warming, as well as to address the aging population and the declining core labor force in rural areas.

4.5. Strategic and Action Plan

To actively contribute in achieving the water vision, goal, and MOWRAM's objective and Policy Program and Pentagonal Strategy Phase 1 of the Royal Government of legislature 7 of the National Assembly, National Strategic Development Plan 2024-2028, MOWRAM has prepared strategies to support the strategies of the Royal Government in the Seventh mandate with the aim of achieving national policies on poverty reduction.

The Five main strategies of MOWRAM are:

Strategy 1: Strengthen institutional governance, human resource development, cooperation and water management policy

Strategy 2: Increase water infrastructure efficiency and quality and resilience of irrigation systems

Strategy 3: Strengthen water security and disaster management to increase resilience and climate change

Strategy 4: Strengthen the management of new technologies and innovations in water resources and meteorological information systems

Strategy 5: Optimize water resources management and conservation

Strategic work	Main goals for 5 years (2024-2028)
1. Strengthen institutional governance, human resource development, cooperation and water management policy	1. Increase administrative management capacity, presence of officials and institutional operations 2. Promote the development and training of human resources, especially technicians at all levels with professional skills and knowledge of technology (Hard Skills) including soft skills (Soft Skills) 3. Strengthen the implementation of the audit, evaluation and monitoring system 4. Continue to develop and improve water policy, manage and use water resources, including groundwater, with relevant institutions
2. Increase water infrastructure efficiency and quality and resilience of irrigation systems	5. Update and create a master plan for managing all river basins 6. Clearly assess water potential and water use through the use of new technologies and innovations 7. Modernization of water infrastructure 8. Strengthen and expand monitoring of hydrological systems and water quality to increase the efficiency of water resources management and development through diversified water resources management methods within the river basin.
3. Strengthen water security and disaster management to increase resilience and climate change	9. Promote the development of technical standards, manuals for use, strengthen technical work, build quality and resilient physical infrastructure 10. Expand regular and annual maintenance work to make irrigation system sustainable 11. Development of a master plan for riverbank protection and mapping of river sand mining along the freezing flow of sand 12. Invest in infrastructure, strengthen management and mitigate impacts by using structural measures to increase resilience to climate change. 13. Improve water efficiency, strengthen management and mitigate impacts using non-structural measures 14. Strengthen the forecasting capacity to protect water resources and other pollutants by monitoring water quality in rivers, streams and lakes
4. Strengthen the management of new technologies and innovations in water resources and meteorological information systems	15. Promote data collection through the use of new and innovative technologies 16. Establish and support the operation of the National Center for Water Resources and Meteorology Data Management

	17. Promote the collection and compilation of irrigation data 18. Establish a data management system related to water sector (quantity, water quality, hydrology, meteorology) 19. Increase the ability to assess and forecast water resources, manage databases through training, use of new technologies, innovations and the support of experienced professionals.
5. Strengthen the management of new technologies and innovations in water resources and meteorological information systems	20. Develop a pool protection and management plan 21. Continue to build, prepare and update relevant laws, regulations and procedures 22. Strengthen measures to prevent, protect and conserve water resources

The five strategies, the second and third strategies are designed to directly contribute to achieving national priorities as part of the phase I of the Royal Government's Pentagon Policy and Strategy Program.

Whereas Strategy 1, Strategy 4 and Strategy 5 will indirectly contribute to the Royal Government's Phase 1 Rectangular Policy and Strategy Programme by helping to strengthen and urge the Ministry of Water Resources and Meteorology to better implement its roles, responsibilities and work action plans in a responsible, efficient and effective manner. It will also directly contribute to the implementation of the National Development Strategic Plan to strengthen the management and use of water resources in an efficient, equitable and sustainable manner.

Overall, the 5 strategies of the Ministry of Water Resources and Meteorology will contribute to achieving the key goals in the Policy and Strategy Program Phase 1 of the 7th Legislative Assembly and the National Development Strategic Plan for the 5-year period 2024-2028.

4.5.1. Strengthen institutional governance, human resource development, cooperation and water management policy

At present, the Royal Government of the Kingdom of Cambodia has been paying attention

Highly on the strengthening and capacity building of officials related to water, especially officials of the Ministry of Water Resources and Meteorology to continue to perform their role in the management and development of water resources and meteorology effectively and responsibly. At the same time, the Royal Government of Cambodia has shared and transferred some responsibilities to the sub-national level, thus requiring further training of sub-national officials and local communities. In order to solve all the above problems and increase the capacity of officials at all levels, the Ministry of Water Resources and Meteorology has proposed the following action plan:

❖ **Increase administrative-financial management capacity and institutional operations**

- Continue to enhance the efficiency of the Ministry's operations and contribute to bilateral, regional and international cooperation in the field of water resources and meteorology.
- Strengthen and improve the management of the administrative-financial system by introducing administrative-financial procedures and through the implementation of learning and implementation methods to civil servants of the Ministry.
- Increase the respect for ethics and professional responsibility of civil servants in accordance with the law, the statute, the internal regulations of the Ministry by promoting the values, honor and dignity, as well as the governance and responsibility of civil servants.

- Continue to pay attention to sending civil servants to participate in training on administrative and financial management at home and abroad. Organize regular administrative-financial management training courses, especially for new civil servants.

❖ **Increase human resource management and development**

- Strengthen and develop human resources to enhance the professional capacity of civil servants to become outstanding officials to support the implementation of the mission of the Ministry.
- Promote and continue to develop the capacity of civil servants at all levels through short-term training and provide opportunities for medium- and long-term study at home and abroad.
- Promote the development and launch of new technologies and information systems in the management and development of human resources in the field of water resources and meteorology.
- Promote the value and improve the research and development of water resources and meteorology.

❖ **Promote the implementation of gender equality policies in the field of water resources and meteorology**

- Continue to establish and strengthen the gender work network in all units under the Ministry, both at the national and sub-national levels.
- Raise awareness and gender analysis to the gender network in all capital-provincial water resources and meteorological departments, especially paying attention to the activities of community farmers using water.
- Promote and strengthen gender equality in the mechanism of implementation of technical skills in all projects in the field of water resources and meteorology and development planning.
- Contribute to women's capacity building and human resource development in terms of skills and professional ethics through participation in various training courses and continuing education at home and abroad.
- Strengthen the monitoring and evaluation system for women and men who have experience in good work to be encouraged.
- Gender mainstreaming to integrate in the context of climate change

Table: The promotion of administrative management, human resource development and Gender mainstreaming:

Indicator	**Unit**	**2023 Current Year**	**2024 Expect target**	**2025 Expect target**	**2026 Expect target**	**2027 Expect target**	**2028 Expect target**
1. Nominate official to participate in:							
+ Trainings in each year (Local and International)	Person	181	250	250	250	250	250
+ workshops in each year (Local and International)	Person	297	350	350	350	350	350

2. Prepare training and workshops (Local)	Time	9	30	30	30	30	30

4.5.2. Increase water infrastructure efficiency and quality and resilience of irrigation systems

Water plays an important role in achieving the main goals of the Royal Government of Cambodia in reducing poverty, increasing gender capacity, socio-economic development, ensuring food security and conserving the environment. Water is a basic resource supporting agriculture, industry, energy, household consumption, navigation, tourism, fisheries and ecosystem conservation. Therefore, the distribution of water must balance the needs of the above sectors in order to use water as much as possible for the national interest.

Every year, farmers face water shortages, droughts and floods. These problems have severely affected agricultural production and social infrastructure. Currently, irrigation infrastructure is limited and the availability of water is not sufficient for agricultural production.

Involvement of stakeholders, especially women and sub-national level, in planning, repairing, managing and utilizing irrigation systems and infrastructure for flood control and saltwater protection is essential. River basins and underground natural caves are the basis for planning, developing, managing and allocating equitable and sustainable water resources, as well as the biological basis of the water cycle. In Cambodia, lake and wetlands also play an important role in the water cycle, as well as the resources available in water and fisheries, on which the Cambodian people are completely dependent for the supply of daily living.

In the past, management and development of the river basin was still limited due to the lack of human resources, budget, law, technology, etc. This has led to land grabs, construction, deforestation and illegal exploitation. All of the above issues have a significant impact on river basins, such as soil erosion, river erosion, changes in water quality, changes in river shape, changes in water regime, floods and droughts, as well as impacts. Strong national economic development as well. Around the Tonle Sap Lake along the Mekong River and other areas throughout Cambodia

Can get high yields from their agricultural production due to the lack of participation of farmers, understanding that the irrigation system belongs to the state and depends only on the role of the Royal Government. In order to solve all the above problems and ensure adequate water supply to agricultural production, the Ministry of Water Resources and Meteorology has the following action plan:

❖ **Improve the management and development of water resources through diversified water resources management methods in the river basin.**

- Update existing master plans on water resources and meteorology
- Continue to develop action plans and promote the implementation of management and development of mixed water resources within the river / river basin to maintain water resources sustainability.
- Continue to manage existing water sources and prioritize the construction of large reservoirs with additional potential to ensure water supply in all sectors.
- Continue to cooperate in improving the management of transboundary water resources and regional frameworks.
- Promote the planning and implementation of activities to protect the banks of major rivers / streams and canals.
- Develop master plans and projects to seek investment funding from relevant partners.

❖ **Manage the development and implementation of irrigation supremacy**

- Continue to rehabilitate and build irrigation canals in the context of climate change, climate change for agriculture and daily use, especially giving priority to areas with poor populations and areas with water potential.
- Dig and rehabilitate irrigation canals for drainage to farmers' fields.
- Promote investment with the participation of development partners and financial institutions, as well as the private sector to contribute to the development of irrigation, drainage systems and expand the potential of reservoirs, lakes, ponds, etc.
- Encourage community farmers, water users, beneficiaries and the private sector to participate in all stages of irrigation management and development.
- Continue to strengthen and increase the use of water by the farming community to contribute to the management of water distribution and the maintenance of a highly efficient and sustainable irrigation system.
- Increase the capacity of community farmers to use water on how to manage, maintain and operate the irrigation system with the participation of beneficiaries.
- Continue regular maintenance and operation of the irrigation system on a regular and annual basis for the sustainability of the irrigation system.
- Promote the development and modernization of irrigation systems into a complete system. By designing the irrigation system, consider the main points:
  - Expand the width of the canal, which allows small and large vehicles to travel and avoid each other to facilitate construction maintenance work and transport of agricultural products from the production site to the market.
  - Build pumping stations by selecting modern model pumps and constructing all types of concrete canals to ensure and maintain stability in water supply, reduce water loss and increase water efficiency for irrigation.
  - Install electric motors in large sluice gates across rivers or large sluice gates in reservoir dams to ensure timely closing and opening of sluice gates in the event of flooding and reduction in flooding. Loss of water during shut-off. Or water flows into the river.
  - In the design of canals in the area around the Tonle Sap Lake, as well as in the lower reaches of the Mekong River, canals for irrigation and drainage canals should be separated.

Table: On the optimization, management and development of water resources, including the implementation of irrigation supremacy:

Indicator	Unit	2023 current year	2024 expect target	2025 expect target	2026 expect target	2027 expect target	2028 expect target
1. Improve the rice irrigation capacity Rice field (dry +rainy)	Ha	1,948,697					
+In each year	Ha		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000
+Subsequent Total	Ha		1,978,697	2,008,697	2,038,697	2,068,697	2,098,697
2-Improve the minor crop irrigation capacity	Ha	18,966					

+ In each year	Ha		500	500	500	500	500
+ Subsequent Total	Ha		19,366	19,866	20,366	20,866	21,366
3. Create and strengthen water user community	Place	612					
+In each year	Place		7	7	7	7	7
+ Subsequent Total	Place		619	626	633	640	647

4.5.3. Strengthen water security and disaster management to increase resilience and climate change

Due to the geographical location of the Kingdom of Cambodia in the lower reaches of the Mekong Basin, which receives the monsoon regime, Cambodia is prone to natural disasters such as floods, storms and droughts every year.

Natural disasters that occur in Cambodia are often related to water and climate, such as droughts and floods, which severely affect poor farmers, especially in rural areas. Every year, public infrastructure, property, homes and people's lives are threatened and severely damaged by floods, which is a major factor hindering the process of poverty reduction and development socio-economic of the Royal Government.

On the other hand, the threat posed by water-related disasters is exacerbated as population, national wealth and economic development increase.

In order to solve all the above problems and ensure the protection and reduction of loss of life, people's property as well as public property from disasters caused by natural disasters, the Ministry of Water Resources and Meteorology has the following action plan:

❖ **Strengthen the management and mitigation of impacts using structural measures.**

- Build large reservoir dams
- Build riverbanks, delta dams, flood protection and salt water dams
- Restore natural waterways, improve flood drainage system
- Protect, conserve and restore wetlands
- Dig ponds or ponds to store water.
- Irrigation and art construction
- Construction and repair of pumping stations, floating pumping stations, portable pumps of all sizes.

❖ **Strengthen management and mitigation using (non-structural measures)**

- Develop slope management plans for the management and maintenance of floodplains, lakes, and floodplains.
- Forecast and provide advance information on weather conditions, river levels, floods and droughts to prevent life-threatening impacts and damage to public and private property.
- Prevention of safe havens, fuel, transportation and rehabilitation of construction infrastructure, water works damaged after the event disaster by floods.
- Continue to educate and provide information to people living in vulnerable areas in a timely manner.
- Increase cooperation and coordination with national, sub-national and development partners.
- Strengthen regional and international cooperation and exchange of experiences for flood and drought management and mitigation.

Table: On improving the efficiency, management and reduction of floods, droughts and salt water:

Indicator	Unit	2023 current year	2024 expect target	2025 expect target	2026 expect target	2027 expect target	2028 expect target
1-Flood mitigation and prevention	Ha	139,256	Sustain and expand protection over agricultural area, public property, and national physical infrastructure				
2-River bank protection	Meter	38,416	Sustain and increase protection of agricultural land, protection of public property and the nation's physical infrastructure				
3-Saltwater reduction and prevention	Ha	24,582	Sustain and expand protection over agricultural area and all kind of crops				
4-Preparation for rice rescue during the drought and lack of water	Ha		90,000	90,000	90,000	90,000	90,000
5-Construction of water pumping station	Place	31					
+each year	Place		5	5	5	5	5
+Subsequent Total	Place		38	43	48	53	58
6-Repair of water pumping station in each year	Place		9	9	9	9	9
7-Repair of water pumping machine in each year	Place		18	18	18	18	18

4.5.4. Strengthen the management of new technologies and innovations in water resources and meteorological information and data systems.

All actions to be taken to reduce the dangers caused by water depend on real data and information to prepare action plan and design infrastructure such as: dams, reservoirs, irrigation system, and other water related structures. The early warning of emergency requires accurate prediction for future condition.

Drought and flood forecasting along Mekong River, Bassac River, Tonle Sap Lake, tributaries, and the analysis of the phenomenon in the country to reduce dangers could not meet nation’s needs without accurate basic data and information.

There is no clear data collection and research on water resources and meteorology. This leads to the late installation of water resources and meteorology information system.

Cambodia receives monsoon season which is favorable for agriculture development. The climate changes in the country and the region cause flood and drought. However, the information, prevention and risk reduction are still limited at the present time. The natural phenomenon has serious impacts especially on farmer’s livelihood especially those who are heavily dependent on farming in low land areas and on both side of Mekong River. Almost every year, flood and drought damaged crops, property, public infrastructure, and lives, which hinder country development and the Government’s poverty reduction policy.

To deal with all above issues and ensure accurate forecasting MOWRAM has the following **action plans**:

- **Establish and support the operation of the National Center for Water Resources and Meteorology Data Management**

  - Accelerate the construction process of the National Water Resources and Meteorological Data Management Center.
  - Equipped with modern equipment and technology as well as operating system.
  - Establish technical working groups and strengthen the capacity of officials in charge of work through trainings, workshops, study visits, internships, etc.
  - Create and operate state-of-the-art and digital libraries (E-library) and a center for collecting, disseminating and storing national documents related to water resources and meteorology.

- **Improve and improve the management of information systems - water resources data and irrigation data**

  - Create a National Water Sector Profile, including:
    - Prepare inventory of large reservoirs, water source locations, flood protection systems and drainage systems within the river / river basin.
    - Prepare irrigation system inventory and planting area according to each season using new technologies such as remote sensing.
    - Compile all documents of irrigation development project used National budget, development partner budget and financial institution.
    - Continue compiling and updating information and data on water user farmers' communities.
  - Promote groundwater study and mapping across the country.
  - Promote the development of national standards for irrigation construction and national standards for irrigation repair and maintenance.

- **Improve and enhance the ability to manage information systems - hydrological data, meteorology and innovation**

  - Improve and enhance the ability to forecast and warn of droughts, floods and storms for the short, medium and long term.
  - Improving and continuing the construction of hydrological stations, meteorological stations, rainwater filtering stations, meter boards, measuring water levels in major rivers / streams, as well as data collection, analysis, forecasting and dissemination of information.
  - Improve the capacity to disseminate hydrological and meteorological information and continue to educate the public to be prepared and to prevent any disasters caused by storms, floods and droughts.

Table: On strengthening management and innovation on water resources information and data and meteorology:

Indicator	Unit	2023 current year	2024 expect target	2025 expect target	2026 expect target	2027 expect target	2028 expect target
1-Setup hydrological station for water level measurement	Place	56					

+each year	Place		5	5	5	5	5
+Subsequent Total	Place		61	66	71	76	81
2- Repair hydrological station in each year	Place		9	9	9	9	9
3-Set up hydrological station for water quality control	Place	19					
+each year	Place		1	1	1	1	1
+Subsequent Total	Place		20	21	22	23	24
4-Set up meteorological station	Place	98					
+each year	Place		5	5	5	5	5
+Subsequent Total	Place		103	108	113	118	123
5. Repair meteorological station in each year	Place		5	5	5	5	5

4.5.5. Improving the efficiency of water resources management and conservation

Water resources management in addition to providing an adequate and reliable water supply for all uses, it is also an important activity to preserve and conserve clean environment. In the current context and situation, there is ample evidence of increased pressure on water and other water-related resources, such as deforestation, illegal fishing, sewage from the city and other towns, solid dumping and liquid waste, and leaking and spilling oil into river, lakes, ponds and sea. Thus, there is a need for firm measures to prevent those activities, as other countries in the region do, to protect water resources from damage and destruction.

Law and policies on water resources management, legal documents and related provision play a significant role in monitoring water resources development projects.

To deal with all above problems and ensure water resources management with sustainability as well as the growth of economy, MOWRAM has the following **action plans**:

❖ **Continue to build, prepare and update laws, regulations and related procedures**

- Amend the Law on Water Resources Management in the Kingdom of Cambodia
- Update National Policy on water resources
- Promote the approval of the sub-decree on water license and sub-decree on water quality
- Update, prepare and inventory, geographical location, water source and irrigation system.
- Prepare procedure for evaluation and reduction the impact on water resources, environment, economic and society.
- Promote activities to establish river basin management committee mechanisms and processes.

❖ **Strengthen measures to prevent, protect and conserve water resources**

- Strengthen and promote the implementation of relevant laws, policies and regulations to monitor and take measures to prevent all construction projects, rehabilitation projects that seriously affect water resources and ecosystems.
- Strengthen the conservation of natural lakes, reservoirs, and floodplains to facilitate flood relief and contribute to drought resolution.

- Prohibit, prevent and take immediate action against encroachment on natural waterways such as rivers, streams, creeks, lakes, reservoirs, floodplains, floodplains and unauthorized beaches.
- Implement integrated water resources management approaches to water resources management and conservation, taking into account water resources, water use needs for multi-sectoral and environmental sustainability.
- Strengthen the implementation of the sub-decree on the demarcation of flooded forests in the six provinces around the Tonle Sap Lake.
- Develop a Mekong River Basin development strategy and medium- and long-term water resources management and conservation plan.
- Promote the preparation of a report on the status of the Tonle Sap Lake and a strategic plan for the development of the basin for the management and conservation of the Tonle Sap Lake in accordance with the mixed water resources management measures.

Table: On Improving the efficiency of water resources management and conservation:

Indicator	**Unit**	**2023 current year**	**2024 expect target**	**2025 expect target**	**2026 expect target**	**2027 expect target**	**2028 expect target**
1. Draft sub decree and regulations concerning water		Prepared 2 sub decrees	Water License and distribution	Water quality	Determination of irrigation system geography	Regulations concerning water	Regulations concerning water
2. Demarcation of the border area of the forage river basin, the canal forage, and the natural lake	Place	355					
+each year	Place		12	12	12	12	12
+Subsequent Total	Place		367	379	391	403	415

4.6. Indicator Table for Implementing Strategic Development Plan on Water Resources and Meteorology (2024-2028)

No.	Indicator	Unit	2023 current year	2024 expect target	2025 expect target	2026 expect target	2027 expect target	2028 expect target	Other
A.	**ADMINISTRATIVE-FINANCIAL IMPROVEMENT AND HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT**								
	1. Nominate official to participate in								
	– Trainings in each year	person		250	250	250	250	250	Local and International
	– Workshops in each year	person		350	350	350	350	350	Local and International
	2. Prepare training and workshops	time		30	30	30	30		Local
B.	**WATER RESOURCES MANAGEMENT AND DEVELOPMENT, AND IRRIGATION EXTENSION**								
	1. Increase the ability to irrigate rice field	Ha	1,973,992						
	+ each year	Ha		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	Rainy and Dry paddy
	+ Subsequent Total	Ha		1,973,993	2,003,992	2,033,992	2,063,992	2,093,992	
	2. Increase the possibility of irrigating mixed crops	Ha	18,786						
	+ each year	Ha		500	500	500	500	500	
	+ Subsequent Total	Ha		19,286	19,786	20,286	20,786	21,286	

	3. Establish Farmer Water User Community (FWUC)	Place	612						
	+ each year	Place		7	7	7	7	7	
	+ Subsequent Total	Place		619	626	633	640	647	
C.	**FLOOD AND DROUGHT MANAGEMENT**								
	1. Flood mitigation and prevention	Ha	139,256	Sustain and expand protection over agricultural area, public property, and national physical infrastructure					
	2. River bank protection	Meter	37,881	Sustain and increase protection of agricultural land, protection of public property and the nation's physical infrastructure					
	3. Saltwater reduction and prevention	Ha	24,582	Sustain and expand protection over agricultural area and all kind of crops					
	4. Preparation for rice rescue during the drought and lack of water	Ha	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	Rainy and Dry Paddy
	5. Construction of water pumping station	Place	33						
	+each year	Place		5	5	5	5	5	
	+Subsequent Total	Place		38	43	48	53	58	
	6. Repair of water pumping station in each year	Place		9	9	9	9	9	
	7. Repair of water pumping machine in each year	Place		18	18	18	18	18	
D.	**WATER RESOURCES AND METEOROLOGY INFORMATION MANAGEMENT**								
	1. Install hydrological station to measure water level	Place	56						
	+each year	Place		5	5	5	5	5	

	+Subsequent Total	Place		61	66	71	76	81	
	2. Renovation of hydrological station in each year	Place		9	9	9	9	9	
	3. Install hydrological station to check water quality	Place	19						
	+each year	Place		1	1	1	1	1	
	+Subsequent Total	Place		20	21	22	23	24	
	4. Install a meteorological station	Place	98						
	+each year	Place		5	5	5	5	51	
	+Subsequent Total	Place		103	108	113	118	123	
	5. Renovation of meteorological stations in each year	Place		5	5	5	5	5	
E.	**WATER RESOURCE PROTECTION AND CONSERVATION**								
	1. Draft sub-decrees and regulations related to water		Prepared 2 sub decrees	Water License and distribution	Water quality	Determination of irrigation system geography	Regulations concerning water	Regulations concerning water	
	2. Demarcation of river basins, canals, streams and natural lakes	Place	275						
	+each year	Place		12	12	12	12	12	
	+Subsequent Total	Place		287	299	311	323	335	

5 . Budget

5.1. Budget Resource

Most of the sources of budget for developing public infrastructure in the Kingdom of Cambodia comes from national budget and development partners. The budget for rehabilitation of irrigation system come from national budget, and development partners such as Japan, France, Republic of Korea, India, People Republic of China, and other loan comes from Asian Development Bank (ADB), World Bank (WB). Even though, the international organizations and other country donors provide budgetary support to MOWRAM, the budget for operation and maintenance of irrigation system is not part of the proposal, this causes limited operation and maintenance of the systems. The Royal Government of Cambodia now has promoted and reinforced the circular 01 on Irrigation Sustainability for Operation and Maintenance of Irrigation System by establishing FWUC to help reduce national expenditure. The Royal Government of Cambodia has encouraged private companies, non-governmental organizations, and international organizations to invest and develop in small, medium and large scale of irrigation schemes.

5.2. Annual Income and Expenditure

At the present time, the use of loans for water resources development in Cambodia has changed from one year to another according to the annual budget of the government and foreign aids. To promote economic growth and improve the livelihoods as well as the well-being of the people and the environment, the development of water resources is one of the priorities that requires adequate investment and investment. In relation to irrigation infrastructure and to ensure its sustainability, the Royal Government of the Kingdom of Cambodia has been actively implementing the organization of water user farmers to operate, manage and maintain their own irrigation system, avoiding complete reliance on Government budget. Past experience has shown that without the involvement of communities and beneficiaries in water use, management, maintenance and operation of irrigation infrastructure will face significant difficulties in ensuring infrastructure. These irrigation systems are efficient, effective and sustainable.

5.3. Budget Requirement

To implement the action plan on water resources and meteorology development and management (2024-2028) successfully and reach the defined goals as well as achieving the main goal of government in reducing poverty and National Development Strategic plan 2024-2028, MOWRAM needs total budget of **USD3,363,679,000** in which **USD417,978,000** from the national budget and **USD2,945,701,000** from development partners (the amount committed by development partners is only **USD2,791,064,000**) so the balance of **USD154,637,000** is needed from development partners. The budget needs for expenditure in target, strategy, and project activities:

No.	Management activity strategy/program	National Budget USD	Foreign aids and Development partner USD		Total budget USD
			Contract signed	Seeking fund	
1	Administrative-Financial improvement and human resources development and Gender mainstreaming	47,580,000	24,620,000	3,688,000	75,888,000
2	Water Resources Management and Development, and Irrigation Extension	301,048,000	2,457,704,000	53,000,000	2,811,752,000

3	Improve the efficiency, management and reduction of floods, droughts and salt water	58,500,000	252,540,000	61,660,000	372,700,000
4	Strengthen the management and innovation of information and data on water resources and meteorology	5,550,000	46,200,000	17,410,000	69,160,000
5	Enhance the protection and conservation of water resources	5,300,000	10,000,000	18,879,000	34,179,000
Total		**417,978,000**	**2,791,064,000**	**154,637,000**	**3,363,679,000**

At the meantime the budget will be spent on target, programs, and activities in each year:

Unit: 1000 US dollars

No	Management activity strategy/program	Year 2024	Year 2025	Year 2026	Year 2027	Year 2028	Total	RGC	Development Partners
1	Administrative-Financial improvement and human resources development and gender mainstreaming	15,957	15,727	16,926	13,738	13,540	75,888	47,580	28,308
2	Water Resources Management and Development, and Irrigation Extension	583,135	604,460	575,410	252,320	523,427	2,811,752	301,048	2,510,704
3	Improve the efficiency, management and reduction of floods, droughts and salt water	76,000	78,000	83,000	67,500	68,200	372,700	51,000	321,700
4	Strengthen the management and innovation of information and data on water and Meteorology	14,646	16,632	17,182	10,350	10,350	69,160	5,550	63,610

5	Enhance the protection and conservation of water resources	8,531	10,014	10,514	4,060	1,060	34,179	5,300	45,879
Total		**220,371**	**669,319**	**774,168**	**798,764**	**680,182**	**3,142,804**	**471,790**	**2,671,014**

(Attachment with the investment table on water resources and meteorology)

MAIN ACTIONS

Water resources have been playing a key role and contributing greatly to development needs for many sectors that support the growth and development of the national economy. The responsible implementation of its roles and responsibilities in the development, conservation and management of the water resources sector requires, MOWRAM focuses on some main actions:

- Ensure the maximum and efficient use of water and the potential of the existing irrigation system for the benefit of solving water problems for agriculture and other sectors that need water.
- Ensuring the active and responsible participation of more farmers in FWUCs.
- Ensure the strengthening of priority processes for rehabilitation, construction, maintenance and management of irrigation infrastructure such as reservoirs, canals, drainage systems, flood control systems, dams and pumping stations to increase irrigation capacity. Cultivated area and protection of agricultural production.
- Paying attention to the opinions and rights of the people to have access to clean water and ensure food security for the daily lives of the people to contribute to the achievement of the Millennium Development Goals for Cambodia and to Ensure ecosystems and pollution-free water in river basins and in the Mekong River basin and continue to study the use of water resources in rivers, lakes, rivers and lakes.
- Ensure the close participation and cooperation of relevant institutions to ensure the development, management and conservation of inter-sectoral water resources in a coordinated manner and promote people's ownership in the use and management. Irrigation system.
- Utilize all available resources and mechanisms to ensure adequate water security throughout the year and in all areas for production in all sectors, household use and to protect ecosystems.
- Utilize all available resources and mechanisms to minimize the impact of floods by investing in quality soft and hard infrastructure using state-of-the-art technology and strengthening and building the capacity of professional officers to manage Prevent and reduce floods, rains, river floods, seawater and droughts.
- Work closely with relevant ministries and institutions to monitor and monitor water quality in order to avoid water pollution from various sources to protect ecosystems and especially fish resources.

CHAPTER 3

MONITORING AND EVALUATION

A. OBJECTIVE

The purpose of the monitoring and evaluation system is to monitor and measure progress as well as identify challenges to be addressed during project implementation and to evaluate the results and achievements as well as the effectiveness and efficiency of implementation. Designated resources. Through this monitoring and evaluation system, the Ministry of Water Resources and Meteorology can receive timely information on the implementation of activities, results and challenges that the Ministry needs to identify and put in place various remedial measures to ensure achievement. Maximum of the results expected by the Ministry in the Strategic Plan 2024-2028. In addition, the Ministry will disclose to the Royal Government, development partners and stakeholders information on the implementation of action plans in the program budgets mentioned above.

B. METHODS AND MECHANISMS

The Ministry has issued guidelines on monitoring and evaluation, which the Minister signed on Letter No. 2845, dated 22-11-2013, as a basis for monitoring and evaluation on the implementation of the Strategic Development Plan on The five-year Water Resources and Meteorology Sector 2024-2028, which will provide planners and implementers with a common framework for assessing the progress and challenges that each project faces, as well as the strategic plan implementation process. Development of water resources and meteorology for the whole 5 years 2024-2028.

Some of the methods that will be used include questionnaires, group interviews on a specific topic, document review, case studies, data analysis and participatory methods. Interviews involve direct communication with individuals or groups to gather quality data. Group interviews focus on a small number of individuals to discuss specific topics while reviewing existing documents. Observations involve real-time observations of project activities, and case studies provide in-depth analysis of specific cases. Technically, data analysis will be used to analyze the data collected both quantitatively and qualitatively. Finally, the participatory approach involves the active participation of stakeholders in the monitoring and evaluation process. These methods provide valuable insights for evaluating project progress and effectiveness.

The mechanisms that will be used include performance indicators, data collection, monitoring tools, evaluation methods, feedback mechanisms and reports. These mechanisms are important for assessing the progress and impact of a project or program.

Report regularly to the Ministry to provide timely information to decision makers on the implementation of sub-programs and activities to be adopted within the Ministry. This information will be used to improve the efficiency of operations and ensure the efficient use of financial resources and the promotion of accountability. Lessons and results from the implementation of project activities in each program budget will be used as a basis for revising the preparation and planning of the next annual budget and activities. Continue to use the technical standards and evaluation procedures that have been developed and used in the past and in accordance with the expenditure procedures of the Ministry of Economy and Finance.

In order for the monitoring and evaluation activities to be successful, the following tasks need to be considered:

- Focus on goals, objectives, directions and work activities that planned to achieve overall development results in the water resources sector.
- Strengthen and enhance the management capacity, technical skills and sense of responsibility of civil servants in ministries, departments, departments and all stakeholders.
- Raise awareness and promote the participation of all stakeholders, such as units under the Ministry, sub-national departments, development partners and the private sector in an effective partnership coordinated by the Ministry.

C. MONITORING AND EVALUATION FRAMEWORK

Within the framework of monitoring and evaluation, monitoring and evaluation are two processes that are different but interrelated. The following is a brief explanation of the differences:

Monitoring: Monitoring is an ongoing process that involves collecting, analyzing and interpreting data to monitor the progress and implementation of a project, program or policy. It focuses on collecting data on a regular basis to assess whether actions are being carried out as planned, results being delivered and results being achieved. Monitoring helps identify any deviations from the intended target and allows for timely correction.

Evaluation: An evaluation is a systematic assessment of the relevance, effectiveness, efficiency, impact, and sustainability of a project, program, or policy. It involves gathering and analyzing data to understand the outcome and impact of an intervention. Assessments provide insights into what works, what does not work, why results are achieved or not, and how to improve future interventions. Unlike monitoring, evaluation is usually done at a specific point in time or at the end of a project or program.

In summary, monitoring is an ongoing process that tracks progress and implementation, while evaluation is a more comprehensive evaluation that examines the overall effectiveness and impact of an intervention. Both monitoring and evaluation play an important role in the monitoring and evaluation framework to ensure accountability, learning and evidence-based decision-making.

The monitoring and evaluation framework aims to describe any achievements or shortcomings by examining the results and all relevant factors. In addition, as the monitoring and evaluation process requires evidence, it will serve as an important source of data for a number of indicators for planning and programming for the next cycle.

The core of monitoring and evaluation of this plan is the result framework, which is a management for determining the results and activities at all levels, including all programs, sub-programs and activities of the Ministry. This framework will determine the consistency between the efforts made to achieve key goals, with practical achievements and results. The Outcome Framework illustrates the relationship between resource delivery, implementation, outcomes, and impact.

In the plan cycle, the Ministry will ask all subordinate units to organize according to their responsibilities, which have three levels: program level, sub-program level and activity level. The work program must be linked to professional results and professional results must be linked to the goals, objectives and policies of the Ministry. Therefore, departments and departments under the Ministry must implement their projects and programs in accordance with the program structure. The program structure is consistent with the budget and monitoring and evaluation framework, where each unit and department can have multiple programs to implement, including administrative work for day-to-day operations, and each program can have multiple sub-programs and activities. The monitoring and evaluation framework is divided into three types of inspections organized in this system. These three types of monitoring are interrelated and interdependent to provide a comprehensive understanding of program implementation and impacts.

1) Goal framework

This work must be done at the program level to determine how much the ministry achieves its goals through large programs. The assessment is made after two and a half years of implementation of the five-year plan (mid-term). In addition to the information obtained from the annual sub-program review, impact monitoring will be possible, including additional data sources from surveys and other external assessments.

2) Final Result Framework

This task is conducted at the sub-program level, at the ministry level, to determine if the sub-program will achieve the outcomes of its goals. This assessment shall be made annually on the basis of information, annual reports and other data sources, including actual inspection reports and other extraordinary evaluations on an as-needed basis.

3) Result framework

This is a monitoring that should be done at both the program and sub-program level, focusing on the implementation of activities to record the progress of activities and the results of activities. This review is conducted quarterly and the data source is based on quarterly reports and other data, including project implementation reports. This review helps identify barriers, challenges, and areas where improvement is still possible.

D. EVALUATION STAGE

The evaluation is to review the data received throughout the year and to assess which sub-programs are at risk of not achieving their goals at this stage. Established will provide clear comments and conclusions in the evaluation to provide results to the Department of Finance to use during the internal review for the construction of the annual program.

In the monitoring and evaluation framework, in addition to the above-mentioned assessments, there are a number of assessments that are conducted at specific stages in the project program or cycle. The timing of the assessment may vary depending on the size and type of intervention and the purpose of the assessment.

Baseline Assessment: This assessment is made at the beginning of a program or project to establish a baseline for measuring and comparing future developments. It provides a standard for assessing changes and impacts over time.

Immediate evaluation of a program or project: This assessment is made at the end of the program or project to evaluate its effectiveness, results, and overall impact. It provides a comprehensive assessment of achievements, obstacles and lessons learned.

Post-program or long-term evaluation: An evaluation conducted after the completion of a long-term program or project to assess its long-term impact and sustainability. It assesses whether the planned outcome is sustainable and identifies factors that contribute to or hinder sustainability.

ADHOC Assessment (For Tasks): In addition to the planned assessments mentioned above, Adhoc Assessments can be conducted at any time to address specific assessment questions or issues that may arise. These assessments are often made as needed for in-depth analysis or to inform decisions on specific aspects of the intervention.

The timing of the evaluation should be consistent with the timing of the program implementation, which allows for sufficient time for data collection, analysis and reporting. It is important to consider the resources, capabilities and accessibility of stakeholders at each assessment stage. Regular monitoring activities are also conducted throughout the program or project cycle to monitor progress, identify challenges, and inform decisions between formal evaluations.

In summary, evaluation times should be strategically planned to provide timely and relevant information for program improvement, decision-making and accountability.

E. CHALLENGES

A lot of challenges related to the monitoring and evaluation at the units and departments under the supervision of the ministry are as follows:

- The departments are not qualified for developing the right indicators (measurable, achievable, and with time limitation) in their skills.
- The departments are not qualified for collecting data for measuring their indicators.
- The ministry has not improved monitoring and evaluation system at ministry levels for monitoring and evaluating the progress of the strategic development plan on water resources and meteorology, and the implementation of programs of the units that exist in the three-year rolling public investment program.

- The coordination and cooperation between the project implementation project and other relevant departments are limited in the development of three-year rolling public investment program, progress report of the implementation of strategic development plan on water resources and meteorology, and the monthly, quarterly, semi-annual and annual reports.

F. PREPARATION AND IMPROVEMENT OF THE MONITORING AND EVALUATION SYSTEMS

It is for implementing the strategic development plan on water resources and meteorology for a 5-year period (2024-2028), the ministry will focus the attention on:

- The development of the monitoring and evaluation system for monitoring and evaluating the progress of the implementation of strategic development plan on water and meteorology of the units and departments under the supervision of the ministry that exist in the three-year rolling public investment program in the strategic budget plan that exists in the programs, sub-programs, and activities to control the public investment expenses using national and development partner budget, current expense and achievements.
- Organize the training on the development of the right indicators (measurable, achievable, and with time limitation) for the focal officials who are in charge of the planning of the units, departments of water and meteorology in all capital/provinces.
- Organize the training on the use of monitoring and evaluation system for monitoring and evaluating the progress of the implementation of the strategic development plan on water resources and meteorology for a 5-year period (2024-2028) and other projects under the supervision of ministry and provincial departments.
- Organize the training on the collection, analysis and use of data for measuring indicators in the strategic development plan on water resources and meteorology for a 5-year period (2024-2028) for the focal officials who are in charge of the planning of the units, departments of water and meteorology in the capital/provinces and all relevant parties.

Therefore, to achieve the priority goals of the ministry with regard to the monitoring and evaluation, the ministry shall:

- Improve the monitoring and evaluation units in contribution to the improved effectiveness of the activities of the units/departments under the supervision of the ministry.
- Improve the capacity on date and monitoring and evaluation for the officials at the capital/provincial departments.
- Improve the internal coordination in the ministry to improve the monitoring and evaluation.

CHAPTER 4

CONCLUSION

A. CONCLUSION

Blueprint prepared by the Ministry of Water Resources and Meteorology for the continued implementation of national policies on water resources in the Kingdom of Cambodia and the priority policies of the Royal Government of Cambodia for the 7th legislature of the National Assembly and the National Strategic Development Plan, 5 years 2024-2028 to contribute to the achievement of the main goal of the Royal Government of the Kingdom of Cambodia is high and sustainable economic growth and poverty reduction across the country.

The monitoring and evaluation process in the Strategic Plan for Development of Water Resources and Meteorology also mentions the results to ensure that all inputs respond to the activities, outputs, outputs and expected outcomes contained in the strategic plan. Development of water resources and meteorology for 5 years 2024-2028. In order to continue the process of preparing and improving the key indicators and targets for monitoring and for preparing the progress report on the implementation of the strategic plan for the development of water resources and meteorology in the five-year period 2024-2028, the Ministry must strengthen and enhance the capacity and the responsibility of the team is to monitor and evaluate and create the conditions for them to work effectively and professionally.

B. RECOMMENDATIONS AND SUGGESTIONS

To achieve the water policy, goals, objectives and directions as stated in the five-year strategic plan for the development of water resources and meteorology 2024-2028, as well as to ensure economic prosperity, equity, social justice, environmental balance and Sustainability for today's society, as well as for future generations, requires raising awareness among all citizens about the benefits of water in order to participate in the conservation of water resources and the use of responsible water through Farmers' communities use water. The above objectives would not have been possible without the high commitment and full technical and financial support of the Royal Government of Cambodia, development partners, financing institutions and cooperation from relevant ministries and institutions in the rehabilitation and development of water resources and meteorology in Cambodia.

MOWRAM requests the Royal Government to encourage national organizations, international organizations, development partners and countries to provide funding to participate in the development of water resources and meteorology, especially the Ministry of Economy and Finance to continue to provide adequate funding and Timely to create the conditions for the Ministry of Water Resources and Meteorology to have sufficient capacity and capability to fully fulfill its roles and responsibilities, especially for the implementation of the five-year strategic plan for the development of water resources and meteorology 2024. 2028 successfully aims to contribute to job growth, economic prosperity, equity and environment in the process of achieving the sustainable development goals in Cambodia for 2016-2030 and transform Cambodia from a middle-income country to become a high-income country as stated in the Royal Government of Cambodia's vision for Cambodia 2050.

Year of the Rabbit, Panchasak, B.E. 2567
Phnom Penh,4 April, 2024

Minister

KINGDOM OF CAMBODIA

Nation Religion King

The Ministry of Water Resource and Meteorology

Public Investment Project for Implementing Development Strategy Plan on Water Resource and Meteorology Sector in 5 years 2024-2028

No.	PIP	Name of Project	Source of donor	Duration of project development	Project cost	Expenditure in 2023	The investment capital level divided by the year						Capital provided		Additional capital need
							2024	2025	2026	2027	2028	Total in 5 years	Government	Donation	
I	**Administrative-Financial improvement and human resources development and gender mainstreaming**														
A	**Progressing project**														
1	New	Gender Mainstreaming of Water Resources	State	2024-2028	125		25	25	25	25	25	125	125		-
2	New	Administration management and official capacity building (current expense)	State	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000	1,000		-
3	New	Strategic planning and development of water resources and meteorology (current expense)	State	2024-2028	1,250		250	250	250	250	250	1,250	1,250		-
4	New	Enhance budget management and implementation. (current expense)	State	2024-2028	32,500		6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	32,500	32,500		
5	New	Strengthening human resources capacity on irrigation, hydrology and meteorology system. (current expense)	State	2024-2028	1,500	4,900	5,500	5,550	5,560	5,570	5,580	27,760	27,760		
6	New	Improve Internal Audit Management System. (current expense)	State	2024-2028	325		65	65	65	65	65	325	325		-

7	New	Governance management to improve the efficiency of Tonle Sap river authority (current expense)	State	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
8	New	Governance Management to Enhance the Effectiveness of the National Mekong Committee. (current expense)	State	2024-2028	7,000		1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	7,000	7,000		
		Total A:		**46,700**	**-**	**9,340**	**9,340**	**9,340**	**9,340**	**9,340**	**46,700**	**46,700**	**-**	**-**	
B	**Contracted Project**														
1	294	Dispatch Policy Advisor on Irrigation and Drainage.	Japan	2024-2026	3,000		1,000	1,000	1,000			3,000		3,000	-
2	291	Strengthen and improving the capacity on Weather and Flood Forecast and Early Warning System for Climate Change.	Japan	2024-2026	5,500		1,700	1,800	2,000			5,500	880	4,620	-
3	888	Integrated Water Resources Management System Center Construction in Phnom Penh.	Korea	2024-2029	19,000		2,000	3,000	4,000	4,000	4,000	17,000		17,000	2,000
		Total B:			**27,500**	**-**	**4,700**	**5,800**	**7,000**	**4,000**	**4,000**	**25,500**	**880**	**24,620**	**2,000**
C	**Aid seeking project**														
1	381	Workshop on Mekong knowledge development.	Seeking aid	2024-2027	838		200	220	220	198		838		838	-
2	840	Strengthen understanding capacity and information sharing about Tonle Sap lake basin management and conservation.	Seeking aid	2024-2026	350		117	117	116			350		350	-
3	1336	Construction of Learning Lab in Tonle Sap	Seeking aid	2024-2026	1,500		1,400	50	50			1,500		1,500	-
4	247	Gender Mainstreaming of Water Resources	Seeking aid	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000		1,000	-
		Total C:			**3,688**	**-**	**1,917**	**587**	**586**	**398**	**200**	**3,688**	**-**	**3,88**	**-**
		Total V (A+B+C) :			**77,888**	**-**	**15,957**	**15,727**	**16,926**	**13,738**	**13,540**	**75,888**	**47,580**	**28,308**	**2,000**
II	**Water Resources Management and Development and implementation of irrigation system extension**														
A	**Progressing project**														

1	1407	Dountri Dam Development in Battambang. (Additional financing)	Korea	2023-2026	24,300	4,300	6,000	7,000	7,000			20,000		20,000	-
2	225	Rehabilitation of 221 irrigation System.	State	2018-2028	389,000	220,592	38,990	33,440	31,290	32,400	32,288	168,408	168,408		-
3	New	Regular maintenance of irrigation system. (current expense)	State	2024-2028	110,000		22,000	22,000	22,000	22,000	22,000	110,000	110,000		-
4	263	Rehabilitate irrigation and drainage system in southern part of Phnom Penh	Japan	2014-2026	69,000	25,400	14,000	15,000	15,000			44,000	440	43,560	-
5	283	Develop irrigation system of Sva Hab stream	India	2022-2025	36,920	12,920	12,000	12,000				24,000		24,000	-
6	699	Water Resources Management and Agricultural Transformation Program in Cambodia (Step 1)	AFD	2019-2026	75,343	32,343	14,000	14,000	15,000			43,000	7,500	35,500	-
7	884	Improve and rehab irrigation and drainage system in the western part of Tonle Sap lake (2)	Japan	2020-2025	33,650	21,650	9,000	3,000				12,000		12,000	-
8	New	Establish and strengthen technical support for FWUC (Current expense)	State	2024-2028	10,100		2,020	2,020	2,020	2,020	2,020	10,100	10,100		-
9	1014	Irrigation Improvement Project	ADB	2020-2025	126,450	56,450	20,000	25,000	25,000			70,000		70,000	-
10	1015	Environmentally friendly production chain project	ADB	2020-2025	44,236	30,236	7,000	7,000				14,000		14,000	-
11	885	Irrigation and flood protection of Stung Prek Tnaot in Phnom Penh, Kandal and Takeo Province	China	2022-2025	122,390	62,390	30,000	30,000				60,000		60,000	-
		Total A:			**1,041,789**	**466,281**	**175,010**	**170,460**	**117,310**	**56,420**	**56,308**	**575,508**	**296,448**	**279,060**	**-**
B	**Contracted project**														
1	308	Develop Chantrea water resource	Japan	2024-2028	35,000		7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000		35,000	-
2	248	Develop Bavel irrigation system and reduce flood	Korea	2024-2028	85,0000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	35,000
3	769	Develop Dang Kambet in Kompong Thom province	China	2024-2030	159,852		15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000		75,000	84,852

4	767	Develop irrigation system and water resource management	WB	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
5	772	Highland irrigation project and water resources management, phase 2	ADB	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
6	771	Repair projects for irrigation system and water resource management	Australia	2024-2030	500,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	400,000
7	274	Develop Chi Nit river basin in Kompong Thom province	China	2024-2029	120,000		5,000	10,000	15,000	15,000	15,000	60,000		60,000	60,000
8	276	Develop Chi Kreng water resource, phase 2	China	2024-2028	40,000		5,000	5,000	10,000	10,000	10,000	40,000		40,000	-
9	278	Develop the upper part of Prek Thnaot stream	Korea	2024-2028	23,376		4,000	5,000	5,000	5,000	4,376	23,376	4,600	18,776	-
10	279	Develop irrigation system and prevent flood in the lower part of Sen stream	China	2024-2028	146,000		5,000	10,000	15,000	15,000	15,000	60,000		60,000	86,000
11	280	Develop Sen stream river basin in Kompon gThom province	Korea	2024-2028	78,949		15,000	15,000	15,000	15,000	18,949	78,949		78,949	-
12	282	Develop Staung stream water resource, phase 2	China	2024-2028	70,000		14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	70,000		70,000	-
13	886	Multi-purpose Dam in Pailin province	Korea	2024-2029	78,938		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	28,938
14	890	Wai ko River Multi-purpose Development Project in Svay Rieng province	Japan	2024-2025	50,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	-
15	892	Repair and Rehabilitation of 30 Kanha irrigation scheme in Kampong Thom	Japan	2020-2025	80,000		6,000	7,000	8,000	9,000	10,000	40,000		40,000	40,000
16	1295	Water Resources Development and Flood Management Project in East of Svay Rieng and Prey Veng Province	Japan	2024-2030	145,000		5,000	10,000	10,000	10,000	10,000	45,000		45,000	100,000
17	1296	Water Resources Development and Flood Management Project in Northwest of Siem Reap and Banteay Meanchey Province	Japan	2024-2030	130,000		5,000	6,000	6,000	6,000	7,000	30,000		30,000	100,000
18	1165	Rehabilitate irrigation and drainage system in Po Pi Deum Canal, Banteay Meanchey Province	Japan	2024-2028	65,000		11,000	12,000	13,000	14,000	15,000	65,000		65,000	-
19	1166	Rehabilitate irrigation Spean Sreng and drainage system in, Siem Reap Province	Japan	2024-2028	45,000		9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000		45,000	-
20	932	Develop Staung Tasal water resource, phase 2	India	2024-2028	9,894		1,900	1,900	2,000	2,000	2,094	9,894		9,894	-
21	1257	Agricultural Transformation Process and Water Resources Management for Cambodia Phase 1 (Additional Financing)	AFD	2024-2028	22,600		4,500	4,500	4,500	4,500	4,600	22,600		22,600	-
22	1408	Water Resources Management and Agricultural Transformation Program in Cambodia, Phase 2	AFD	2024-2028	53,000		10,600	10,600	10,600	10,600	10,600	53,000		53,000	-

23	1293	Svay Svay Chek Rehabilitation and Management Project, Banteay Meanchey Province	AFD	2024-2028	53,500		10,700	10,700	10,700	10,700	10,700	53,500		53,500	-
24	1294	Dauntri Dam Development Project in Battambang Province, Phase 2	Korea	2024-2030	105,275		4,275	5,000	6,000	7,000	8,000	30,275		30,275	75,000
25	1409	Integrated Water Resources Management	ADB	2024-2028	75,700		10,00	12,000	15,000	19,000	19,700	75,000		75,000	-
26	889	Irrigation Improvement Project for Farmers	ADB	2024-2030	121,000		10,000	10,000	10,000	10,000	11,000	51,000		51,000	70,000
27	1105	Stung Sreng Development Irrigation System in Banteay Meanchey, Oddar Meanchey Province	China	2024-2030	114,000		10,000	12,000	13,000	14,000	15,000	64,000		64,000	50,000
28	1106	Kong Hot Development Irrigation System in Battambang Province, Phase 3	China	2024-2029	79,950		9,950	12,000	14,000	16,000	18,000	69,950		69,950	10,000
29	1107	Stung Kronhong Water Resources Development in Battambang Province	China	2024-2030	120,000		15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000		75,000	45,000
30	1108	Water Resources Development in Banteay Meanchey and Preah Vihear Province	China	2024-2028	60,000		12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000		60,000	-
31	1461	Irrigation System Development Project with Combined Climate and Sustainability of Agriculture	AIIB, GCF, IFAD	2024-2028	351,000		73,000	73,000	73,000	73,000	59,000	351,000		351,000	-
32	New	20 canals and 20 irrigation development projects, (Phase 2)	AFD	2024-2028	100,000		20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000		100,000	-
33	New	Rehabilitation of Canal System from Mekong to Tonle Sap Lake	AFD	2024-2028	50,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	-
	Total B:				**4,168,034**	**-**	**397,925**	**423,700**	**447,800**	**457,800**	**456,019**	**2,183,244**	**4,600**	**2,178,644**	**1,984,790**
C	**Aid seeking project**														
1	768		Seeking aid	2024-2028	37,500		7,100	7,100	7,100	8,100	8,100	37,500		37,500	-
2	273	Repair Prey Nop river basin in Preah Sihanouk province	Seeking aid	2024-2026	1,500		500	500	500			1,500		1,500	-
3	277	Develop Phleach stream in Kompong Speu province	Seeking aid	2024-2028	12,000		2,000	2,000	2,000	3,000	3,000	12,000		12,000	-
4	299	Strengthen the FWUC in provinces	Seeking aid	2024-2026	2,000		600	700	700			2,000		2,000	-
	Total C:				**53,000**	**-**	**10,200**	**10,300**	**10,300**	**11,100**	**11,100**	**53,000**	**-**	**53,000**	**-**
	Total II (A+B+C) :				**5,262,823**	**466,281**	**583,135**	**604,460**	**575,410**	**525,320**	**523,427**	**2,811,752**	**301,048**	**2,510,704**	**1,984,790**
III	**Improve the efficiency, management and reduction of floods, droughts and salt water**														
A	**Progressing project**														

1	241	Hydrological work and riverfront protection	State	2015-2028	113,000	63,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	50,000		-
2	267	Flood reduction and irrigation system development project in Banteay Meanchey province	Korea	2018-2026	85,100	40,100	15,000	15,000	15,000			45,000		45,000	-
3	New	Pumping interventions for rescue of rice and natural disasters resistance (current expense)	State	2024-2028	4,500		900	900	900	900	900	4,500	4,500		-
4	New	Repair - Maintenance of pumping machine, pumping stations (current expense)	State	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
	Total: A				**205,600**	**103,100**	**26,500**	**26,500**	**26,500**	**11,500**	**11,500**	**102,500**	**57,500**	**45,000**	**-**
B	**Contracted project**														
1	816	Flood and drought risk management and reduction in great Mekong sub-region, Phase 2	ADB	2024-2030	64,110		2,000	3,000	5,000	5,000	5,000	20,000	1,000	19,000	44,110
2	281	Development of Irrigation System to prevent Steung Siem Reap Flood	China	2024-2028	70,000		14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	70,000		70,000	-
3	887	Development of the East Mekong Delta in Prey Veng and Svay Rieng Province	Korea	2024-2030	138,540		7,000	7,000	8,000	8,000	8,540	38,540		38,540	100,000
5	1335	Irrigation and Flood Reduction Development Project in Banteay Mean Chey Province (Phase 2)	Korea	2024-2030	125,000		10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000		50,000	75,833
	Total: B				**428,483**	**-**	**39,000**	**40,000**	**43,000**	**43,000**	**43,000**	**208,540**	**1,000**	**207,540**	**219,943**
C	**Aid seeking project**														
1	249	Construct 20 new pumping stations	Seeking aid	2024-2026	4,500		1,500	1,500	1,500			4,500		4,500	-
2	266	Flood and drought protection	Seeking aid	2024-2028	25,000		5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000		25,000	-
3	402	Flood management project in Cambodia-Vietnam border region	Seeking aid	2024-2029	182,160		2,000	3,000	5,000	6,000	6,160	22,160		22,160	160,000
4	1171	Medium and long term flood risk management plan in the central flood plain of Cambodia	Seeking aid	2024-2028	10,000		2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000		10,000	-
	Total C:				221,660	-	10,500	11,500	13,500	13,000	13,160	61,660	-	61,660	160,000
	Total II (A+B+C) :				855,743	103,100	76,000	78,000	83,000	67,500	68,200	372,700	58,500	314,200	379,943
IV	**Strengthen the management and innovation of information and data on Water Resources and Meteorology**														
A	**Progressing project**														
1	New	Irrigation Data Collection (current expense)	State	2024-2028	150		30	30	30	30	30	150	150		-

2	New	Hydrological data management and water quality control (current expense)	State	2024-2028	1,250		250	250	250	250	250	1,250	1,250		-
3	New	Effective management of meteorological information (current expense)	State	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
4	New	Groundwater resources management and research to compile groundwater data (current expense)	State	2024-2028	350		70	70	70	70	70	350	350		-
	Total A:				**4,750**	**-**	**950**	**950**	**950**	**950**	**950**	**4,750**	**4,750**	**-**	**-**
B	**Contracted project**														
1	893	Study the master plan for the development of water resources and mitigation of flood and drought in Svay Rieng, Prey Veng, Kampong Cham and Tbong Khmum Provinces	Japan	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
2	290	Study the master plan for the development of water resources and mitigation of flood and drought in Pursat Province	Japan	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000	800	4,200	-
3	1012	East Mekong integrated water resources management project (Delta)	Korea	2024-2030	110,000		5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000		25,000	85,000
4	1172	Establish flood forecasting and warning system and water information system for the Sekong, Se San and Sre Pok River	Korea	2024-2028	12,000		2,400	2,400	2,400	2,400	2,400	12,000		12,000	-
	Total B:				**132,000**	**-**	**9,400**	**11,400**	**11,400**	**7,400**	**7,400**	**7,400**	**800**	**46,200**	**85,000**
C	**Aid seeking project**														
1	275	Rehabilitation of 30 sites of hydrological stations	Seeking Aid	2024-2026	500		150	150	200			500		500	-
2	297	Rehabilitation of meteorological forecasting system	Seeking Aid	2024-2026	960		320	320	320			960		960	-
3	300	A study on improving hydrological monitoring system over the country	Seeking Aid	2024-2028	5,000		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000		5,000	-
4	1334	Groundwater management in the provinces	Seeking Aid	2024-2028	5,000		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000		5,000	-
5	1337	Study the downstream flow to inform the upstream hydropower operations and the Tonle Sap Integration Management Plan and Fisheries Resources	Seeking Aid	2024-2026	5,000		1,500	1,500	2,000			5,000		5,000	-
6	1338	Tonle Sap economic, social environment and natural resources database	Seeking Aid	2024-2026	950		326	312	312			950		950	-
	Total C:				**17,410**	**-**	**4,296**	**4,282**	**4,282**	**2,000**	**2,000**	**17,410**	**-**	**17,410**	**-**
	Total IV (A+B+C)				**154,160**	**-**	**14,646**	**16,632**	**17,182**	**10,350**	**10,350**	**69,160**	**5,550**	**63,610**	**85,000**
V	**Enhance the Water Resource protection and conservation**														

A	**Progressing project**													
1	New	Develop technical guideline and information database system for managing the development on water resources of the Mekong River framework (Current Expense)	State	2024-2028	800		160	160	160	160	160	800	800		-
2	New	Strengthen the coordination and cooperation mechanism for the development of water resources in the Mekong River framework (Current expense)	State	2024-2028	1,000		200	200	200	200	200	1,000	1,000		
3	New	Integrated water and river basin management (Current expense)	State	2024-2028	500		100	100	100	100	100	500	500		-
4	New	Conservation and development of nature resources and ecosystems in the Tonle Sap region (Current Expense)	State	2024-2028	3,000		600	600	600	600	600	3,000	3,000		-
	Total A:				**5,300**	**-**	**1,060**	**1,060**	**1,060**	**1,060**	**1,060**	**5,300**	**5,300**		**-**
B	**Contracted Projects**														
1	894	Using water resources in rivers (Current Expenses)	Japan	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
2	895	Development of technical standards for irrigation infrastructure	Japan	2024-2026	5,000		1,000	2,000	2,000			5,000		5,000	-
	Total B:				**10,000**	**-**	**2,000**	**4,000**	**4,000**	**-**	**-**	**10,000**	**-**	**10,000**	**-**
C	**Aid Seeking Project**														
1	403	Diverse water resource management and development in Cambodia-Thailand border (sub-region 9C-9T)	Seeking aid	2024-2026	600		200	200	200			600		600	-
2	252	Mekong River Integrated Water Resources Management	Seeking aid	2024-2027	10,000		2,000	2,000	3,000	3,000		10,000		10,000	-
3	335	Sustainable and potential forest management around the Tonle Sap	Seeking aid	2024-2026	1,500		500	500	500			1,500		1,500	-
4	296	Disseminate national policy on water resources	Seeking Aid	2024-2026	200		60	70	70			200		200	-
5	837	Strategic Plan for Tonle Sap Basin Management and Development	Seeking aid	2024-2026	1,675		571	552	552			1,675		1,675	-
6	407	Investment in sustainable water resources management in the Sekong, Se San and Sre Pok Basins	Seeking aid	2024-2025	1,500		1,000	500				1,500		1,500	-
7	1339	Prepare the economic, social environment and natural Resources of the Tonle Sap Region	Seeking aid	2024-2026	1,404		474	465	465			1,404		1,404	-
8	1340	Integrated Lakes management of the Tonle Sap	Seeking aid	2024-2026	2,000		666	667	667			2,000		2,000	-
	Total C:				**18,879**	**-**	**5,471**	**4,954**	**5,454**	**3,000**	**-**	**18,879**	**-**	**18,879**	**-**

	Total V (A+B+C):			**34,179**	**-**	**8,531**	**10,014**	**10,514**	**4,060**	**1,060**	**34,179**	**5,300**	**28,879**	**-**
	Total: I+II+III+IV+V:			**6,384,793**	**569,381**	**698,269**	**724,833**	**703,032**	**602,968**	**616,577**	**3,363,679**	**417,978**	**2,945,701**	**2,451,733**

Year of the Rabbit, Panchasak, B.E. 2567

Phnom Penh, 4 April, 2024

Seen and Approved

Minister

THOR CHETHA

Director of Department of

Planning and International Cooperation

KLOK SAM ANG